Yoksul
Halkın Gücü

Aylık Siyasi Gazete Yıl: 1 Özel Sayı:1 14 Mayıs 1994 Fiyatı: 20.000 TL ÖRGÜTLÜ HALK YENİLMEZ

KURTULUŞ İÇİN
MÜCADELE

1 Mayıs'ta binlerce yürek açlığa ve zulme karşı ayaktaydık

MÜCADELE gazetesinin yayını 15 gün durduruldu

DGM'lerin vermekte olduksça cömert davrandıkları kapatma cezaları son günlerde hız kazandı ve aynı hızla da onaylanmaya başladı. Özgür Gündem, Özgür Gelecek, Devrimci Emek ve Emeğin Bayrağı'ndan sonra Mücadele gazetesinin de yayını durduruldu.

Gazetenin 48. sayısında "yasadışı örgüt propagandası" yapıldığı gerekçesiyle İstanbul DGM tarafından 15 gün yayın yasağı konulurken, gazetenin sahibi Gülten Şen'e 100 milyon lira ağır para cezası, eski yazı işleri müdürü Namık Kemal Cibaroğlu'na ise 50 milyon lira ağır para ve 6 ay hapis cezası verildi. Karar 5 Mayıs günü tebliğ edilerek yayının durdurulması kararı aynı günden itibaren uygulanmaya başladı.

Klasik, bilinen gerekçe değişmiyor; "yasadışı örgüt propagandası yapmak." Yayının durdurulması kararında da gerekçe, gazetenin 48. sayısında yer alan M.Ali Baran imzalı "Hareketimize saldırılar cepheleşmiştir" başlıklı yazıda, ayrıca "Sol darbecilliğe arka çıkmamalı, darbeciliği himaye etmemeli" ve "Yönetici olmayı öğrenmeliyiz" başlıklı yazılarda Devrimci Sol propagandasının yaptığı biçiminde ifade ediliyor.

Gerçekte bu sayıya ve bu yazılara özgü de değil gerekçe. Mücadele gazetesinin çıkardığı 95. sayının hemen hemen hepsine DGM tarafından yazının niteliğine, içeriğine bakılmaksızın örgüt propagandası gerekçesiyle dava açılmış ve toplatılmıştır.

Basından, DKÖ'lerden Mücadele'ye Destek

Mücadele gazetesinin yayınının 15 gün durdurulması sosyalist basın tarafından protesto edildi. Devrimci Gençlik dergisi, Kültür ve Sanatta Tavır dergisi, Memur Gerçeği dergisi, Yoksul Halkın Gücü gazetesi ve İşçi Hareketi gazetesi ortak yaptıkları açıklamada "Kavganın onurlu sesinin susturulamayacağını" belirttiler. Ayrıca genel olarak tüm devrimci-yurtsever basın üzerindeki baskıların protesto edildiği açıklama şu sözlerle sona eriyordu. "Mücadele Türkiye halklarının ürünüdür. Türkiye halklarının sesi, soluğu, gözüdür. Mücadeleyi teslim alabilmeleri için Türkiye halklarını teslim almaları gerekir."

Çağlaş Gazeteciler Derneği İstanbul Şubesi, İstanbul ve Adana Haklar ve Özgürlükler Platformu ve BEM-SEN, SAĞLIK-SEN tarafından yapılan açıklamalarda da, sosyalist basın üzerinde "Demokles'in kılıcı" gibi sallandırılan kapatma ve yayın durdurma cezalarının gerçekte tüm halka, tüm demokratik haklara yönelik olduğu belirtilerek, karar protesto edildi.

Devrimci Emek dergisi de Mücadele gazetesine bir dayanışma mesajı göndererek, yayın durdurulması kararını protesto ettiklerini, sosyalist basının susturulamayacağını belirtti.

Kavganın Onurlu Sesi Susmayacak

Yayınının durdurulması kararının kesinleşmesi üzerine, Mücadele gazetesi tarafından yapılan açıklamada şunlar söylendi:

"Mücadele bir misyondur. Taşıdığı bu misyona uygun olarak '90 Temmuz'undan itibaren değerlerinden taviz vermeksizin Türkiye halklarının kurtuluş mücadelesinin onurlu sesi olmuştur. Mücadele ne sıradan bir haftalık gazete, ne de icazetli bir yayın organıdır. O Türkiye halklarının, tüm emekçilerin, devrimcilerin kavgadaki sesi, soluğudur.

'90 Temmuz'unda 15 günlük dergi olarak yayın hayatımıza başladığımızda "...Hiçbir hak ve özgürlük bize lütfedilmedi. Mücadeleyle bedel ödeyerek kazandık... Bizim kökümüz halktır. Bizi susturmaları için halkı ve mücadeleyi susturmaları gerekiyor. Biz mücadele olduksa susmayacağız. Biz, bu ülkede onurlu, namuslu ve halkın mücadelesini omuzlayan dava insanları olduksa susmayacağız." demiştik. Bugün mücadele sürüyor ve bu mücadelede onlarca şehit verildiyor. Onurla, inançla, kararlılıkla, her türlü bedeli ödeyerek, kavgayı omuzlayan insanlar var. Ve işte bunun için de Mücadele varlığını, yayınını sürdürmeye 4 yıldır devam ediyor ve edecek.

'90 Temmuz'undan '92 Temmuz'una kadar 15 günlük olarak sürdürdüğümüz yayınımızda 45. sayıdan sonra bir yeni adım daha attık. 15 günlük olurken, mücadelenin ihtiyaçlarına aylık bir derginin cevap vermeye yetmediğini ve 3.5 yıldır var olan Yeni Çözüm'ün zamanını doldurduğunu söylemiştik. 15 günlükten haftalık gazeteye geçişimiz de mücadelenin gelişmesine paralel olarak atılmış bir adımdı. Türkiye halklarının özgürlük mücadelesinin geldiği boyut bizi böylesi bir adıma zorluyordu. İki yıldır haftalık olarak sürdürdüğümüz yayın hayatımız boyunca merkez büromuz da içindeolmak üzere pek çok büromuz basıldı, talan edildi. Hemen bütün çalışanlarımız gözaltına alındı ve tutuklandı. Pek çok sayımız toplatıldı, milyarlarca lira para cezası verildi. Ancak mücadele oligarşinin çok yönlü saldırılarına rağmen taşıdığı misyonuyla kavgayı omuzladı. Yaklaşık 7.5 yıldır isim ve biçim değişikliği olsa da aynı misyonla yayın faaliyetimiz sürdü. Türkiye solunun gelenekleri, istikrarsızlıkları göz önünde bulundurulduğunda bu bile kendi başına bir başarının, devrimci yayıncılık anlamında bir geleneğin kökleştirilmiş olmasının ifadesidir. Bu gelenek hep kavganın içinde olarak, devrimin, halkın değerlerinin ve çıkarlarının tavizsiz savunulmasıyla yerleştirildi. Halklarımızın bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm kavgasının onurlu sesi olmaya bundan böyle de devam edeceğiz. Hiçbir şekilde taviz vermeyeceğiz.

Başta da söyledik. Biz sıradan bir gazete değiliz. Bir misyonu temsil ediyoruz ve örgütsüzlüğe karşı tercihimizi, örgütlülükten yana yaptık. Biliyoruz ki, örgütlü güç yenilmez, örgütlü bir halk yenilmez. Buna hiçbir egemen sınıfın gücü yetmez. Bir kez daha yinieliyoruz. Gerekirse binlerce kez yineleyeceğiz; kapatma cezaları, baskınlar, ilanlar, bizi engelleyemeyecek. Yılmayacağız. Yazmaya devam edeceğiz. Kalemlerimiz susmayacak... Zafere dek..."

İÇİNDEKİLER

- 1 Mayıs'ın coşkusuyla daha ileri 3
- Üretime değil silaha yatırım 4
- Kontra düzeninin adaleti 5
- Öğrenci gençlik zamlara karşı tepkisini yükseltiyor 6
- Kitle hareketi ve devrimci politika 7-9
- Savaş kültürünün ve ideolojisinin temel taşları 10
- Durduramadılar halkın coşkun akan selini 11-15
- Kriz düzenin nefesini kesti 16
- Tekel işçisi "özelleştirmeye hayır" dedi 17
- Yüreğir belediyesinde işçi kıyımı... Liman işçileri iş bıraktı 18
- Şehitlerimizi anıyoruz, onları yaşatıyoruz 19
- Gülensu'da polis-mafya işbirliği... Oligarşinin kentlerdeki açmazı gecekondular 20
- Türkiye'den Almanya'ya "rest"... Mücadele bürolarına ve okurlarına baskılar 21
- Ya "ver kurtul" ya "ver kurtul" 22
- Irak ambargosu deliniyor... Ayşe Önal ve devrimci düşmanlığı 23

Mücadele gazetesi 1 Mayıs'ta alanlardaydı

Temmuz Yayıncılık Ltd. Şti. adına İmtiyaz Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Yemliha Kaya; Yönetim Merkezi: Alemdar Mah. Babıali Cad. No: 14/3 Cağaloğlu-İstanbul; Tel: 0 212 511 60 19; İrtibat Büroları: Gazi Mahallesi: Zübeyde Hanım Mah. Fevzi Çakmak Cad. No: 42 Kat:2/5 Gaziosmanpaşa-İstanbul; Nurtepe: Sahayokuşu Pınar Sk. No: 11 Alibeyköy-İstanbul; İkitelli: Atatürk Mah. İkitelli Cad. Polat İşhanı No: 152/2 İstanbul; Beykoz: Tepeköy Mah. Polenez Yolu No: 17 Beykoz-İstanbul; Esenler: Birlik Mah. Atışoları Cad. Yasin İşhanı No: 40 Kat: 1/16 Güngören-İstanbul; Okmeydanı: Fatih Sultan Cad. Okmeydanı Şişli-İstanbul Baskı: Solar Matbaa

GÜNDEM

1 Mayıs'ın coşkusuyla daha ileri...

Geçtiğimiz haftanın gündeminde 1 Mayıs vardı. "Açlığa ve Zulme Karşı Ayağa Kalkalım!" çağrısı 1 Mayıs alanlarında buldu yankısını. Devrimcilerin, emekçilerin başarı hanesine, kazanım hanesine yazılan bir gün oldu '94 1 Mayıs'ı. Egemen sınıflar 1 Mayıs'ı yok sayma politikasını değişik biçimlerde sürdürdüler, ama açlığın, işsizliğin eşiğindeki emekçilere karşı mevcut durumda başvurabilecekleri fazla bir yöntemleri de yoktu. Alanlara dolan yüz binler bu politikanın iflas ettirilmesiydi öncelikle.

1 Mayıs için miting izinlerini pek çok yerde Türk-İş, DİSK ve Hak-İş almışlardı. Ama on binleri, yüz binleri alanlara çağıran, getiren onlar değildi. Alanlarda yükselen öfkenin sahibi onlar değillerdi. Miting iznini alırken bile emekçilerin alanlara akmasını pek de istemediklerini ortaya koydular. Ama sonuçta süreci belirleyen onların eğilimleri olmadı. Çünkü 1 Mayıs kavgası onların dışında verilmiş, onların dışında kazanılmıştı.

TC'nin tarihiyle yaşıttır ülkemizde 1 Mayıs kavgası. 70'lerden bu yana toplumsal muhalefetin gelişmesine paralel olarak daha da boyutlanmıştır. Oligarşi, alanları işgal ederek, tanklarla, panzerlerle geçici başarılar elde etse de, 1 Mayıs artık kazanılmıştır ülkemizde.

87'den 93'e uzanan süreç, 1 Mayıs'ı devrimcilerin, emekçilerin bir kazanımına dönüştürmüştü. Oligarşi kaybetmişti 1 Mayıs'ı. Bu anlamda da 94'teki politikasını "yasaklama"dan çok, –ki yer yer buna da başvuruldu– 1 Mayıs'ı "resmileştirme" üzerine kurdu. Devrimciler oligarşinin taktiğine "1 Mayıs Devrimcidir!" şiarıyla, alanlara devrimin, devrimcilerin damgasını vurma taktiğiyle yanıt verdiler. Ve bu başarıldı da. Alanlarda dinlenen sendika ağalarının konuşmaları değil, devrimcilerin sloganlarıydı. Kitlelerin öfkesi, talepleri sendikaların "resmi" pankartlarında değil, devrimcilerin, emekçilerin pankart ve dövizlerinde dile geldi.

Burjuva basın bütün bunları görmemeyi ve göstermemeyi yeğledi. Sabah, Hürriyet gibi gazeteler özellikle İstanbul'daki mitinge ilişkin rakam vermediler. 10 yılı aşkın bir süre sonra 1 Mayıs'ta ilk kez yüz bine yakın emekçi bir araya gelmişti. Ve böyle bir rakam işlerine gelmiyordu onların. Basın ve TV 1 Mayıs'a ilişkin özellikle "dayak" boyutunu öne çıkardı. 94 1 Mayıs'ından geriye, yığınların aklında yalnızca bu kalmalıydı.

İzlenen sinsi politika bir yandan 1 Mayıs 94'ün asıl anlamını, şekillenişini, iktidara, düzene karşı olan yanını ve alanlardaki devrimcilerin damgasını gizlemeye çalışırken, diğer yandan da 1 Mayıs'a ilişkin oligarşinin yıllardır işlediği "anarşi-terör günü" imajını korumayı hedefliyordu. Kitlelerin belleğinde kalacak coplu görüntüler, bir sonraki 1 Mayıs'ta katılımın önünde barikat olmaya devam edecekti çünkü.

Emekçiler –henüz gerçek güçlerinin çok gerisinde olsa da– güçlerini görmüş ve göstermişlerdir. Tüm olumsuzluklara, dezavantajlara rağmen, devrimci hareketin kortejlerindeki, sıralarındaki binler büyümüştür. Bunlar halkımıza yaşatılan acıların sona erdirilmesi için ülkemizin karartılmaya çalışılan geleceğinin kazanılması için umut ışığı olan gelişmelerdir. Umudu buradan alıp büyütmek göreviyle karşı karşıyayız.

1 Mayıs emekçilerin açlığa ve zulme karşı ayağa kalkışının kaldıracı olmalıdır.

1 Mayıs bizimdir. Şehitlerimizle, kararlılığımızla, tarihsel kavgamız ve haklılığımızla kazandığımız gündür.

1 Mayıs birlik, mücadele, dayanışmadır.

Ve birlik, mücadele, dayanışma, geleceğimizi kazanmak içindir.

Kazanacağız da!..

Malum Paşa'nın yetkileri ve görev süresi

"Bir senedir yemeğe davet ediyorlardı. O yemeği veren Dural'ları hiç tanımam. Yalnız onların yanında çalışan Semih Günver var. Uzaktan akrabamız olur. Onun isteği ile yemek teklifini kabul ettim."

Bir akrabasının daveti üzerine yemeğe giden kişi herhangi birisi değil, ülkenin politikalarını belirlemede etkin bir yere sahip olan Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş. Bir akraba daveti üzerine gidilen yemekte ise ülkenin belli başlı işadamları bulunuyor. Bunlardan biri de kamuoyunda ismi sıkça geçenlerden TÜSİAD Başkanı Halis Komili. Genelkurmay Başkanı, aralarında TÜSİAD Başkanı'nın da bulunduğu işadamlarının yemek davetine katılıyor ve Sabah gazetesi yazarı Fatih Çekirge ile yaptığı röportajda kendisini yemeğe çağıran kişi için "Uzaktan akrabamız olur" diyor.

Bu akraba davetinde elbette uzak-yakın akrabaların hal ve durumları konuşulmuyor. Kamuoyundan gizlenmeye çalışılan yemekli toplantıda Genelkurmay Başkanı ve işadamları arasında, ülke sorunları konuşuluyor. Altı çizilmesi gerekiyor; hemen hemen her gün gazetelere demeçler veren, gazetelerde isminin geçmediği gün olmayan, ülkenin en temel konularında karar alan, TBMM ve hükümete hiçbir zaman reddedilmeyen "tavsiye"ler yapan Genelkurmay Başkanı, artık işadamları ile toplantılara da katılıyor. 12 Eylül'ün darbe şefi Kenan Evren bile işadamları ile bu kadar içli-dışlı görünmemeye dikkat etmişti. Doğan Güreş ise kendi anayasal konumunun ve yetkisinin sınırlarını unutup "Davet ettiler, gittim. Bunda bir şey yok ki. Uzun süredir davet ediyorlardı." diyebiliyor.

Bunu söylerken ekonomik gücü yani sermayeyi elinde tutanlar ile askeri gücü elinde tutanlar bir araya gelip konuşursa, meclis, hükümet, siyasal partiler, vb. düzen kurumlarının bütünüyle figüran durumuna düşeceğini hesap edemiyor. Egemen sınıfın belirli üyeleri ile devlet yönetiminin asıl uygulayıcılarının bir araya gelmesi artık faşizmin parlamenter maskesini oluşturan kurum ve kuralların da değerden düştüğünü ifade ediyor. Bu kurum ve kurallar şimdilik bütünüyle rafa da kaldırılmıyor. Egemen sınıflar yaşanan krizin derinliğine rağmen buna ihtiyaç duymuyor.

Yaşanan koşullarda zaman zaman pimpirikli aydınların "aman darbe mi olacak" diyerek paniklemelerini anlamak mümkün değil. Genelkurmay Başkanı, Sabah gazetesi yazarı F.Çekirge'ye demeç verirken darbe söylentisi üzerine "Sonra bu ihtilal lafları, ne ayıp şeyler" diyerek gönülleri ferahlatıyor(!). Ayrıca darbe neden olsun? Genelkurmay Başkanı ne söyledi de hükümet ve Meclis "hayır" dedi? DEP'liler parlamentodan atılsın dedi de atılmadı mı? Savunmaya ayrılan bütçe artırılsın dedi de artırılmadı mı? Zaten 12 Eylül hukuku temelinde şekillenmiş olan baskı yasaları varken, bu yasalar daha da sertleşmeli dedi de 'hayır, olmaz' diyen mi oldu?

Hiçbiri olmadı. Üstelik Genelkurmay Başkanı işadamlarının yemeğine bile katılmaya başladı. Böylesine politikaya ağırlığını koymuşken, her istediği yapılırken, Genelkurmay Başkanı darbe yapsa, herhalde her dediğini yapan daha iyi bir hükümet bulamaz. Dahası, "demokrasiye ne zaman ve nasıl geçilecek" gibi bir sürü iç ve dış baskının muhatabı haline gelerek, sorunları çoğalır, ordu yıpranır. Darbe söylentisi çıkarıp ortalığa korku salmak varken neden darbe yapıp, tüm sürecin siyasal sorumluluğunu üstlensin? Pimpirikli aydınlara hatırlatmak gerekiyor. Emekçi halkların mücadelesine omuz vermek için bir adım atarlarsa, muhalefetin bir adım olsun içine girerlerse, memlekette demokrasi mi var, yoksa darbe ile kurulan baskı koşulları mı, yakından görüp anlayabilirler.

Bir memleket düşünün ki, o memleketin başbakanı demokratikleşme doğrultusunda adım atabilmek için gidip Genelkurmay Başkanından icazet alıyor. Başbakan Çiller'in kamuoyuna yansıyan telefon görüşmesi henüz rejimi tanıyamamış olanlar için oldukça öğreticidir. Çiller bakanlarından Necmettin Cevheri'ye "...biraz daha farklı bir 'demokratikleşme paketi' üzerinde de anlaştım sayın Doğan Güreş'le. Bu bizim için çok olumlu olacak." diyor. Çok açık olarak görüldüğü gibi, koalisyon hükümeti kurulurken, bolca sözü edilen demokratikleşme paketine, son şeklini Genelkurmay Başkanı veriyor.

Artık o paketin nasıl bir demokrasi getireceğini varsın Karayalçın düşünsün. Kontrgerilla düzenine koltuk değnekliği yapan SHP, yıllardır bu "demokratikleşme" vaadiyle hem kendini, hem de halkı oyalıyor. Böylesine hassas olması gereken bir konuda Çiller ile Genelkurmay Başkanı'nın pazarlık yaptığı ortaya çıkıyor. Ama SHP'den yine çıt çıkmıyor. Bu duruma ANAP Genel Başkanı bile bas bas bağırarak itiraz ediyor. Mesut Yılmaz, göstermelik de olsa "Çiller demokratikleşme için siyasi partilerle değil de Genelkurmay Başkanı ile nasıl görüşme yapabilir? Böyle şey olmaz." diyor. Ama SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar, Çiller-D.Güreş görüşmesini soran gazetecilere "Başbakan istediği herkesle görüşebilir" diyerek görüşmenin içeriğini es geçebiliyor. "Böyle düzene böyle sosyal demokrat parti" demekten başka söylenecek söz kalmıyor.

Doğan Güreş ismi ilk olarak "teröristlere yardım eden de teröristtir ve aynı muameleyi görecektir" ya da "bahara kadar terörün kökünü kazıyacağız" türünden sert demeçler vermesi ile duyulmuştu. Daha sonra herkesi "kutsal vatani görevi" yapmaya çağırdığı halde, kendi oğullarının askere gitmemiş olması nedeni ile ismi tartışma konusu oldu. Gerçi hiçbir patron ya da paşa çocuğu cepheye gitmiş değildi. Ama en çok spekülasyon D.Güreş'in oğulları üzerine yapıldı. Geçen sene ise D.Güreş ismi, görev süresinin uzatılması meselesinde tartışma konusu oldu. Görev süresini uzattıran Genelkurmay Başkanı, bir daha da gündemden hiç düşmedi.

Son günlerde D.Güreş'in adı, yine görev süresi üzerine yapılan tartışmalarda tekrar öne geçti. Memlekette sanki başbakan seçilecekmiş gibi, Genelkurmay Başkanı'nın kim olacağı herkesi ilgilendirir oldu. Nasıl olmasın ki? Başbakan'dan daha yetkili ve etkili bir kişinin seçimi söz konusu ise elbette herkes(!) ilgilenir.

Başka ülkelerde skandal olan, örneğin ABD'de devlet başkanının istifasına yol açan telefon dinleme olayı, Türkiye'de, Cumhurbaşkanı'nın şapkasının zorla elinden alınmak istenmesi kadar bile ilgi çekmedi. Gizlice dinlenen ve basına sızdırılan Başbakanın telefon görüşmesinde ele alınan en önemli konu, Genelkurmay Başkanı'nın görev süresinin uzatılması meselesiydi. Bunun için ortalığı fazla karıştırmadan yasa çıkarma hazırlığı yapılmasını istiyordu Başbakan Çiller.

Konu kamuoyuna yansıyınca, "sosyal demokrat" SHP'nin Genel Sekreteri tavrını koydu: "Biz Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanlarının görev sürelerinin uzatılmalarına karşıyız."

Sağlar'a cevap Çiller'den değil Genelkurmay Başkanı'ndan geldi: Kuvvet Komutanlarının görev süresinin uzatılmasının Genelkurmay Başkanı'nın teklifi, Milli Savunma Bakanı'nın ve Başbakanın oluru ve Cumhurbaşkanının onayı ile mümkün olduğunu belirten D.Güreş, "Ne zaman Başbakan olmuşlar ki? Hiyerarşinin içinde olduklarını bilmiyordum. Böyle dedikodu çıkarırlarsa herkes bilir bilmez konuşur tabii." dedi.

Anlaşılan "uzatılmasına karşıyız" diyen SHP'ye "sana soran oldu mu" anlamına gelen sözlerle tepki gösteren D.Güreş'in gözü bir yıl daha Genelkurmay Başkanlığında kalmaktı. Ancak, basına sızdırılan gizli telefon görüşmesi nedeniyle, bu sorun günlerce kamuoyunun gündeminde kalması ve SHP'nin dışında hiyerarşide önü kesilen generallerden de üstü kapalı itirazların duyulması ile devam eden tartışma, Genelkurmay Başkanı'nın "görev süresinin uzamasını istemediği" açıklaması ile sona erdi. Genelkurmay Başkanı'nın görev süresi ve yetkileri konusunda ortaya çıkan ve generallerin sivil kadrolar üzerindeki tartışmasız ağırlığını ifade eden rejimin yapısal niteliği ise, benzer tartışmaları daha birçok kez gündeme getirecekti.

İnkarcı ve sömürücü düzene karşı mücadele

Halkımızın yıllardır süren baskıcı ve inkarcı politikalar karşısında direnişini güçlendirebilmek, özgürlük ve bağımsızlık yürüyüşünün önünü açmak için, onun ulusal taleplerine sahip çıkmak elbette gerekli ve önemlidir. Ancak mücadeleyi daha da güçlendirmek ve bir iktidar yürüyüşüne dönüştürmek için, halkımızın ulusal taleplerinin yanı sıra, sınıfsal taleplerine de sahip çıkmak da bir o kadar gerekli ve önemlidir. Ulusal mücadelenin yanı sıra, açlığa, işsizliğe, yoksulluğa, topraksız ve evsiz bırakılmaya karşı mücadeleyi de bugünden örgütlemek, insanca yaşam talebine sahip çıkmak gerekir.

Mücadelenin hedeflerine böylesi bir genişlik kazandırmak, kazanma şansını azaltmaz, tersine daha da artırır. Halkımızın mücadeleye daha güçlü sarılmasının yanı sıra, tüm emekçi halkların ortak düşmana karşı yakınlaşmasını sağlayarak ve aynı cepheden darbe vurma olanakları yaratarak, mücadelenin siyasal ve askeri gücünü defalarca artırır.

Halkımızın insanca yaşam talebine, sınıfsal taleplerine sahip çıkmayı sonraya bırakmak, "hele bir ulusal haklarımızı alalım, sonra diğerleri kolay" demek, kendini kandırmak ve mücadelenin gücünü zayıflatmak demektir. Tıpkı "Hele bir devrim yapalım, ulusal sorun kolay" demek gibi tersinden yanlışa düşmektir. Ulusal taleplere olduğu gibi sınıfsal taleplere de bugünden sahip çıkarak devrim yürüyüşü güçlenebilir.

Halkımızın insanca yaşam talebine sahip çıkmak için bugün de yapılacak şeyler vardır. Olmalıdır.

Hükümetin 5 Nisan'da ilan ettiği "soygun paketi"nin *yol* açtığı zam furyasının halkımızı nasıl etkilediği sorusu belki de özel olarak dikkate alınmaya değer görülmedi. Zira can güvenliği sorunu ön plana geçmişti; göçlerin, işsizliğin, evsizliğin, işkencelerin, katliamların kıskacında yaşayan halkımız için "soygun paketi" ile gelen zamlar, –bunca yakıcı sorun varken– pek göze çarpmadı.

Oysa durum tam tersidir. Açlığın sınırında yaşayan halkımız, her şeyin daha da pahalılaşması ile çok daha zor duruma düşmüştür. İki kilo peynir alan bir kiloya, iki tane ekmek alan bir taneye indirebilir. Ama zaten, ancak yaşamasına yetecek kadar alabilen ne yapacaktır? Her türlü malın fiyatının iki katına çıkması, kıt kanaat yaşayan aileler için tam bir yıkım ve açlık anlamına gelmeyecek midir? Sağlık ocakları ve hastanelerin çoğu kapalı olan Kürdistan'da bir tek ilacın 100 bin liradan 500 bin liraya çıkması, doktorsuz kalmanın yanı sıra ilaçsız kalmak anlamına gelecektir. Hasta olan bir insanın ihtiyacı olan ilacı alması bir lüks değilse, alamaması yakıcı bir sorun değil midir? Bir ailenin barınma ihtiyacını çocuklarının eğitim ihtiyacını, giyecek ve yiyecek ihtiyaçlarını karşılayamaz duruma gelmesi, hangi sorundan daha az önemli görülebilir? Kaldı ki, 5 Nisan kararlarının önemli hedeflerinden biri de Kürdistan'dır, Kürt halkıdır.

Sorunların hepsi yakıcı ve önemlidir. Bu nedenle mücadeleyi haklarımızın bir kısmı için değil, hepsi için yükseltmek zorundayız. Ne ulusal haklarımızdan, ne de insanca yaşam haklarımızdan vazgeçmeyeceğiz! Hepsini istiyoruz ve alacağız! Oligarşinin ulusal baskı, inkar ve asimilasyon politikalarına karşı çıkarken, sömürü ve soygun düzenine karşı da mücadeleyi yükselteceğiz!

Üretime değil, silaha yatırım

Demirel 1992 Mart'ında TBMM'de yaptığı bir konuşmada "Cebimizdeki nüfus tezkereleri, 60 milyonda bir hisse olarak, bu vatana hepimizin sahipliğinin işaretidir." diyordu. Ama gerçek o kadar yalın ve çarpıcıydı ki, Demirel'in "vatanın sahipleri" dediklerinden kimileri yılda 150 trilyon lirayı kasasına aktarırken, kimileri kuru ekmek bile bulamıyordu. Ekmek bulamayanlar bir açıdan şanslı da sayılabilirlerdi. Yokluğun da ötesi vardı. Çünkü kimilerinin payına da "vatanın sahibi" olduğu için köyünü, yurdunu terk etmeye zorlanıp, panzerlerin, tankların, otomatik silahların bombalarına, kurşunlarına hedef olmak düşüyor...

Yatırım yapılmadığı doğru değil. Çünkü yılda en az 100 trilyon lira yatırılıyor!.. Tanka, topa, tüfeğe...

Evet, Türkiye'de bir avuç işbirlikçi tekelci patron, tefeci tüccar ya da toprak ağası, emekçi halkın, işçinin, köylünün, memurun, küçük üreticinin, zanaatkarın ürettiği değerlere el koyuyor. Ve üstelik egemen sınıflar emekçi kitlelerden, halktan sömürdüklerini yine onlar üzerinde terör estirmek için, baskı ve zulüm için kullanıyor...

Oligarşinin sömürü ve baskı politikalarından Türkiye'deki tüm emekçi halklar istisnasız etkilenirken, Kürt halkı ayrıca "ulusal baskı" politikalarının hedefi oluyor. 1978'den 1987'ye kadar olduğu gibi bazen "sıkıyönetim" adıyla, ya da bazen '87 sonrasında olduğu gibi "Olağanüstü Hal" adı altında uygulanıyor bu baskı.

Bu arada oligarşi vaatleri de ihmal etmiyor. "Demokratik" vaatlerin yanı sıra, Kürt halkının çoğunluğunu oluşturduğu iller "kalkınmada öncelikli iller" kapsamına alınıyor. 1992 yılı Ekim ayı sonunda DYP-SHP koalisyon hükümetinin **"Doğu Anadolu Kalkınma Projesi"** adıyla 1 trilyon 611 milyar liralık 743 projeyi yürürlüğe koyduğu açıklanıyor. Hakkari, Bingöl, Tunceli, Muş, Şırnak vb. illerin iki ile üç yıl arasında akıtılacak paralarla refaha kavuşturulacağı söyleniyor. Dönemin başbakanı Süleyman Demirel yeşil kart uygulamasının, işsizlik sigortasının, asgari ücretten vergi alınmamasının "buradan" başlatılacağını vurguluyor. *"Burada iş lazımdır, burada ekmek lazımdır. Binaenaleyh, bunu sağlayacak bir yatırım hamlesi ortaya konacaktır."* diyor. (Başbakan Süleyman Demirel'in Konuşmaları, Başbakanlık Basın Merkezi, syf.113)

Yarım kalmış sanayi tesislerinin tamamlanmasına girişileceği, toplu konut projesinin yürürlüğe konulacağı, hayvancılığın geliştirilmesi için para musluklarının açılacağı, küçük esnaf ve zanaatkar için kredi limitlerinin artırılacağı, ticaretin geliştirilmesi için yeni bir sınır ticareti projesi biçimlendirileceği vb. açıklanıyor. (27 Eylül-3 Ekim 1992, Nokta)

Açıklanıyor ama ortada bir şey olmadığı anlaşılmış olacak ki hemen hemen aynı vaatler, aynı raporlar iki yıl sonra yeniden gündeme getiriliyor. 21 Nisan 1994 tarihli gazeteler bu kez Çiller hükümetinin vaatleri olarak başta hayvancılık olmak üzere her alanda düşük faizli kredi olanaklarının geliştirileceğini, sınır ticaretinde yaşanan durgunluğun giderileceğini, başta Diyarbakır, Batman ve Siirt olmak üzere göç sorununun yoğun yaşandığı kentlere yönelik toplu konut çalışması başlatılacağını, Irak ambargosuyla durma noktasına gelen taşımacılık için önlem alınacağını vb. yazıyorlar...

Yıllardır, hatta on yıllardır yinelenen nakarat devam ediyor kısacası... Evet, işbirlikçi tekelci sermaye, feodalizmin tüm kırıntılarını tasfiye edip, kapitalizmi tam anlamıyla işlerliğe kavuşturmaya çalışıyor. Ancak sömürü ve zulüm düzenini tehlikede hissettiği için sürekli geri adım atıyor. Risklerin yüksekliği buna olanak tanımıyor. Ekonomi, Cevit Çağlar'ın "Sermaye ürkektir, tavşan gibi kulağını diker ve en küçük bir ses duyduğunda kaçar." sözleriyle ifade ettiği şekilde işliyor...

Oysa "kimi yatırımlar" tüm hızıyla ve artarak sürüyor. Ankara Sanayi Odası'nın rakamlarına göre Kürt halkına karşı yürütülen haksız savaşın 1993 yılındaki maliyeti 100 trilyon lirayı buluyor. Bir günde 264 milyar lira, bir saniyede 3 milyon lira zulüm politikaları için "feda" ediliyor. Bu "fedakarlığın" 1994 yılında daha da artırılacağı planlanıyor. 1993 yılında 100 trilyon kadar vergi toplayan devlet, bunun yarısından çoğunu, işçi ve memurlardan karşılıyor. Bununla da yetinilmiyor, 170 bin sendikalı işçiden yapılan kesintilerle 1 trilyon liranın üzerindeki para Savunma Sanayiini Destekleme Fonu'na aktarılıyor. Bununla da kalınmıyor, halkın tüketim mallarından % 10 düzeyinde yapılan kesintiler Terörle Mücadele Fonu adıyla teröre akıyor. Ve ek olarak KDV oranlarının artırılmasından 20 trilyon lira kaynak bekleniyor...

Koç Holding 1993 yılında 150 trilyon lira net kâr elde ediyor. Halkın elinde avucundakiler asalaklara sömürü politikalarıyla aktarılmaya devam edilirken, aynı zamanda yine halkın cebinden zulüm politikaları için kaynak finanse ediliyor. 5 Nisan tarihinde açıklanan soygun ve zulüm paketinden elde edilecek paralar da kuşkusuz işkencecilere, kontrgerillaya, muhbirlere, insan avcılarına, sözde köy korucusu olan canilere, aşiret reislerine akratırılıacak...

Geçtiğimiz yıl koruculara 5 trilyon lira aktarılmış, her birinin maliyeti 10-20 trilyon lira olan operasyonlar yapılmıştır. "Savunma harcamaları" ve "Adalet-emniyet harcamaları" adıyla gayrisafi milli hasılanın % 6'lara varan büyük bir kısmı baskı politikaları için ayrılıyor ve bu oranlar her yıl artırılıyor. Bütçeden en büyük payı Savunma Bakanlığı alıyor...

Evet, "savunma, adalet ve emniyet" adı verilen şey, Kürt halkı için bombalama, köy boşaltma, ekin ve orman yakma olarak gerçeklik kazanıyor. Sadece geçen yıl 800'ün üzerinde köy yakılarak boşaltıldı. Her sortisi 15 milyar liraya mal olan uçaklarla, kobra helikopterleriyle binlerce sorti yapıldı. Ve böylece emperyalist silah tacirlerinin, emperyaist sermayenin kasalarına milyarlarca dolar aktarılıyor...

Kürt halkının ekonomik durumu da 15 Ocak 1990 yılında başlatılan Irak halkına yönelik emperyalist savaşla birlikte askeri yığınaklar ve halkın göçe zorlanması politikalarıyla var olanın daha da gerisine düştü. İşbirlikçi tekelci sermayenin temsilcilerinin sözleriyle bile büyük bir ekonomik çöküntü yaşanmaktadır. TOBB Başkanı Yalım Erez, durumu 1990 sonunda şöyle ifade etmektedir: "Irak sınırında yer alan iller, savaş durumunun ekonomik, askeri ve psikolojik etkilerini en fazla hisseden Güneydoğu Anadolu bölgesini oluşturmaktadır. Buralarda ambargo döneminde daralan ekonomik faaliyetler, sıcak savaşın patlaması ile daha da ağır bir durgunluk, hatta çöküntüye uğramıştır. Ekonomik faaliyetler, alım-satım, borç ödeme, üretim hemen hemen durmuş gibidir. Buna ek olarak bölgeden kaçış, önemli boyutlara ulaşmıştır." (Kasım 1990, Para ve Sermaye Piyasası Dergisi, syf.7)

Evet, Kürdistan'daki durum Körfez krizi ile başlamamıştır ama oligarşinin de planladığı gibi askeri baskı olanaklarının savaş gerekçeleriyle artmasıyla derinleşmiştir. Her yıl ortalama 250 bin insan büyük şehirlere göçe zorlanmış, göç ettirilmiştir. Açık işsizlerin oranı İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun rakamlarıyla bile % 45'ler düzeyindedir. Kürt halkının karşı karşıya bulunduğu sorunlardan birisi de zaten eksik ve yetersiz olan "sosyal güvenlik" kapsamından bile çok az düzeyde yararlanabiliyor olmasıdır. Kürt halkının çoğunluğunu oluşturduğu illerin hemen hepsinde SSK kapsamında olan nüfus yüzde olarak tek haneyi geçmemektedir. Örneğin SSK kapsamındaki nüfusun genel nüfusa oranı Ankara'da % 43, Bilecik'te % 51 iken, bu oran Bingöl'de % 6, Hakkari'de % 5, Van'da % 8 düzeyindedir.

Gerçekten de Kürt halkı için "büyük yatırımlar ve projeler" bulunmaktadır ve yapılmaya devam etmektedir ama bu projeler ve yatırımlar rakamlarıyla da ortada olduğu gibi baskı için, zulüm içindir!..

Kontra düzeninin adaleti

İşkence ile adam öldürene beraat, bunu kınayana ceza!

Basın Açıklaması Yapma Suçu

"Ceza hukuku olmaktan ziyade siyasi bir cezadır. Demokrasiye, ifade özgürlüğüne kelepçe vurmadır. Bizler demokrasiye inanan, emekten yana tavır koyan güçler olarak; bu ve benzeri tüm anti-demokratik uygulamaların karşısında olduğumuzu belirtiyor, bu anlamda insanlıktan ve demokrasiden yana olan kesinleri duyarlı olmaya seslerini yükseltmeye çağırıyoruz."

Bu çağrı, yaptıkları basın açıklaması nedeniyle haklarında hapis ve para cezaları verilen Diyarbakır Demokrasi Platformu tarafından 21 Nisan günü yapılmıştı.

Sıkça duyuları bir dayanışma çağrısı olmaktan öte, artık adaletin kınntısının bile kalmadığı bir hukuksuzluk ortamında bedel ödeyenlerin sesi olduğu için önemliydi. Sonunda DGM tarafından ceza verilmesi ile biten gelişmeler şöyle başlamıştı:

Diyarbakır'da bulunan çeşitli işçi ve memur sendikalarının şube başkanları ile, devrimci ve yurtsever basın kuruluşlarının temsilcilikleri tarafından oluşturulan Diyarbakır Demokrasi Platformu, 27 Mayıs 1993 tarihinde bir basın açıklaması yapmıştı. Açıklamada bölgede sıkça görülen insan hakları ihlalleri, işkenceler ve gözaltında "kayıplar" kınanarak, devletin sürece damgasını katliamlarla ve infazlarla vurduğu belirtilmişti. Bu tür açıklamalar örneğin İstanbul ya da Ankara'da da birçok kez yapılmıştı. Ve çoğunda da savcıları harekete geçirecek bir neden bulunmamıştı! Devletin uygulamalarına yönelik eleştiri Diyarbakır'da yapılınca durum değişti. Olağanüstü hal bölgesinde bu tür basın açıklamaları yapılamaz diye bir yasa yoktu. Ama fiili anlamda süren bir hukuk vardı... Köyler boşaltılırken, kitlesel işkenceler ve gözaltında kayıplar yaşanırken sırtını dönen, görmemezlikten, duymamazlıktan gelen yargı sistemi bu gelişmeleri dile getirenleri susturmak için hemen harekete geçmeyi asli görevi sayıyordu.

Diyarbakır Demokrasi Platformu'nun basın açıklaması üzerine DGM savcıları hemen harekete geçti. Sendika ve basın kurumlarının temsilcileri, evleri basılarak gözaltına alındı, işkenceli sorgulardan geçirildi ve birçoğu tutuklandı. Savcı *"Türkiye aleyhine bölücü propaganda yapıldın"* gerekçesiyle dava açmıştı.

Bir yıl süren ve platform üyelerinin basın açıklamasının imzalı aslı yerine, imzasız bir metinle suçlandıkları dava sonunda platforma üye olan ve aralarında Mücadele gazetesi Diyarbakır temsilcisi Sakine Fidan'ın da bulunduğu 15 kişiye 2'şer yıl ağır hapis ve 50 milyon lira para cezası verildi. Cezanın hukuki değil siyasi nedenlerle verildiği çok açıktı. Diyarbakır gibi bir yerde devlet, demokratik muhalefetin sesini yükseltmesini istemiyordu.

Suçu Kanıt Yaratmak Sorun Değil

Yurtsever ya da devrimci olarak bilinen kişilere ceza verilebilmesi için "kanıtın" nasıl toplandığı sorun değil... Hiçbir şey bulunamasa bile işkenceli sorgular nasıl olsa DGM yargılamalarının dayandığı en önemli kanıtlar olmaya devam ediyor. Üstelik *"işkence yapılarak zorla imzalatılan belgeler hukuki değer taşımaz, yargılamada kanıt olarak kullanılamaz"* diyen uluslararası anlaşmalara imza atmış olduğu ve dahası Ceza Muhakemeleri Usul Yasası'nda da bu yönde değişiklik yapıldığı halde, DGM'ler bildiğini okumaya devam ediyor. Onlarca yıllık hapis cezaları, milyonlarca liralık para cezaları, işkence ile imzalatılan tutanaklara dayanılarak veriliyor.

Jandarma-polis terörü, pervasızlık, DGM salonlarına kadar uzanıyor... Ve pervasızlık, hukuksuzluk mahkeme kürsülerinde verilen kararlarla onaylanıp aklanıyor...

Son zamanlarda DGM'lere bu tür "kanıtlar" da yetmemiş olacak ki, polis tarafından düzenlenen yeni "kanıtlar" kullanılıyor. Örneğin Malatya DGM'de 94/79 Esas No ile görülen davada yargılanan bir devlimci, poliste -işkence görmesine rağmen- hiçbir belgenin altına imza atmamış. Kanıtsız kalan(!) polis bunun da kolayını bulmuş ve bir ifade düzenleyip altına imzayı kendisi atmış. Avukatlar duruşmada bu sahtekarlığın ortaya çıkarılması ve polisin imza attığı sahte ifadenin kanıt olmaktan çıkarılması için, adli tıp incelemesi istiyorlar. Ama mahkeme bu istemi reddediyor. "Resmi evrakta sahtecilik" gibi ortada ağır bir iddia varken, DGM heyeti avukatların talebini reddederek yargılamanın niteliğini pek de yoruma gerek bırakmayacak biçimde gözler önüne seriyor.

Diyarbakır 3 No'lu DGM'de görülen 93/206 Esas No'lu davada da, tutsaklar ve avukatları, polis merkezinde düzenlenen tutanaklarda sahtecilik yapıldığını öne sürüyorlar. Bu iddiaya ilişkin olarak tutanaklarda imzası olan polis memurları duruşmaya çağrılıyor. Ama aradan sekiz duruşmaya geçmesine rağmen, polisler duruşmaya gelmiyorlar. Ne polisler hakkında zorla getirme kararı veriliyor, ne de polislerin gelmemesi sanıklar lehine yorumlanıp kanıtların geçersizliğine karar veriliyor. Sahte evraklara dayanan yargılama ve "sanıkların" bir yılı aşkın süren tutukluluğu bu şekilde sürüyor.

Savunma Hakkı Kısıtlı

Yargılama sürecinde tutsakların savunma yapabilmeleri engellerle iyice zorlaştırılıyor. Adalet Bakanlığı kararıyla başlatılan bir uygulamanın sonucu olarak, yargılamaları süren tutsaklar, mahkemenin bulunduğu ilin dışındaki cezaevlerine dağıtılıyor. Böylece örneğin Diyarbakır'da ayrı davada idam cezası istemiyle yargılanan tutsaklar, duruşma günü Diyarbakır, Antep, Urfa cezaevlerinden –bir sorun çıkmazsa– getiriliyor. Savunma için birlikte çalışma yapmaları gereken tutsaklar birbirlerini bir tek mahkeme salonunda duruşma sırasında görebiliyorlar. Ama ayrı ayrı cezaevlerine konulmakla da engeller bitmiyor.

Özellikle cezaevindekilerle avukatların görüşmeleri Diyarbakır Cezaevi'nde 50x180 cm'lik dar bir alanda yaptırılıyor. Görüşme süresi sözde mesai saati boyunca olmasına rağmen, gardiyanlar her 15 dakikada bir görüşmeye müdahale edip, konuşmayı fiilen kesiyorlar.

Itirafçıların ifadeleri gerekçe gösterilerek, avukatların da gözaltına alınarak yoğun işkence görmeleri ve bir süre tutuklu kalmaları, mahkemelerde avukatların savunma gücüne ve etkinliğine vurulan ağır bir darbe oldu.

Normal şartlarda avukatların gözaltına alınabilmesi Adalet Bakanlığı'nın iznine bağlı. Ve sorgulamayı sadece savcının yapması gerekiyor. Bu yasalarca hükme bağlanmış bir zorunluluk olduğu halde, avukatların polis ve jandarma tarafından gözaltına alınması ve işkence yapılması, yargılamada sözde de olsa var olan savunma güvencesini tümüyle ortadan kaldırmış durumda. Polisin işlediği suçlar konusunda bir hukuk savaşı vermeyi amaçlayan, ya da müvekkilini en etkili biçimde savunmak isteyen bir avukat için, gözaltına alınma ve işkence görme olasılığı, Demokles'in kılıcı gibi boynunun üzerinde sallanırsa, bu avukatın görevini istediği gibi yapmasına imkan kalır mı? Elbette kalmıyor. Ama daha önemlisi bu duruma gözlerini yumarak, yargılamayı savunmasız yapmayı düşünebilen DGM heyetlerinin, kendilerine hala hukukçu deme imkanının kalıp kalmadığıdır.

İşkence ile Öğretmen Öldürenlere Beraat

Öğretmen Sıddık Bilgin, Bingöl'ün Genç ilçesi Doğanlı Köyü'nde 1985 yılında gözaltına alınmıştı. Çevresinde yurtsever olarak bilindiği için, onun da birçokları gibi gözaltına alınıp işkence ile yıldırılmaya çalışılmasına kimse şaşırmamıştı.

Ama bir süre sonra Sıddık Bilgin'in kurşunlarla delik deşik olmuş cesedi ailesine teslim edildi. Devlet güçlerinin iddiası, yer göstermek için kıra götürülen Bilgin'in kaçmaya kalktığı için vurulduğu şeklindeydi.

Konu kamuoyunda geniş yankı yarattı. Gözaltındaki bir kişiye, yer göstermeye giderken kelepçe takılması gerekirdi. Kelepçeli olması gereken bir "sanık", kaçmaya çalışsa bile, kolayca tutma imkanı yok muydu? Üstelik kırsal kesimde boş arazide onlarca askerin içinden nasıl kaçmaya kalkmıştı? Kaçtığı varsayılsa bile, ilk kurşunu yiyip düşen bir insan yine de sağ yakalanabilirdi. Öğretmen Bilgin'in cesedinde neden onlarca mermi izi vardı, hem de yakın mesafeden?

Yanıtlanamayan bu tür sorular karşısında iktidar suçu üzerine almamak için, bir yüzbaşı, bir üsteğmen, iki astsubay ve bir onbaşı hakkında Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde dava açılması yoluna gitti.

Duruşmalar sırasında dinlenen tanıklar öğretmen Sıddık Bilgin'in işkence yapılırken öldüğünü, olayı örtbas etmek için kırsal alana götürülen cesedinin kurşuna dizildiğini ve "kaçarken vurulduğ" görünümü verilmek istendiğini ifade ettiler. Adli Tıp'ta yapılan otopside de, öğretmen Bilgin'in cesedinde, işkence sonucu meydana gelen izler olduğu tespit edildi.

Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davada, sanıklar Yüzbaşı Ali Şahin, astsubay İbrahim Yıldız ve Mehmet Acar ile jandarma onbaşı Suat Akova'ya işkence yapmak suçundan 1'er yıl ağır hapis cezası verildi. Bir insana işkence yaparak öldürme suçuna verilen bu komik ceza kamuoyunda hayret uyandırdı. Ama yargılanma süreci henüz sona ermemişti.

Davanın temyiz için gittiği Yargıtay Birinci Ceza Dairesi, Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin verdiği ceza kararını bozarak, yargılanmanın yenilenmesini istedi. Bozma gerekçelerinden birincisi, kararın açıklandığı 27 Nisan 1992 tarihinde davanın zaman aşımına uğramış olması, ikinci gerekçe ise, sanıklar hakkında adam öldürme suçundan dava açılmasına karşılık, işkence suçundan ceza verilirken kendilerine ek savunma hakkı verilmemiş olmasıydı.

Bozulan karar sonucu davaya yeniden bakan Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi, bu kez yargılanan sanıkların, 1402 sayılı yasanın 4. maddesi ile Jandarma Teşkilatı Görevleri ve Yetkileri Yönetmeliği'nin 39. maddesi uyarınca, silah kullanma yetkisine sahip olduklarını belirterek beraat kararı verdi. Kısacası işkence yapma suçu "zaman aşımına uğramıştı", kurguna dizme olayı ise "silah kullanma yetkisi var" denilerek suç olarak görülmemişti.

Devlet, *"Güneydoğu'da görev yapan silahlı güçlerinin şevkini kırmamak"* için, onların suçlarını da böylece yasal müeyyidelerden muaf tutuyordu. Öğretmen Sıddık Bilgin'in işkence ile öldürülmesi olayında yargılananlardan yüzbaşı Ali Şahin binbaşı oldu. 1985'ten sonra, devlet güçlerinin, devletin yasalarını bile tanımadan giriştikleri işkence ve öldürme eylemleri giderek arttı. İşkence ve katliamlar, ev ve işyeri yakmalar artık açıkça yapılan uygulamalar haline geldi.

Kürdistan'daki savcı ve hakimler, devlet güçlerinin yasa tanımaz uygulamalarını görmezden gelerek, adeta onların yolunu düzlerken, bu uygulamaları basın açıklaması yapmak suretiyle kamuoyuna duyuranlar için hiç vakit kaybetmeden harekete geçti.

Öğretmen Sıddık Bilgin'i işkence ile öldürenlere beraat kararının verilmesi ile Kürdistan'daki baskı ve katliamları protesto etmek için basın açıklaması yapan Demokrasi Platformu üyelerine ceza verilmesi aynı sürece rastgeldi.

Bu bir tesadüf değildi, sürecin anlatmıştı. Düzenin hukuk kurumları da, tüm diğer kurumları gibi, kendi çürümüşlüklerini, bu iki örnekle ortaya koyuyorlardı.

Öğrenci gençlik zamlara karşı tepkisini yükseltiyor

5 Nisan kararları tüm toplumu etkilerken, öğrenci gençlik de "Açlığa ve Zulme Karşı" sürdürülen kampanyaya çeşitli eylemler ve propaganda yöntemleriyle katıldı. Kampanya İzmir'den, Adapazarı'ndan ve Trabzon'dan üniversiteli gençliğin desteğiyle güç buldu. İzmir'de propaganda çalışmalarının yoğunlaştığı günler yaşandı ve zamlara tepki 1 Mayıs alanında patladı. Trabzon'da KTÜ'de tepki kantin boykotu olurken, Sakarya Mühendislik'te forum oldu.

Zamlara karşı foruma polis saldırdı

29 Nisan günü Adapazarı Sakarya Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu Kantin'inde TÖDEF'li öğrencilerin düzenlediği 5 Nisan kararlarını protesto ve 1 Mayıs forumu yapıldı. Forumda yapılan konuşmalarda ekonomik paketin emekçi halkın sırtındaki yükü ağırlaştırmaktan başka bir anlamı olmadığı, aynı yükün özellikle de öğrenci gençliğe yüklendiği ve bu kararların uygulanabilmesinin tek koşulunun halkın susması olduğu belirtilerek "Sesimizi yükseltelim, soygun paketini reddedelim. Tepkinizi 1 Mayıs'ta alanlara taşıyalım." denildi.

Bu arada yine MYO'de "Zama Zulme Karşı Ayağa Kalkalım-TÖDEF" imzalı bir pankart açıldı. Forumdan sonra toplu halde okulu terk etmek isteyen öğrencilere polis saldırdı. Polis saldırısında içlerinde 3 TÖDEF'linin de bulunduğu 15 kişi gözaltına alındı. Aynı akşam gözaltına alınanların kaldıkları evler ve yurdar polisler tarafından basıldı ve evlerde aramalar yapıldı.

Öğrenciler tarafından 30 Nisan günü gözaltıları protesto etmek için İHD Adapazarı Şubesi'nde bir basın açıklaması yapıldı. Açıklamada gözaltındakilerin hayatından endişe edildiği belirtilerek derhal serbest bırakılmaları istendi. 3 Mayıs Salı günü mahkemeye çıkarılanlar serbest bırakıldı. Ancak polisin müdahalesiyle tekrar gözaltına alınan Şevket Bahadır, Hasan Acar ve Ramazan Atılgan isimli 3 TÖDEF'li öğrenci savcılığa çıkartılarak tutuklandı.

Yurt öğrencilerinden BOYKOT

Karadeniz Teknik Üniversitesi Kız Öğrenci Yurdu öğrencileri, kantinde satılan gıda maddelerine getirilen yüksek fiyatları 25 Nisan'da başlattıkları boykotla protesto ettiler. Yaptıkları konuşmalarda, öğrencileri kantinde satılan bozuk ve pahalı yiyecekleri almamaya ve uygulamaları protesto etmeye çağırdılar. Öğrencilerin bu boykota katılımı yüksekti. İdare bu çalışmaları baskı uygulayarak engellemeye çalıştı. Muhbirler de işbaşındaydı. Çalışma yürüten öğrencilerden biri yurt müdür yardımcısı Havva Çal'a gösterilerek ihbar edildi. Bu öğrenci daha sonra iki kez idareye çağrılarak idareciler tarafından tehdit edildi. Fakat öğrenciler bu tehditler karşısında geri adım atmadılar. 26 Nisan akşamı kantinde yaptıkları konuşmalarla boykotun devam ettiğini belirterek öğrencileri sorunlarına sahip çıkmaya çağırdılar. Bu çağrıya uyan öğrenciler alkışlarla kantini terk ettiler. O sırada odalarında bulunan öğrenciler de odalarından çıkarak alkışlarla bu protestoya katıldılar. Bunun üzerine bu direnişi kırmaya çalışan idareciler yurt görevlisini öğrencilerin üzerine saldı. Görevli gözüne kestirdiği birkaç öğrenciyi oda oda arayarak, bulduklarını sürükleyerek aşağıya indirmeye çalıştıysa da başarılı olamadı. Ertesi gün yapılan ihbarlar üzerine harekete geçen yurt memurları devrimci demokrat öğrencilerin odalarını bastılar. Genel aramalar dışındaki aramalarda savcılıktan izin alınması gerekirken, idareciler bu kuralı çiğneyerek 206 numaralı odada bulunan Nurgül Sak'ın eşyalarını en ince ayrıntısına kadar aradılar. Nurgül Sak, eşyalarını arama izni olmadan arayamayacaklarını ve arama izin belgesini görmek istediğini söylemesine rağmen idarecilerin kendisine hakaret ederek dolabını zorla aradıklarını belirtti ve yurt müdür yardımcısı Havva Çal ile iki memur hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunduğunu söyledi. Boykot baskıyla kırılmaya çalışılırken, bir yandan da kantinde parasız çay dağıtılarak, bu boykotun Dev-Genç'in 1 Mayıs çalışmaları olduğu söylemleri yayıldı ve öğrencilerin boykota katılımı engellenmeye çalışıldı. Tüm bu baskılara rağmen boykot amacına ulaştı ve 28 Nisan günü temizliğe daha dikkat edilmesi ve bozuk yiyeceklerin satılmaması gibi kazanımlarla sona erdi.

Soygun paketine karşı tutsaklardan açlık grevi

Devrimci Sol davası tutsakları, bulundukları hemen tüm cezaevlerinde Devrimci Sol Güçlerin "Açlığa ve Zulme Karşı Ayağa Kalkalım!" çağrısına yanıt vererek açlık grevlerine başladılar.

Aydın Cezaevi'nden Devrimci Sol tutsakları adına Ümit Iiter yaptığı açıklamada emekçilerin 1 Mayıs'ını kutlarken, 5 Nisan soygun paketine karşı 29 Nisan'dan itibaren açlık grevine başladıklarını duyurdu.

Açlık grevi sırasında tutsakları ziyarete giden Ercüment Gündüz, cezaevi Savcısı İhsan Taşkın tarafından 2-3 saat keyfi olarak gözaltında tutuldu.

Malatya Cezaevi'nden Devrimci Sol tutsakları adına Cumhur Bircan' imzasıyla yapılan açıklamada, "Bizler de Devrimci Sol Güçlerin zama, zulme, işkenceye karşı ayağa kalk çağrısına uyarak, 2 Mayıs'tan itibaren süresiz açlık grevine başlıyoruz" denildi.

Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde bulunan devrimci tutsaklar da 4 Mayıs'tan itibaren 3 günlük açlık grevi yaptılar. Açlık grevi ile ilgili olarak Devrimci Sol, TKEP/L, TİKB tutsakları ve cezaevindeki Militan Gençlik okurları adına yapılan açıklamada "Bizler, devrimci tutsaklar olarak, emekçi halklarımızın mücadelesinde hep yanında olduk. Bundan sonra da olmaya devam edeceğiz." denilerek açlık grevi duyuruldu.

Devrimci Sol davası tutsakları ayrıca 5 Mayıs'ta **Çankırı Cezaevi**'nde, 9 Mayıs'ta **Çanakkale Cezaevi**'nde ve 12 Mayıs'ta **Bursa Cezaevi**'nde yaptıkları üç günlük açlık grevleriyle kampanyaya destek verdiler. **Yozgat Cezaevi**'nde de 11-12 Mayıs günlerinde Devrimci Sol tutsakları tarafından iki günlük açlık grevi yapıldı.

Kayseri Cezaevi'ndeki Devrimci Sol ve TKP-ML TİKKO davası tutsakları ise ortak yaptıkları açıklamada "istikrar" paketinin var olan istikrarsızlıkları daha da körüklediğini, ülkemiz halklarına açlık, sefalet, zam ve zulüm şeklinde yansıdığını söylediler.

EYÖ-DER'li öğrenciler: "Açlığa ve zulme karşı tek yol devrim"

"Açlığa ve zulme karşı öfke alanlara" şiarıyla EYÖ-DER'liler 5 Nisan'da açıklanan istikrar paketini teşhir ederlerken, 1 Mayıs'ın yaklaşmasının coşkusu vardı yüreklerinde. 1 Mayıs öncesi yapılan gezide şehitlerimizin bize bıraktıkları gelenekler ve mücadele kararlılığı işlendi.

EYÖ-DER'liler 1 Mayıs coşkusunu kampuslerine taşıdılar; özel sayılar kantinlerde, sınıflarda, otobüslerde yaygın olarak kitlelere ulaştırılırken, bir yandan da sınıf, kantin ve otobüs konuşmalarıyla öğrenciler alanlara çağrıldı. 9 Eylül Mühendislik ve Ege Fen Fakülteleri, Ziraat Fakültesi kantinlerinde duvar gazetelerinin yanısıra, tüm kantinlerde pullamalar yapıldı. Ege Üniversitesi kampusünde Yoksul Halkın Gücü gazetesinin afişlerini asan EYÖ-DER'li öğrenciler 27 Nisan'da Kimya Mühendisliğinin önünden sivil polislerce silah çekilerek gözaltına alındılar. Bornova Karakolu'nda tartaklandıktan sonra ölümle tehdit edildiler ve afiş malzemelerine el konularak serbest bırakıldılar. Erdinç Köseer isimli EYÖ-DER'li öğrencinin gözaltı sırasında atılan kaba dayak sonucu iki kaburgası çatladı.

29 Nisan'da Ege Üniversitesi kampusü'nde EYÖ-DER'li öğrenciler ve diğer anlayışlar birlikte "Zam Paketine Karşı 1 Mayıs'ta Alanlara" şiarıyla 250 kişinin katıldığı bir forum yaptılar. Forum sırasında "1 Mayıs'ı Uğur'larla, Şengül'lerle Selamlıyoruz", "Biji Yek Gulan", "Zam Paketine Karşı 1 Mayıs'ta Alanlara" pankartları ve çeşitli dövizler açıldı. 1 No'lu yemekhane önünden Ziraat Fakültesi önüne kadar yürüyüş yapan öğrenciler, yürüyüş sırasında "Zama Zulme Karşı Tek Yol Devrim" ve çeşitli sloganlar atarak Ziraat Fakültesi önüne geldiler. Ve burada zam paketine ve 1 Mayıs'a ilişkin çeşitli konuşmalar yaptılar.

Forum sırasında kamerayla çekim yapan polisin üzerine yürüyen öğrencilere polis silah çekmeye kalkıştı. Öğrenciler "Katil Polis Üniversiteden Defol" ve "Polis Dışarı" sloganlarıyla polis terörünü forumu izleyen kitleye teşhir ettiler.

- Gaziantep'te Devrimci Sol Güçler tarafından zamları protesto eden ve halkı 1 Mayıs'a katılmaya çağıran yazılamalar yapıldı. Yazılamaların yoğun olarak Cengiz Topel, Kıbrıs, Düztepe Yukarıbayır mahallelerinde yapıldığı görülürken, Mücadele gazetesinin özel sayıları da dağıtıldı.
- 29 Nisan ve 5 Mayıs tarihlerinde Antakya'nın Akevler, Cumhuriyet, Affan, Betonsan, Sümerler, Yeni Sanayi mahalleleri, Tosunpınar, Samankaya, Gümüşgözde, Büyük Dalyan köyleri ve Çekmece, Elektrik, Armutlu mahallelerinde "Zama Zulme Karşı Tek Yol Devrim", "Emekçiyiz Hakkıyız Kazanacağız", "1 Mayıs Hakkımız Engellenemez", "Zama Zulme Karşı Ayağa Kalk", "Bugün Kavga Günümüz, Yaşasın 1 Mayıs", "Faşizme Karşı Örgütlenelim", "İşçilerle Ele Ele Yürüyoruz" yazılamaları yapıldı.
- 29 Nisan'da Adana'nın Sakarya, Narlıca, Yedievler, Barajyolu, Cemalpaşa mahallelerinde "Biji Yek Gulan, Yaşasın 1 Mayıs", "Yaşasın Devrimci Sol" yazılamaları yapılırken Devrimci Sol Güçler imzalı bildiriler dağıtıldı.

Süreç, devrimci inisiyatifimizle kitle hareketini büyütecektir

Kitle hareketi ve devrimci politika

"Ayaklanma çağrısı yaptık. Bir dizi olay, nesnel koşullar öyle hızla gelişti ki daha iyi hazırlanmamızı önleci. Ayaklanmayı durduramazdık. Kitle hareketi öncü gücün önderlik etme gücünü aşmıştı. Bu kitlesel harekete kuşkusuz karşı çıkamaz, bu çığı durduramazdık. Tam tersine, bu hareketi yönlendirip kitleleri bir noktaya kadar kanalize etmek amacıyla en ön cepheye yerleşmek zorundaydık." (1)

Devrimci önderlikler tarihte pek çok kez Nikaragua'dakine benzer böylesi durumlarla karşı karşıya kaldılar. Elbette, kitle hareketlerinin önderliği, sübjektif durumu aştığı böylesi ortamların tersine, tüm koşulların olgunlaşmış olmasına karşın, kitle hareketinin alabildiğine geri düzeylerde olduğu ya da hiç olmadığı süreçler de yaşandı.

Kitle hareketlerinin potansiyel olarak belirdiği bir noktada devrimci önderliğin önünde iki sorun vardır. Birincisi bu potansiyeli açığa çıkarmak, kitle hareketlerinin yol açıcısı olmak ve ikincisi, iradi ya da kendiliğinden yaygın bir kitle hareketi ortaya çıkmışsa eğer bunu devrimci bir rotaya oturtmak.

Bugün ülkemizde de insanların öfkeyle soluduğu, öfkesini yöneltecek bir yer aradığı derin bir hoşnutsuzluk var. Şurada burada protesto eylemleri oluyor. Ama asıl korkular, beklenen parça geride. Hemen her kesim ufukta çok daha büyük kitle hareketleri görüyor.

Egemen sınıflar da bekliyor bunu. Henüz uzakta olan ama uğultusu kıyıya kadar ulaşan dalga onların gündemini doldurduyor. Burjuvazinin kalemşörleri bir yandan uygulanan politikaları savunurken, diğer yandan *"aman dikkat, sosyal patlamalar olabilir"* diye düzenin sahiplerini uyarma gereğini duyuyorlar. Çünkü biliyorlar ki baskıyı, terörü pekiştiren ne kadar yasa çıkarırlarsa çıkarsınlar, halkın tepkilerini nötralize edecek ne kadar yönteme başvururlarsa başvursunlar, kitlelerin içine itildikleri sefalet ortamına tepkileri kendini bir biçimde, bir yerden açığa vuracaktır.

Yaşanılan koşulları, uygulanan ekonomik politikaları, kitlelerin durumunu gözönüne alan devrimciler de önümüzdeki sürecin kitle hareketlerine gebe olduğunu tahlil ediyorlar. Bu, yalnızca teorik bir çaba olarak kalmıyorsa -ki kalmamalıdır- böylesi bir tahlili yapan devrimciler kuşkusuz önlerine de yeni bir görev koyuyorlar demektir.

Derinleşen ve faturası emekçilere kesilen kriz ortamında potansiyel olarak olgunlaşan kitle hareketini açığa çıkarmak ve müdahale etme olarak özetlenebilecek olan bu görev, bir bütün olarak kitle hareketlerine yaklaşım sorununu da ideolojik, politik gündemin temel konularından biri haline getirmiştir. Yazının sonraki bölümlerinde daha detaylıca açacağımız gibi, devrimcilerin bu somut durum karşısındaki yaklaşımı gelecek kitle hareketini beklemek, kitle hareketine methiyeler dizmek değil, süreci, en özet ifadeyle, devrimcileştirmek temelinde olacaktır. Yapılan tahliller, belirlenecek taktikler de bu çerçeveye oturmak zorundadır. Sürecin seyircisi olmaktan çıkıp, aktif bir unsuru olmak da buradan geçecektir.

Müdahalemizin yoğunlaşacağı ilk nokta kitle hareketinin açığa çıkarılmasıdır. Bunun için hoşnutsuzluğu ve öfkeyi pratiğe taşıyacak bir ajitasyon yürütmek ve küçük büyük demeden kendiliğinden ortaya çıkan her kitle eyleminin içinde yer almaktır. Bunun ötesinde ise, bugün kitle hareketine devrimci anlamda müdahalenin içeriği hareketi politikleştirmeyi, radikalleştirmeyi, kitle hareketine süreklilik kazandırmayı ve kalıcı örgütlü bir güce dönüştürmeyi hedeflemelidir.

ÜLKEMİZ, TARİHİMİZ, KİTLE HAREKETLERİNE YABANCI DEĞİLDİR

Sınıflar savaşımı tarihin hareket ettirici, itici gücüdür. Sınıflar savaşının dinamiği ise devrimci hareketle birlikte kitlelerdir. Kitlelerin devrimci bir önderliğin etki ve yönlendiriciliğinde ya da kendiliğinden hareketleri sınıflar savaşı tarihinin ana gövdesini oluşturur.

Sınıflar savaşının tarihi ülkemizde de böyle yazılmıştır ve yazılmaktadır.

Osmanlı'dan ayaklanmaları bir yana bırakıp, süreci 1920'lerden başlatırsak, karşımıza ilk olarak özellikle İstanbul'da yoğunlaşan işçi eylemleri çıkar. Ekonomik taleplerle ortaya çıkan ama esas olarak anti-emperyalist bir muhtevaya bürünerek gelişen bu hareketler çok uzun sürmez. Ve geriye kalıcılaşan gelenekler, örgütlülükler bırakmazlar. Kürt halkının ulusal talepli mücadelesi dışında kitle hareketlerinde cumhuriyetin ilk yıllarından sonra yaklaşık elli yıl sessizlik hüküm sürer.

Ülkemiz tarihi kitle hareketlerinin yabancısı değildir. Ancak bu uzun, 50 yıllık kesintinin de gösterdiği gibi, ülkemiz tarihinde işçi sınıfının, kitlelerin kendiliğinden üst boyuttaki eylemliliği sürecin bütünü açısından sık görülen bir olgu durumuna yükselmez. Kuşkusuz bunun objektif ve sübjektif nedenleri vardır. Küçük burjuva diktatörlüğünün ve daha sonra oligarşik yönetimin başvurduğu yoğun baskı politikaları uzun bir dönem boyunca işçi sınıfının, emekçi halkın bağımsız siyasi bir örgütlülüğünün ve kitleleri kucaklayan devrimci bir önderliğin olmayışı ve yani-sömürgecilik ilişkilerinin biçimlendirdiği ekonomik, siyasal, sosyal yapı bu objektif ve sübjektif nedenlerin özet bir ifadesidir.

Kitle hareketlerinin kurtuluş savaşı yıllarından ve Kürt isyanlarından sonra yeniden sınıflar savaşının asli unsurlarından biri haline gelmesi ise 70'li yıllara denk düşer. Dönüm noktası 15-16 Haziran 1970'tir. Burjuvaziye yurtdışına kaçma hazırlıkları yaptırracak ölçüde etkili olan 15-16 Haziran, burjuvaziye de, devrimcilere de büyük dersler bırakmıştır. İşçilerin, emekçilerin sokağa döküldüğünde ne yapabileceğinin, kendi gücünün bilincine varması 15-16 Haziran'ın en açık sonuçlarından biri olmuştur.

12 Mart'la oligarşi bir kez daha korkularına çare bulmayı, devrimci hareketleri ve kitlelerin mücadelesini, bir daha siyaset sahnesinde görülmeyecek bir bozguna uğratmayı hedeflemişti. Oligarşi bu hedefine ulaşamadı, ama kitle hareketleri kısa da olsa kesintiye uğradı.

15-16 HAZİRAN 1970-Burjuvazi korkulu rüyalar gördü bu iki günde. Çünkü işçi sınıfı ayağa kalkmıştı. Çünkü devrimciler onlarla yan yanaydı...

Ama kesinti bir yere kadardı. Düzen, muhalefetini hem de çok hızlı bir biçimde üretiyordu gerçekten de. Ağırlaşan ekonomik kriz ve devrimci mücadelenin gelişmesi kısa süreli kesintilerin de sonu oldu. 74'ten 80'e uzanan süreçte güçlü kitle hareketlerine tanık olundu. Profilo, Tariş, Ant Birlik, Cibali Tekel direnişleri, on binlerce emekçinin katıldığı faşizme karşı gösteriler, sürecin iz bırakan kitle hareketleridir. İşçiler, emekçiler bu direnişlerle deyim yerindeyse kök söktürürler oligarşiye. Her biri kısa sürede toplumsal muhalefetin odağı haline gelerek diğer emekçi sınıf ve katmanların da harekete geçmesini sağlar. Direnişler aynı zamanda solun mücadele araç ve biçimleri üzerine öngördüğü teorileri de pratiğin sınamasından geçirir.

Bu direnişlerin çoğu oligarşinin Maraş'da solun mücadele araç ve biçimleri üzerine katliamını bahane ederek ilan ettiği sıkıyönetim koşullarında gerçekleşir. Aynı süreçte bu direnişlere irili-ufaklı yeni kitle hareketleri de eklenir. Ancak süreç bu kez de yeni bir cuntayla, 12 Eylül cuntasıyla kesintiye uğrayacaktır.

Bu dönem hemen tüm haklar gasp edilmiştir. Hayatın her alanı, her anı cuntanın baskısı, terörü ve yaptırımları ile biçimlenmektedir. Sürecin sorunu sübjektif yetersizliklerdir. Yani cuntanın pasifikasyon politikasının bozulamamasıdır.

Bu süreçin aşılması, yeni kitle hareketlerinin ortaya çıkması ise esas olarak devrimcilerin süreç içinde bu boşluğu doldurabilmelerine paralel olarak gelişir.

Cunta sonrasının ilk kitle hareketleri öğrenci gençlik içerisinde boy verir. Gençliğin 87'deki Nisan eylemleri cuntanın sağladığı depolitizasyon sürecinin sonu olur bir anlamda. Sağlanan kitlesellik gençliğin duyarlılığının, atılganlığının, gözüpekliğinin devrimci hareketin doğru bakış açısıyla, önderliğiyle bütünleştiği noktanın ürünüdür. Bir başka ifadeyle kitle hareketlerinin yolunun açılması devrimcilerin bizzat gençlik içindeki çalışmalarıyla ve bütünde devrimci mücadeleye kazandırdıkları ivmeyle mümkün olmuştur.

'88 hemen tüm işkollarında toplu sözleşme döneminin gündemde olduğu bir yıldır. Ve tek tek işyerleri bazında sayısız eyleme tanık olunur. '89 bahar eylemleri bu zemin üzerinde yükselir.

'89 bahar eylemleri bu sürecin kitle hareketlerinin tüm karakteristik özelliklerini göstererek çıkar ortaya.

Kitle hareketi gerçekte devrimcilerin açtığı yolda gelişmiştir. Ne var ki devrimci inisiyatif '89 bahar eylemlerinin asıl niteliğini, kendiliğindenliğini, edilgenliğini değiştirmez. Eylemler politik açıdan da, mücadele biçimleri açısından da geri bir çizgide seyreder.

Temel istem ekonomiktir. Emekçiler 12 Eylül'ün gasp ettiği haklarını istemektedirler. Ancak bu 12 Eylül'le bir hesap-

laşmaya uzanmaz. Burjuvazi elindeki tüm araçları bu eylemlerin politikleşmemesi, radikalleşmemesi için devreye sokar. Temel slogan "Açız Ekmeğimizi İstiyoruz"dur. Öyle ki, reformizmin yanında burjuvazi bile eylemlerin kendiliğinden ve ekonomik yanına methiyeler düzer. Kitle hareketini o noktada sabitlemeye çalışır. Yer yer bu çerçeve aşılsa da devrimci müdahale ve inisiyatifin yetersizliği, mevcut kitle hareketlerinin dönüştürülememesinin asıl nedeni olur. '89 bahar eylemleri örgütlenme ve mücadele biçimleri anlamında mevcut durumda köklü bir değişiklik gerçekleştirmese de sonraki dönemin hazırlayıcısı olur.

Zonguldak direnişi ve 3 Ocak, kitle hareketlerinde yeni bir adım, bir atılım olarak gündeme gelir. Ve tüm emekçi kitleleri kendi çevresinde toplar. Devrimcilerin, devrimci hareketin daha etkin olduğu, sürece müdahale ettiği bir kesitte yaşanan Zonguldak direnişi ve politikleşen talepleri ve radikalleşen eylem biçimleriyle bir bütün olarak toplumsal muhalefete ve devrimci mücadeleye yeni bir ivme kazandırır ve devrimcilerin sürece cesur müdahaleleriyle 3 Ocak genel direnişine uzanır.

Kitle hareketleri açısından son 3-4 yılın tablosu ise, genel bir kalkış biçimindeki gelişmelere tanık olunmasa da, tek tek direnişlerin süreklilik kazandığı, bir direniş, bir eylem biterken hemen bir yenisinin başladığı bir panorama çıkarır ortaya. Kitle hareketleri bu yanıyla daha alt boyutta olmakla birlikte dönemsel olma özelliğinden sıyrılıp bütünde bir süreklilik kazanır.

Akhisar'da tütün emekçilerinin protestoları güçlü bir dinamik olarak çıkar ortaya. Ancak kendiliğinden niteliği aşılamadığı için "geçici" bir tepki olur, üreticilerin kalıcı bir örgütlülüğüne de dönüşmez... Yine bu süreçte Cola boykotu gibi kitlelerin, küçük esnafın kendiliğinden tepkilerine devrimcilerin sahip çıkıp, önderlik etmesiyle emperyalist tekellere geri adım attırılabilmesinin örnekleri yaşanır.

Muammer Aksoy'un, Uğur Mumcu'nun katledilmeleri ya da Sıvas katliamı sonrasındaki kitle hareketlerinde, müdahale edilemediğinde öfkenin yanlış hedeflerde boğulmasının, ya da tersine devrimci anlamda müdahale edilebildiği ölçüde tepkilerin düzene yöneltilebildiğinin pratik sonuçları çıkar ortaya.

Her birinin yaşandığı süreç açısından önemli işlevler, misyonlar yüklendiği bu direnişler, belirleyici bir özellik olarak ülkemizde reformcu, uzlaşmacı çizgileri değil devrimci çizgiyi güçlendirmiş, halkın önüne daha radikal çözümler getirmiştir. Çünkü kendi içinde gerekli dönüşümü sağlayamayan her kitle hareketi sonuçta tıkanmış, mevcut düzen sınırları içerisinde bile bir kazanıma yol açmaksızın son bulmuşlardır. Kitleler, devletin niteliğini bu eylem süreçleri içerisinde daha iyi görmüşler, değişik düzeylerde de olsa kendi güçlerinin nelere muktedir olduğunu bilince çıkarmışlardır. Ve bütün bu pratikler içerisinde reformizm, revizyonizm önerdiği, hayata geçirdiği taktiklerle kendini önemli ölçüde teşhir etmiş, emekçileri bulundukları noktadan bir adım daha ileri götüremeyeceğini ortaya koymuştur.

KİTLE HAREKETİNİN BUGÜNKÜ DURUMU

5 Nisan soygun paketi kitlelerin ekonomik durumu açısından bardağı taşıran son damla oldu. Emekçiler '80'den bu yana yaşadıklarına ek olarak, son birkaç yılda iyice derinleşen krizin sonucunda işsizliğin, yoksulluğun, daha katmerlisiyle karşı karşıya bırakıldılar.

Emperyalizmin IMF'nin direktifleriyle hayata geçirilen politikalarla "Kıt kanaat geçinme" kitlelerde genel bir yaşam tarzına dönüştürülmüş, kanıksatılmıştır. Gelinen noktanın, 5 Nisan paketinin ayırt ediciliği, kitlelere bunun da gerisinde bir yaşamın dayatılmasıdır. Dahası işsizlik ve açlık yüzbinlerce emekçinin önüne hemen yarın gerçekleşebilecek bir olasılık olarak dikilmiştir.

Son üç yıl Türkiye'de işten çıkarılmaların en yoğun yaşandığı bir dönemdir. Ne var ki bu parça parça uygulanarak doğabilecek tepkiler bu yolla yumuşatılmış, lokalleştirilmiştir. Bugün, egemen sınıfların aldığı kararlar sonuna dek uygulandığında ortaya çıkacak tablo ise bambaşkadır. Örneğin özelleştirmelerle, kapatmalarla, –bunlar tek tek yapılsa bile– sonuçta binlerce, onbinlerce işçi sokak ortasında kalacaktır. Zamlarla daha şimdiden milyonlarca emekçinin günlük yaşamı altüst edilmiş, kanıksatılan geçim standartları bile ortadan kalkmıştır.

Emekçilerin demokratik hakları ve genel politik ortam açısından da ortada daha iç açıcı bir tablo görünmemektedir. Tersine ekonomik terörü uygulayabilmek için, düzen siyasi terörünü her geçen gün artırmaktadır ve artıracaktır.

Evet, koşullar budur. Bu koşullar var olan hoşnutsuzluğun ve de kitle hareketlerine yönelik beklentilerin de zeminidir. Devrimciler açısından, mevcut ortamın

ZONGULDAK-Ankara'ya yürüyen binler korkutmuştu bu kez oligarşiyi. Ama şükrediyorlardı ki, önderlik devrimcilerde değildi. Ankara'ya yürüyen devin önünü Mengen'de kestiler. Ama her zaman başaramayacaklar bunu...

tahlili işte bu noktada önem kazanır.

Devrimci yaklaşım, bu tahlilleri yapıp kitle hareketinin doğacağı günleri bekleyip, o "fırsat"ta biz de bir şeyler yaparız diye düşünmek değildir.

Kendiliğindenciliğin söz konusu olduğu yerde, yaşanan pek çok örnekte görüldüğü gibi bir tıkanma olasılığı da vardır. Ve temel niteliği bu olan kitle hareketleri, kendinden sonraya örgütlülük anlamında, iktidar bilinci anlamında kökleşen gelenekler bırakmaz. Devrimci taktik bu anlamda da kendiliğindenci kitle hareketlerine, ondan çok şey umarak alkış tutmak değildir. Oligarşi de kitle hareketinin yükselmesini her yöntemi kullanarak engellemeye çalışacaktır. Dolayısıyla süreç bu açıdan da *"ekonomik koşullar böyle, bu koşullarda kitlelerin sokağa dökülmemesi imkansız"* diye bir belirlemenin düzlüğünde gelişmeyecektir.

'89 bahar eylemleri bu konuda iyi bir örnektir. Kitle hareketlerinin kendisi için taşıdığı tehlikeyi sezinleyecek tecrübeye sahip olan burjuvazi hareketin kendiliğinden yanına methiyeler dizdi... Dün yemek boykotlarına bile tahammül gösteremeyenler, o süreçte daha ileri eylemleri alkışlar görünerek hak aramanın meşruluğunu "açların masumluğu" ile özdeşleştirmeye çalıştılar. İşçi sınıfının, emekçi halkın diğer kesimlerle dayanışma içine girmesini, devrimcilerle bağ kurmasını engellemek için "kışkırtıcılar" edebiyatına başvurarak, işçi sınıfının yalnızlığını övünecek bir durum olarak gösterme çabası içine girdiler. Örgütlenme bilinci yerine örgütsüzlük yüceltildi.

Evet, oligarşinin de gündeminde kitle hareketleri vardır. Ve oligarşi kitle hareketlerinin açığa çıkmasını engellemek, devrimcilerin tersine olarak onu düzen içi bir yola kanalize etmek için bugün de aynı şeyleri yapacaktır. Bu nedenle sürecin önümüze koyduğu devrimci görevi yerine getirebilmek bir yerde de bunları etkisizleştirmekten geçecektir.

Düzenin hala kendi içinde bazı subapları olduğu da unutulmamalıdır.

Bugün kitlelerin karşısına "umut" olarak çıkabilecek, kitlelerin demokratik özlemlerine sahip çıkarak onların tepkilerini kendi potasında toparlayabilecek bir düzen partisi yoktur. Yani düzenin siyasal anlamda subapları yok olma noktasındadır. Ancak ekonomik açıdan durum tam olarak böyle değildir.

Özellikle ANAP iktidarından bu yana propagandası yapılan "liberal", "bireyci", "köşedönmeci" kapitalist işleyişin kat ettiği mesafe bugün düzen açısından bir subap işlevini de yüklenmektedir. İşçilerin, memurların reel ücretlerindeki alabildiğine düşüşe, esnafları sıkboğaz eden tekelleşmeye rağmen alabildiğine yaygınlaştırılan rüşvet mekanizması, küçük esnafa, küçük çaplı da olsa stok imkanı sağlayan düzenlemeler, toplumda yaygın bir biçimde karşımıza çıkan rantiye kazanç biçimleri, döviz, borsa, repo piyasaları, belli ölçülerde de olsa ekonomik bunalımın ağır yükünün hemen hissedilmesini en azından belli kesimler açısından önlemektedir. Kuşkusuz bütün bunların etkisi ancak bir yere kadardır. Çünkü, bütün bunların yanında zorla, zorbalıkla nötralize edilmeye çalışılan emekçi halkların tepkisi içten içe kaynamaktadır.

Gelinen noktada muhtemel kitle hareketlerine yönelik olarak üretilen her politika, kitle hareketinin gelişim seyrini etkileyecek faktörlere, avantaj ve dezavantajlara göre belirlenmek zorundadır.

Bugün kitle hareketinin gelişimi üzerinde olumsuz anlamda etkili olabilecek güçlerin en başta geleni işçi sınıfının başına çöreklenen sarı sendikalardır. Bu sendikalar oligarşiyle uzlaşma ve işbirliği içinde kitle hareketlerinin devrimci bir rotaya oturmasını engellemeyi görevleri olarak benimsemişlerdir. Çünkü kitle hareketlerinin devrimci bir rotada gelişmesi, kendileri açısından da sonun başlangıcıdır. Bu yüzden sarı sendikalar ve sendika ağaları tüm olanaklarını, işçiler üzerindeki tüm etkilerini kitle hareketlerini engellemek, pasifize etmek yönünde kullanacaklardır.

İkinci olumsuz etken ise kitlelerde var olan "alternatifsizlik" düşüncesidir. Emekçiler düzen partilerinden önemli ölçüde kopmuşlardır. Geniş bir kesim itibarıyla sarı sendikaların işlevini de bilmekte, görmektedirler. Ancak böyle olmasına karşın, emekçilerin büyük çoğunluğu "onlar işe yaramaz, ama nereye gidelim" sorusuyla kararsızlaşmaktadırlar. Bu nedenle devrimciler kitle hareketlerini açığa çıkarabilmek ve onu radikal bir çizgide sürdürebilmek için kitlelerin bu ruh halini iyi çözümlemeli ve kitlelerin bu talebine yanıt verebilmelidirler. Yaşanılacak sürecin pratiğinde devrimcilerin, devrimci işçilerin yer alışı işte bu açıdan özellikle önemlidir. "Çare devrimdir, alternatif devrimcilerdir" iddiamızı bu pratiğin içinde kitlelere ulaştırmalı, kanıtlamalıyız. Lenin "Parti nasıl gerçek bir yönetici haline gelir?" sorusuna şu yanıtı veriyor: *"Bunun için tek bir yol vardır. Kitleleri, partinin gerçekte onların çıkarlarını dile getirdiğine ve savunduğuna inandırmak, onları sözlerle değil partinin eylemiyle, uyguladığı siyasetle, inisiyatifiyle, fedakarlığıyla inandırmak. Parti, çalışmasıyla büyük kitlelerin güven ve onayını hak etmelidir."* (2) Bu çalışmanın pratikteki şekillenişi ise birincisi kitlelerin günlük mücadelelerini yönlendirmek, ikincisi ise onların özlemlerine, taleplerine yanıt veren bir siyasi pratiği hayata geçirmektir.

Kitleler gerçekte pek çok şeye sanıldığından daha fazla hazırdırlar. Devrimciler mutlaka bunu görmelidirler. Her şeyden önce emekçiler '88'den bu yana süren -'89 bahar eylemleri ve sürece yayılan onlarca direniş de içinde olmak üzere- bir pratiğin tecrübesine sahiptirler. Örneğin bu tecrübeyle görmüşlerdir ki, tek tek direnişlerin kazanma ya da kazanımları güvence altına alma şansı büyük değildir. Bugün hangi işçiyle konuşulursa konuşulsun, birlik olunması gerektiğinden, tüm işçilerin, emekçilerin birlikte tavır almasının zorunluluğundan söz edecektir. Dolayısıyla bunu işçilere anlatmak için özel bir çaba sarf etmek gerekmiyor. Sorun buna pratik olarak önderlik edebilmekte, bunu pratik olarak örgütleyip, organize edebilmekte düğümleniyor.

İkinci olarak ise kitle hareketi bugün kendiliğinden bir radikalleşme potansiyeli taşımaktadır. Çünkü özelleştirmelerin, kapatılmaların gündeme geldiği yerde bu artık emekçiler için bir "varlık-yokluk" sorunu olarak kendini dayatacaktır. Hiç kimsenin kılı kırk yaran başka hesaplar yapmasına olanak bırakmayan bir dayatmadır bu.

Gelinen noktanın tahlili, kitle hareketinin bugünkü durumu kuşkusuz daha farklı noktalarla da ayrıntılandırılabilir. Ancak asıl olan kitle hareketinin temel niteliklerini, sürecin egemen sınıflar, kitleler ve devrimciler açısından ana yönelimlerini tespit edebilmek ve bunun da

ötesinde bu tespitlere denk düşecek devrimci taktikleri ortaya koymak, buna uygun somut adımlar atabilmektir. Açıktır ki süreci yalnızca beklentiler üzerine inşa edenler, sonuçta pek çok örnekte yaşandığı gibi hayal kırıklığına uğrayacaklardır.

Kitle hareketinin yükselme eğilimi gösterdiği '88'de bir dergide şöyle yazılmıştı: *"Gelişen işçi hareketi kendi oyuncularını ve kadrolarını hızla yaratacaklardır. Bütün sorun, cesaretle, ısrarla bu kesimlere ulaşabilmektir. Bütün pratik çaba bu işe hasredilmelidir. Bu yükselişten sınıfın ileri unsurlarının hiç olmazsa önemli sayılabilecek bir kısmını kapsayan, polis ve diktatörlükle savaşma yeteneğine sahip gizli devrimci bir işçi örgütü oluşturarak çıkmak, mevcut koşullar altında belki de en iyi kazanç sayılacaktır. Ki bu, geleceği iktidara aday ihtilalci partisi olacaktır."*

Bu alıntının benzerlerine sınıf mücadelesine, kitle hareketlerine yaklaşımı reformist, revizyonist tezlerin çerçevesine sıkışıp kalmış, kendiliğindenciliği mutlaklaştırmış pek çok siyasi grubun yayın organlarında rastlamak mümkündür. Yaklaşım karakteristiktir. Solun bir bölümü onyıllardır hep kendi dışlarında gelişecek bir mücadelenin beklentisinde olmuş, kendilerinin de "eninde sonunda", "komünist öncü"ler olarak bu hareketlerin başına yerleşeceği hayalini kurmuşlardır. Partinin yaratılması gibi, devrimci bir önderliğin üstlenmesi gereken işleri de hep böylesi süreçlere havale etmiş, "sınıfın öncüleriyle sosyalistlerin birliği" söylemini dillerinden düşürmeden, ama sınıfın içine de bir türlü giremeden "çok önemli" teorik tahlilleriyle oyalanıp durmuşlardır. Ne var ki böyle yapıldığında, o "iktidara alternatif gizli işçi örgütü"nü oluşturmak ne '88'de, ne '89'da mümkün olmadığı gibi, bugün de yarın da mümkün olmayacaktır. Çünkü *"komünistler sürekli olarak, kapitalist düzenin artık devrini tamamlamış olduğunu ilan ederler, fakat bugün için ne yapmak gerektiği ve nasıl yapılacağı sorularına cevap vermeyen, parola haline gelmiş eleştiri sözleri ortaya atmakla yetinmeyi yanlış sayarlar."* (3)

KİTLE HAREKETLERİNDE KENDİLİĞİNDENLİK VE İRADİ YAN

Devrime önderlik eden sınıf hangi sınıf olursa olsun, devrim sonuçta kitlelerin eseridir. Devrime önderlik etme iddiasındaki her sınıf ya da siyasi örgüt halkı örgütlemek zorundadır. Bu feodalizmden kapitalizme geçişte, burjuva devrimlerinde ve ulusal kurtuluş savaşlarında da böyle olmuştur. Buna karşın iktidarı ele geçiren burjuvazi her türlü baskı aracını kullanarak halk kitlelerinin politik etkinliğini en aza indirmeye, halk kitlelerini susturmaya ya da onları kendilerine zarar vermeyecek bir yola sokmaya çalışmıştır. Sömürü üzerine kurulu her toplum için kaçınılmazdır bu. Emekçilerin emeğine, emeğinin ürünlerine el konulabilmesi için kitlelerin siyasal bakımdan boyunduruk altında tutulması gerekir. Ancak her şeyde olduğu gibi sömürünün, zulmün ve kitlelerin politika dışında tutulmasının da bir sınırı vardır. Bu sınırı halk kitlelerinin muhalefeti çizer.

Bu muhalefette hemen her zaman, bir ya da daha fazla siyasal örgütlenmenin etkisi vardır. Bu yüzden hemen her halk hareketi kendiliğinden ve iradi yanı şu ya da bu ölçüde içerir. Ancak bu noktada önemli olan belirleyiciliğin hangisinde olduğudur.

Örneğin '89 bahar eylemleri belirleyici yanı itibarıyla kendiliğindencidir. Ancak

Devrimci yaklaşım, kitle hareketinin doğacağı günleri bekleyip, o "fırsat"ta biz de bir şeyler yaparız diye düşünmek değildir. Kendiliğindenciliğin söz konusu olduğu yerde, yaşanan pek çok örnekte görüldüğü gibi bir tıkanma olasılığı da vardır. Ve temel niteliği bu olan kitle hareketleri, kendinden sonraya örgütlülük anlamında, iktidar bilinci anlamında kökleşen gelenekler bırakmaz. Devrimci taktik bu anlamda da kendiliğindenci kitle hareketlerine, ondan çok şey umarak alkış tutmak değildir.

sürecin bütünü açısından bakıldığında kitle gösterilerinin, toplumsal muhalefetin yolu esas olarak devrimci hareketin '87'den itibaren geliştirdiği radikal kitle eylemleriyle, Migros'larla, 14 Nisan yürüyüşleriyle, demokratik mevzilerdeki direnişlerle, açılmıştır. Bu anlamda bütünü açısından '89 bahar eylemleri de bir iradiliğin sonuçlarını içinde taşır.

Kendiliğinden kitle hareketlerine yaklaşımda bu özellik gözden kaçınıldığında siyasal olarak iki yanlış kendini açığa vurur. Birincisi kendiliğindenciliği putlaştırmak, onu siyasal çizgisinin odağına oturtmak, ve bu kitle hareketleri nedeniyle sınıfa henüz onda olmayan özellikler atfetmektir. Bunun karşıtı olan ikinci yanlış ise kendiliğinden diye hareketi yadsıma tavrı içine girmek, ondaki devrimci dinamiği görmemektir. Klasik bir deyiş olmakla birlikte Lenin'in belirttiği gibi, *"Kendiliğinden unsur özünde, tohum halindeki bir bilinçlenmeden başka bir şey değildir. İlkel başkaldırmalar bile, bilinçliliğin belli bir ölçüde uyanmış olduğunu ifade eder."* (4)

Bu noktada doğru devrimci yaklaşım kitle hareketini bir bütün olarak devrimci bir rotaya kanalize etmeye çalışırken, bir yandan da "tohum halinde" olanı geliştirmektir. Kitle hareketlerinin yükseldiği her moment bunu başarabilmek için uygun bir zemindir.

Kitleleri yönetmek, kitle hareketlerine müdahale etmek; onlara durmadan ders vermek, durmadan çağrılarda bulunmak değildir. Türkiye solunun kitle hareketlerinin yükseldiği her dönemin ardından yine elinin avucunun boş kalması ve marjinalliği bir türlü aşamaması işte bu yaklaşımdan dolayıdır.

Bugün devrimciler kitle çalışmasına da, ajitasyon propagandaya da bir adım ileriden başlamak gibi bir avantaja sahiplerdir. Kitlelere, sömürünün ve zulmün ne kadar çok olduğunu, emekçilerin birlik olması gerektiğini ve hatta bu düzenden artık fazla bir şey beklememeleri gerektiğinin ötesinde, bu durumda ne yapılması gerektiğine yanıt vererek başlamalıyız çalışmaya. Ve bu çalışmayı ne yapılması gerektiğini pratikte göstererek, pratikte kitlelerin yanında ve önünde olarak sürdürmeliyiz. İşte bu yüzden tüm siyasi faaliyetini dergi yazılarıyla, çağrılarla sınırlayan hiçbir siyasi grubun ne kadar doğru öngörülerde bulunursa bulunsun, pratiğe müdahale etme şansı ve olanağı yoktur. Kitle hareketini açığa çıkarmak ve ondaki kendiliğinden yanı dönüştürmek ancak pratik faaliyeti örgütleyerek mümkündür.

KİTLE HAREKETLERİNE DEVRİMCİ MÜDAHALE

Doğru devrimci bir önderliğin ölçüsü, gelişmelere zamanında ve doğru bir içerikle müdahale edebilmek, doğru araç ve biçimleri kullanabilmektedir. Kuşkusuz müdahalemizin yoğunlaşacağı ilk nokta kitle hareketinin açığa çıkarılmasıdır. Bunun için yapılması gereken hoşnutsuzluğu ve öfkeyi pratiğe taşıyacak bir ajitasyon yürütmek ve küçük büyük demeden kendiliğinden çıkan her kitle eyleminin içinde yer almaktır. Bunun ötesinde ise, bugün kitle hareketine devrimci anlamda müdahalenin içeriği hareketi politikleştirmeyi, radikalleştirmeyi, kitle hareketine süreklilik kazandırmayı ve kalıcı örgütlü bir güce dönüştürmeyi hedeflemelidir. Çabalarımız ve pratik adımlarımız süreç boyunca bu temelde şekillenmelidir.

Müdahalemiz açık devrimci kimliğimizle, devrimci sloganlarımızla ve alternatiflerimizin en somut, en açık ifade edilmiş şiarlarıyla yapılmalıdır. Burjuvazinin '89 bahar eylemlerinde olduğu gibi örgüt fobisi, "kışkırtıcı"lık demagojileriyle kitlelerde devrimcilere karşı sınırlama koyucu bir yaklaşımı körüklemesi ve reformizmin "Aman kitleleri ürkütmeyelim" türünden yaklaşımları bunun önüne engel olmamalıdır. Umudun adını açıkça koymalı ve kitlelere bununla gitmeliyiz.

Kendiliğinden direnişlerin içinde tereddütsüz yer almalı, radikalleştirmekte tereddüt etmemeliyiz. Her direniş, her kitle hareketi başarıyı garantilemek durumunda değildir. Ancak zafer garanti olduğunda harekete geçmek, düzenle, düzenin çözümleriyle köprüleri ancak zafer garanti olduğunda yakmaya "cesaret" edebilmek gerçekte sınıf mücadelesinde mutlak bir hareketsizlik anlamına gelir. Çünkü böyle bir garantiyi önceden hiç kimse veremez. Bu noktada yeniden en başta verdiğimiz Nikaragua örneğine dönersek;

Nikaragua'da '77'de FSLN'nin ulusal muhafızlara büyük darbeler indiren eylemleri toplumun hemen bütününde çok büyük yankılar, etkiler yaratır. Bu etki Nikaragua'nın 20 bin kişinin yaşadığı bir kasabasında, Monimbo'da kendiliğinden bir ayaklanma hazırlığına yol açar.

"Blok blok örgütlenmeye, tüm bölge çevresinde barikatlar kurmaya ve kilit noktaları ele geçirmeye başladılar. Rejimin uşaklarını ilk kez yargılamaya, halk adaletini uygulamaya giriştiler..."

Bu kısmi ayaklanmanın başarı şansı pek yoktur. FSLN tarafından planlanmış bir ayaklanma da değildir. Ancak FSLN önderliği yine de bu ayaklanmayı durdurmayı, ertelemeyi düşünmez: *"Bunu yapmak çok zordu. Çünkü ayaklanma topluluğun nesnel gelişimine karşılık veriyordu."* FSLN tersine ayaklanmaya müdahale ve önderlik etmek üzere FSLN önderlerinden Camilo Ortega'yı Monimbo'ya gönderir.

Ayaklanma bir hafta içerisinde parçalanır, bastırılır. FSLN önderliği süreci şöyle değerlendirir.

"Öncü güç ayaklanmanın bir engel, fakat geçici bir engel olduğunu biliyordu. Çünkü Monimbo'nun kararı halkın moralini yükseltti... Belki büyük özveri gerektiren bu zorlu adım olmadan bu moral yetkeye, kitleler arasında bu uyanışa, bu dayanışma ruhuna ulaşmak daha zor olurdu. Belki bu örnek olmadan ayaklanma koşullarını hızla yaratmak daha zor olurdu." (5)

Bu örnek kitle hareketine bütünde ve tek tek parçalar özelinde nasıl yaklaşılması gerektiğine ilişkin iyi bir deneyimdir. Önümüzdeki süreçte kitle hareketlerinin düz bir çizgide yükseleceği de beklenmemelidir. Süreç karmaşık bir seyir izleyecektir. Her şeyden önce iktidar tepkileri bölmek için programını olabildiğince parça parça uygulama yoluna gidecektir. Özelleştirmeler, kapatmalar tepkileri bölmeyi ve yumuşatmayı gözeten politikalarla gündeme getirilecektir. Bu ise devrimcilerin önüne tek tek direnişleri bütün işçi sınıfına, giderek bütün emekçi halka yaymayı; ikinci olarak da direnişin her bir parçasında gerekirse tek tek işyerlerinde, işkollarında ince hesaplar yapmadan, açık, uzlaşmaz sınıf tavrıyla sonuna kadar gitmeyi gerektirmektedir.

UMUT BİZİZ, ÇARE BİZİZ, KENDİMİZE GÜVENMELİYİZ

Devrimci bir hareket sübjektif olgulardan değil, hayatın kendisinden hareket eder, kendiliğindenci hareketin önünde yürüyerek ona yol gösterir; çünkü emekçi kitlelerin karşılaştığı sorunlara zamanında ve köklü çözümleri ancak o sunabilir.

Kitle hareketine müdahale, eğitmeyi ve eğitilmeyi birlikte içeren bir süreçtir. Kitle hareketinin geliştirilip dönüştürülmesi devrimci hareketin kadrolarıyla, organlarıyla gelişip dönüşmesini de içermelidir. Verili durumda mevcut kitle eylemleri ve muhtemel kitle hareketleri karşısındaki politikalarımızı belirlerken, bu genel bakış açısının ötesinde sürekli pratiği sorgulayan, tahlil eden, her yeni gelişmeye anında yanıt veren bir çizgi izlemeliyiz Tersi durumda sürecin dışına düşmek ya da etkisizleşmek kaçınılmazdır. Çünkü böylesi süreçlerde her şeyi önceden öngörmek ve tüm gelişmeleri baştaki öngörülerimize uydurmaya çalışmak mümkün değildir. Bu olsa olsa ancak hantal bürokratik bir çalışma tarzının ürünü olabilir. Oysa devrimci çalışma, devrimci mücadele dinamiktir. Değişkendir. Ve böyle olduğu içindir ki geliştiricidir.

"Parti, eğer kendisi de kitlenin içinde, kitleyle birlikte eğitiliyorsa, yani halk pratiğinden doğanları dikkatle inceliyor, halkın bilgi ve sağduyusundan yararlanabiliyorsa kitleyi yönetebilir ve eğitebilir. Kitleleri eğitmek için kitle içinde eğitilmek; işte, tüm komünist partilerin esinlendiği M–L yönetim ilkesi budur." (6)

Devrimci hareket bugün değerlendirmek durumunda olduğu iki momentle yüz yüzedir. Bunlardan birincisi yükselmekte olan kitle hareketidir. İkincisi ise 1 Mayıs'tır. 1 Mayıs gerek katılım itibariyle gerekse de mitinglere damgasını vuran sloganlar itibariyle var olan durumun bir yansıması olmuştur. Sömürü ve zulüm en yakıcı sorundur. Ve kitlelerin ruh halinde tepkilerini gösterebilecekleri bir yol, çözüm için umut bağlayabilecekleri bir güç arayışı egemendir. Bugünün omuzumuza yüklediği sorumluluk da budur işte. İşçi sınıfı açısından, militan sınıf sendikacılığını; bir bütün olarak devrimci hareket açısından halk hareketini yaratmanın adımları işte bu zemin içinde atılacaktır.

---

(1) Nikaragua; Devrimin Stratejisi, syf.80
(2) Marksizm-Leninizmin İlkeleri, C.III, syf.100
(3) Age, syf.101
(4) Ne Yapmalı, syf. 42
(5) Nikaragua: Devrimin Stratejisi, syf. 77-80
(6) Marksizm-Leninizmin İlkeleri, syf.107

Savaş kültürünün ve ideolojisinin temel taşları

*"Savaş bir şiddet hareketidir ve bu şiddetin sınırı yoktur. Düşman taraflardan her biri diğerine iradesini kabul ettirmek ister, bundan da karşılıklı bir eylem doğar ki, kavram olarak ve mantıken **sonuna kadar gitmeyi gerektirir.**"* (1)

İşte savaş gerçeğini kavramanın anlamı buradadır. Her şeye rağmen savaşı geliştirebilmek ve her koşulda savaşabilecek bir örgüt, bir savaş örgütü yaratabilmek...

Burada sözü edilen soyut savaş teorileri üzerine şekillenen "iddialı" örgütler değil, savaş alanının dışından 'akıl veren', 'yol gösteren' örgütçükler hiç değil.

Her gün yeni katliamlarına tanık olduğumuz; yakıp yıkan, ekonomik terörüyle birlikte halklarımıza açlık ve zulüm dışında verebileceği hiçbir şeyi kalmayan bir düşman güç; oligarşi. Ve onun karşısında başkaldırının sesini, adaleti ve emekçi kitlelerin hakkını silahlarıyla dile getiren güç; devrimci hareket.

Savaşta iki taraf vardır ve savaşın anlamı da bir iradenin karşı tarafa kabul ettirilmesidir. Doğal olarak bu kabul ettirme sürecinin odağına şiddet oturmak zorundadır... *"Demek oluyor ki savaş, hasmı irademizi yerine getirmeye zorlayan bir şiddet hareketidir."* (2) Bu "şiddet hareketini", sonuna kadar götürecek irade, savaş örgütüdür. Savaş örgütü ise soyut savaş teorileri üzerine şekillendirilemeyeceği gibi, savaş gerçeği yalnılığında ve somutluğunda ifadelendirilmek zorundadır. Savaş örgütü herhangi bir örgüt değil; kendisine hayat veren ilke ve kuralarla, savaş içinde ödediği ve ödemeye hazır olduğu bedellerle, yetkinleşen, çelikleşen bir örgüttür. Buna bağlı olarak kavranması gereken; nasıl bir örgüt, nasıl bir işleyiş ve nasıl bir mücadele sorularının yanıtları olmalıdır.

Devrimci savaşı, halk kitlelerini de savaştıran ve halkı savaşın asli unsurları haline getiren bir anlayışla ele alıyoruz. Kitleleri kazanmak, savaşmayı, savaşmak ise bu savaşın kurmaylığını üstlenebilecek bir örgütü gerekli kılıyor. Düşmanın tankı, topu, milyonluk düzenli ordusu karşısında halkı savaştırabilecek, bu savaşta sonucu tayin edecek en güçlü silahımız, "savaş örgütüdür". Sorunun özü budur. Çünkü ya savaşın bir tarafı olarak savaşın gereklerı yerine getirilir, sonuna kadar götürülür ve kazanılır ya da boyun eğilir ve teslim olunur. Biz tartışmasız birincisini yapacağız.

Ancak savaş sürecinde; savaş örgütünün hedefleri ve işleyişi durmura uğratılır, muğlaklaştırılır ve savaşın mantığı, ilke ve kuralları yumuşatılmaya çalışılırsa karşılaşılacak sonuç yenilgi olacaktır.

Savaş örgütünün işleyişi, ilke ve kuralları savaşın kendine özgü nesnel yasaları gözönüne alınarak şekillendirilir. Sorun, savaşın ihtiyaçlarına yanıt veren ve ödemek zorunda olduğumuz bedelleri en aza indirmemizi sağlayacak işleyiş ve kurallar bütününü oluşturmak ve işletmektir. Savaş gerçekliği, ödediğimiz bedeller ve savaşın kendine özgü yasaları orta yerde dururken, hiç kimsenin "kendince" davranma lüksü ve savaş örgütünün işleyiş ve kurallarını "kendince" yorumlama hakkı (!) yoktur.

Savaş örgütü; sürdürdüğü sınıf savaşımında önüne iktidar hedefini koymuştur. Bu savaşın sonucunda kaybedilecek ya da kazanılacak bir iktidar vardır. Egemenlerin çöküşü ve emekçi halkın kurtuluşu vardır. Egemenlerin, iktidarlarını korumak için sürdürdükleri savaşın boyutu ve acımasızlığı ortadadır. Kendi iradesini egemenlere kabul ettirmeye çalışan, savaş örgütünün kuralları, işleyişi de katı ve acımasız olmak zorundadır. Bu kurallar, savaştaki varlığımızın kesintisizliğini sağlamak ve savaşta ödediğimiz bedelleri, verdiğimiz kayıpları en aza indirmek için olmazsa olmazdır.

Savaş örgütü tanımımızın içini dolduran bir diğer yan, örgütün hangi alanında, biriminde olursa olsun, tüm üyelerinin savaşçı bir ruh ve bilinçle donanmış olmasıdır. Biliyoruz ki, savaşta tayin edici faktörler insan, silah ve politikadır. Ki, silahı kullanacak ve silahlara kumanda edecek politikaları üretip, uygulayacak olan da insandır kuşkusuz. O halde savaşı bizzat sürdürecek olan insanın –savaşçı– özellikleri nelerdir? Kimdir savaş örgütü insanı?

Pek çok özelliği art arda sıralamak mümkündür. Bunların tekrarını yapmak yerine, savaşı geliştirmemizin önüne düşmanın çıkardığı engeller dışında, geçmiş alışkanlıklarımız, "direnen", küçük burjuva yanlarımız üzeyne vurgu yapmalıyız.

Savaş örgütünde disiplin en güçlü silahımızdır. Faşizmin genelde devrimcilere ve halka özelde ise devrimci harekete azgınca saldırdığı ve bizi ciddi bir tehdit olarak görüp önlemlere yönelldiği bir savaş yaşıyoruz. Kararların alınması, uygulanması, ilke ve kuralların yaşama geçirilmesi savaş koşullarında kendiliğindenliğe ve birey iradesine bırakılamaz. Savaş koşulları bu "lüksü" ortadan kaldırmıştır. Bu türden arayışlar ve örgütsel ilişkiler açısından gösterilecek liberalizm, örgütü savaşçı bir yapı olmaktan çıkarır. Çünkü liberalizmin özünde mevcut durumla uzlaşma, nesneliğe teslim olma vardır. Nesneliği aşma, olumsuzluklarla, zaaflarla çatışma ve onları dönüştürme yerine, onlarla bir arada yaşamanın yollarını arar. Giderek statüler oluşturulmaya çalışılır ve bu statüler içinde edilgenlik, kısırlık ve kişisel olumsuzluklar meşrulaşmaya başlar. İdeolojimizden, geleneklerimizden, disiplinimizden, değerlerimizden ve siyasi ilkelerimizden tavizler verilir. Bu tavizlerin nerede başlayıp, nerede bittiği belli değildir ve sonuçta çürüme kaçınılmaz olur.

Kapıları çürümeye açık olan ve bu çürüme tehlikesi karşısında birer direnç odağı olacak kadro ve savaşçılara sahip olmayan bir örgütün ne savaş örgütü olmasından ne de savaşı geliştirebilmesinden söz edilemez. Savaşı geliştirmenin koşulu, kişiliklerin devrimci anlamda dönüşmesi ve burjuvaziden ideolojik-politik tam bir kopuşun sağlanmasına bağlıdır. Bu kopuş, yılların alışkanlıklarını, bizi düzene çeken, devrimci kişiliğimizin gelişmesinin önünde engel olan zaaflara karşı sürdürülecek acımasız bir savaşla mümkün olabilir ancak. Tıpkı dış düşmana karşı sürdürdüğümüz savaşın yasaları ve kurallarında olduğu gibi, iç düşmana, devrim yürüyüşümüzü engelleyen, gelişen savaş karşısında ayak sürüyen zaaf ve alışkanlıklarımıza karşı savaşımızda da radikal ve acımasız olmak zorundayız.

Savaşı Bütün Cephelerde Kazanmak Zorundayız

Burjuva kültürün etkilerine ve kapitalist düzenin yaşam alışkanlıklarına karşı, kendi içimizde sürdürdüğümüz savaşta zaferi, "biz" diyebilen, savaşı ve hareketi tüm gerçekliğiyle hissedebilen, devrim ve iktidar hedefine tüm inancıyla kilitlenen kadro ve savaşçılarla kazanabiliriz.

İnancımızla mücadele pratiğimiz arasında doğrudan bir bağ vardır. Bugün savaş bizden, ilke ve kurallara sıkı sıkıya bağlı savaşçılar olmamızı istiyor. Çünkü savaş gerçeği ilke ve kural ihlallerini, hataları affetmeyen ve bu hatalara ağır bedeller ödeten bir nitelik kazanmıştır. Ödeyeceğimiz bedelleri en aza indirmek bizim elimizdedir, bilincimizdedir.

Savaş örgütü insanı her cephede zafere koşullanmak zorundadır. Yürüyüşümüzü aksatan tüm engelleri, dışımızdan bir güç beklemeden biz ortadan kaldırmak zorundayız. Bu bilinç ve coşkuyla donanmak zorundayız.

Bunun için öncelikle hareketimizin içinde bulunduğu durumu ve kendi misyonumuzu bilince çıkartarak, yaşanan süreçte kendine güvenen, coşkulu ve cüretli, bununla birlikte ideolojik politik derinliği yakalayan, ideolojik sağlamlığıyla kendinden ve dış etkenlerden kaynaklanan olumsuzluklar karşısında savrulmayan ve iktidar olma bilinciyle geniş düşünebilen insanlar olmak gerekir.

Böylelikle bir savaş örgütünü, savaşçı karakterinden uzaklaştırabilecek tehlikelerden koruyabiliriz. Savaşta ikircikliğe yer yoktur. Örgüt bilinci sağlam, kolektif işleyişi kültür haline getirmiş, kendi iradesini kolektif irademe mutlak anlamda tabi kılan bir kültürü saflarımızda egemen kılmak gerekiyor. Bu kültürün mayası, bizlere bıraktıkları değerlerle şehitlerimizdir.

Savaş örgütünü çürüme karşısında koruyan zırhın yapı taşları ise, örgüt iradesi, devrimci disiplin, kendini yenileyebilme yeteneği ve bu donanıma sahip güçlü bir önderliktir.

Bu saydıklarımız bize yabancı olan, ilk kez karşılaştığımız şeyler değil. Mücadelede kesintisizliğimizi sağlayan, bizi bugünlere getiren ve geleceğe taşıyan özelliklerimizdir bunlar. Sorunumuz küçük dünyalardan, soyut tartışmalardan bir an önce uzaklaşmak ve sosyalist ahlakı, sosyalist ilişkileri yeşertmek, onları geliştirme, dönüştürme çabası içinde olmaktır.

Biz bu düzenin alternatifiyiz. Dünya halklarının umuduyuz. Bu düzenden bir şey beklemiyorsak, onu yıkmak ve sınıfsız topluma yürümek istiyorsak, "DAHA GÜÇLÜ OLACAĞIZ-BİZ KAZANACAĞIZ" sözünü yaşamımızda göstermeliyiz.

"Sorunun özü şudur: Davasına gerçekten inançlı insan kuralı yaşamayı ve ilkeleri için kavga etmeyi bilen insandır. Kuralı yaşamamakta ısrar eden, ilkeleri için hangi düzeyde olursa olsun kavga etmeyi göze alamayan insanın davasını ne kadar özümsediğinden şüphe etmek gerekir. Liberalizm basit bir olgu değildir. İdeolojinin önüne geçen, onu erozyona uğratan, yıpratan, çıkarcılığı ve bencilliği dayatan bir olgudur. Ve bunun gelişmesi devrimcilikten kopmuş, hizipçiliğe, komploculuğa, hemen her şeye gebedir." (3)

Burjuva kültürün etkilerine ve kapitalist düzenin yaşam alışkanlıklarına karşı, kendi içimizde sürdürdüğümüz savaşta zaferi, "biz" diyebilen, savaşı ve hareketi tüm gerçekliğiyle hissedebilen, devrim ve iktidar hedefine tüm inancıyla kilitlenen kadro ve savaşçılarla kazanabiliriz. Bunun için öncelikle hareketimizin içinde bulunduğu durumu ve kendi misyonumuzu bilince çıkartarak, içinde bulunulan süreçte kendine güvenen, coşkulu ve cüretli, bununla birlikte ideolojik politik derinliği yakalayan, ideolojik sağlamlığıyla kendinden ve dış etkenlerden kaynaklanan olumsuzluklar karşısında savrulmayan ve iktidar olma bilinciyle geniş düşünebilen insanlar olmak gerekir.

Dipnotlar

(1) Savaş Üzerine, Clausewitz, syf.46

(2) Savaş Üzerine, Clausewitz, syf.44

(3) Faaliyet Raporu, syf.52

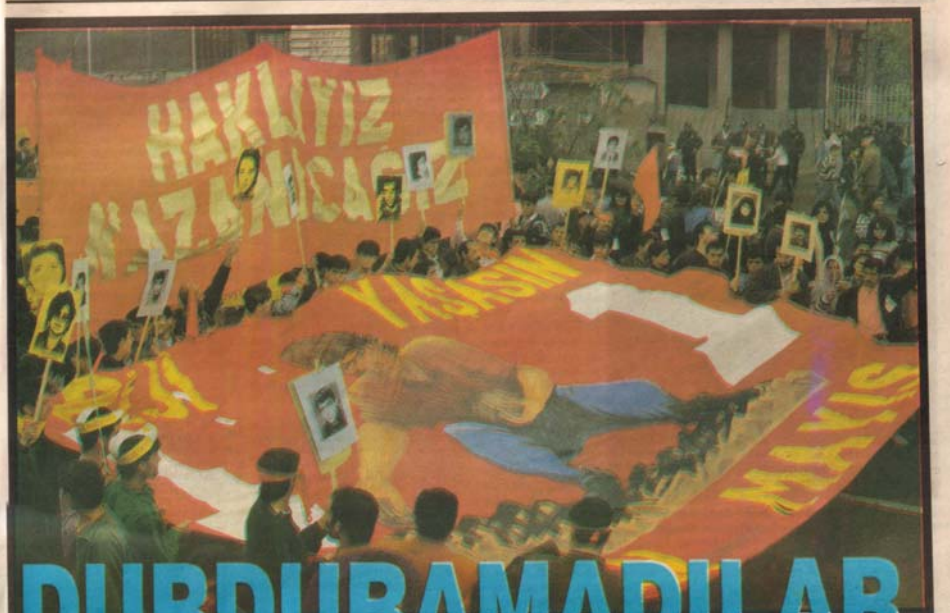

DURDURAMADILAR

Halkın coşkun akan selini

1 Mayıs, yüz binlerce emekçinin alanlara yürüyerek açlığa ve zulme karşı öfkesini haykırdığı, hak ve özgürlük taleplerini dile getirdiği bir mücadele günü olarak kutlandı. 1 Mayıs gösterilerinde işçi ve emekçiler sermayenin 5 Nisan paketiyle tırmandırdığı saldırının yanıtsız kalmayacağını gösterdiler. 1 Mayıs kutlamalarını organize eden "büyük" sendikaların katılım yönünde ciddi bir çabası olmadığı halde, özellikle İstanbul'da, 1 Mayıs önceki yılları kat kat aşan bir katılımla kutlandı. 1 Mayıs'ı düzen içine hapsetmek için devreye giren sarı sendika ağalarının tüm çabalarına rağmen, 1 Mayıs'ta alanlar devrim ve sosyalizm şiarlarıyla yankılandı. Kürdistan'da sessiz geçen 1 Mayıs, başta İstanbul olmak üzere, Ankara, İzmir, Bursa, Kocaeli, Divriği ve Silifke'de devrimci önderlerin, devrim şehitlerinin resimleriyle, rengarenk pankartlarla, sloganlarla, kızıl bayraklarla kutlanırken, alanlarda kavga vardı, umudun adı vardı.

1 MAYIS'TA KAVGANIN NABZI İSTANBUL'DA ATTI

... VE ON BİN YÜREK HAYKIRDI: "UMUDUN ADI DEVRİMCİ SOL!"

Günler öncesinden başlayan hareketlilik 1 Mayıs yaklaştıkça büyüyen bir heyecanla devam etti. Umutlu, coşkulu bir hareketlilikti bu. Haftalar öncesinden başlayarak İstanbul'un dört bir yanını kaplayan afişler, elden ele dolaşan bildiriler, duvarları renklendiren yazılamalar, emekçileri açlığa ve zulme karşı ayağa kalkmaya çağırıyordu. Faşizmin seçim aldatmacasından arta kalan politikacı suratları 1 Mayıs afişlerinin altında kalıyor, İstanbul, kavgamızın güzel şehri, emeğin soluğuyla canlanıyordu.

Otobüslerde, trenlerde, pazar yerlerinde halkın soygun paketine öfkesini dile getiren devrimcilerin söyledikleri daha bir ilgiyle dinleniyor, el ilanları daha bir umutla okunuyor ve emekçiler protesto eylemlerine yer yer katılarak düzene tepkilerini ortaya koyuyorlardı.

Fabrikalarda, işyerlerinde, okullarda ve emekçi semtlerinde de bir canlanma vardı 1 Mayıs öncesinde. Devrimcilerin, işçi ve emekçileri, gençleri, kadınları, köylüleri, küçük esnafı, kısaca tüm emekçi halk kesimlerini 1 Mayıs'a taşımak için yürüttüğü çalışma bu canlanmayı kararlılığa dönüştürüyor, öfkeyi biliyordu.

Burjuvazi de boş durmuyordu. Bir yandan Türk-İş, Hak-İş ve SHP üzerinden DISK aracılığıyla "içeriden" çalışan oligarşi, öte yandan 1 Mayıs çalışmalarını gözaltılarla, tehditlerle engellemeye çalışıyordu. İçişleri Bakanı Menteşe'nin emekçileri sindirmeye yönelik tehditleri, basında yer alan "polis 1 Mayıs'a hazırlanıyor" tonundan gözdağı haberleriyle destekleniyordu.

Yine de 1 Mayıs'a yaklaştıkça İstanbul sokakları, halkı 1 Mayıs'a çağıran afişlerle, yazılarla donatılmaya, gösteriler, çağrılar yapılmaya devam ediyordu. "1 Mayıs'ta Ayağa Kalk" afişlerini asan devrimcilere polislerin karakolda söyledikleri gibi bütün bunlar, egemen sınıflara ve uşaklarına "batıyor"du. Burjuvazi de rahatsızlığını açıkça ifade ediyordu. TİSK Başkanı Baydur'un, "1 Mayıs yerine 1 saat daha fazla çalışmayı düşünsünler. Bankaların, şirketlerin battığı bir ortamda hala 1 Mayıs fantezisinin peşinden koşanlara hayret ediyorum." deyişi de bunun bir göstergesiydi. İstanbul Valliği ise bir yandan mitinge izin verirken, diğer yandan "konuyla ilgili olmadığı" kanaatine vararak (!) yüze yakın sloganla birlikte "Yaşasın 1 Mayıs" demeyi yasaklıyordu.

İşçiler, emekçiler onlara pek hayret etmediler, onları katliamlarıyla, baskı ve yasaklarıyla yakından tanıyorlardı. Ve

İSTANBUL-100 bin emekçinin devrimci sloganlarla kutladığı 1 Mayıs Abide-i Hürriyet Meydanı'na sığmadı.

pek takmadılar da. 1 Mayıs günü gelip çattığında Şişli'ye giden yollara dökülerek bunu gösterdiler.

1 Mayıs günü İstanbul'un en kıyı semtlerinden en merkezi alanlarına kadar her yer yine polis işgaliyle sömürge görüntüsüne bürünmüştü. Devlet her yerde sopasını göstererek halka açık bir tehdit savuruyordu. İşçi sınıfının, emekçi halkın onlarca şehit verdiği 1 Mayıs alanı da işgal altındaydı.

Piyalepaşa Bulvarı: "MEHMET KAVGAYI ÖĞRETİYOR!"

Sabah saat 9:00'dan itibaren binlerce emekçi Piyalepaşa Bulvarı'nda toplanmaya başlıyor. Abide-i Hürriyet Meydanı'na buradan yürünecek.

Ellerinde bayrakları, pankartlarıyla işçiler, memurlar, gençler, kadınlar ve bayram sevinci içindeki çocuklar geliyorlar... Karabük'ten, Zonguldak'tan, Çorlu'dan... Kartal'dan, Merter'den, Ümraniye'den...

Piyalepaşa Bulvarı boyunca yayılmış pankartlarla işçi-memur sendikaları, demokratik kitle örgütleri, mesleki örgütler, partiler, siyasi çevreler kendi kortejlerini oluşturmaya çalışıyorlar. Bulvarın içinde çevresindeki kadar polis yok. Olanlar da "Haklıyız Kazanacağız" pankartının arkasında uzanan kortejin etrafına toplanmış adeta "sıkı markaj" uyguluyorlar. PERPA'yı dönünce yukarıdan bulvarı görmeye başlayanlar bu yüzden Devrimci Sol Güçlerin yerini bulmakta zorluk çekmiyorlar...

Demokrasi Platformu tarafından yapılan sıralamaya göre önce Türk-İş'e bağlı sendikalar, ardından Hak-İş ve DİSK, sonra da KÇSP ve demokratik kitle örgütleri alana doğru yürüyüşe başlatılıyor.

Sendikaların ardından Devrimci Sol Güçler yürümeye başlıyor. Büyük bir "Haklıyız Kazanacağız" pankartının ardında kızıl bayraklarla, pankartlarla, beyaz başörtüleri ve sarı fularlarla bezenmiş gözalıcı bir renk denizi uzanıyor. İki yanda sıralanan gençlerin elden ele uzattıkları kırmızı bantlarla oluşturdukları güvenlik zinciri korteji diğerlerinden ilk bakışta ayırıyor.

Yürüyüş öndeki tıkanıklık yüzünden ağır ağır devam ederken yağmur çiselemeye başlıyor. Yağmur damlalarına canı sıkılıyor herkesin. Ancak az sonra rüzgarda dalgalanan başaklar gibi bir dalgalanma kopuyor bulvar boyunca. Yola bakan yamaçta açılan büyük bir pankartta yerden taş topluyor Mehmet. Ve sloganlar patlıyor: "Mehmet Kavgayı Öğretiyor!" Sloganlar arkaya doğru diğer kortejlere de yayılarak yankılanırken öndekiler dönüp Mehmet'e bakıyor ve sloganlara katılıyorlar. Ardından "Yaşasın 1 Mayıs-Biji Yek Gulan" sloganları atılıyor hep bir ağızdan. Yağmur daha iri damlalar halinde dökülmeye başlıyor ama kimse farkında bile değil...

Çeşitli kitle örgütleri, siyasi gruplar ve partiler pankartları ve flamalarıyla alana doğru yürüyorlar. Arkada kalan kimileri "öne" geçmeye çalışıyorlar. "Yasal" mitinglerin devlet tercihli partisi "İP"in 150 kişilik korteji mahzun bir sessizlikle aradan sıyrılıp KERVAN'ın arkasında yerini alıyor. Devrimci ve yurtseverlere karşı "beşinci kol" faaliyeti işçi sınıfı tarafından pek tutulmamış, televizyon olanağı pek işe yaramamış anlaşılan!

DEVRİMCİ KARARLILIK KAZANIYOR

Çağlayan Köprüsü'ne geliniyor. Miting alanına tek giriş yeri burası. Yol kenarında panzerler, sıra sıra çevik, coplu, köpekli polisler, yol üzerinde bariyerler, arama turnikeleri... İyi hazırlanmışlar... Polis şefleri ellerinde yasaklanan slogan ve pankartların listesiyle kortejleri süzüyorlar. Kenarda daha önceki kortejlerin elinden alınmış pankartlar, kırılıp istiflenmiş "dövmeye hazır" hale getirilmiş pankart sopaları...

Ancak iyi hazırlanan sadece onlar değil. "Mahir..." denince alev alan binlerce yürek boşuna bağırmıyor "Kurtuluşa Kadar Savaş" sloganını. Onda da hazır. Önde ve yanlarda kolluklu görevliler, yan yana kenetlenmiş güvenlik zincirleriyle, ellerinde sımsıkı tuttukları pankartlarla arama turnikelerinin önüne kadar geliyor kortej. Yukarıda dolanıp duran polis helikopterlerinin gürültüsünü bastıran sloganlar kesilmeksizin devam ediyor. Polis şefleri öndeki görevlilere "Pankart taşıyanlar ve kadınlar ayrı aranacak" diyorlar. Reddediliyor: "Korteji bölümmeyecek!" Bu arada kortejin ön bölümünü arkadaşlardan ayırmak için araya giren polis grubu kortejin dışına atılıyor.

Polis hemen hepsi "yasaklanmış" pankartları almaya, kadınları kortejden çıkarıp yolun karşı kıyısında aramaya götürmek istiyor. Hep öyle yapmışlarmış... Bu sefer öyle olmuyor. Kortej yüklenip geçmeye başlıyor turnikelerin arasından. Barikatı geçenler diğerlerini beklerken kenarları tutan polislerden biri hızlı adımlarla Dalcı pankartına ulaşıp çekmeye çalışıyor. Bir anda kendini yerde buluyor. Hep vurmaya alışık olduğundan olsa gerek inen darbelerle neye uğradığını şaşırıp gerisin geri kaçıp gidiyor. Bu arada yanan bir polis şapkası uçuşuyor havada. Kortej geçerken bir boşluk yakalayıp saldırıyor polis ve "Mücadele" pankartını alıyor. Ancak hemen müdahale edilerek pankart geri alınıyor...

Uzun süren geçişten sonra Çağlayan Köprüsü'nde yine sloganlar yankılanıyor. "Halkız, Haklıyız Kazanacağız!"

Aramayı geçip yolun iki yanına dizilen yüzlerce devrimci-demokrat dakikalardır izledikleri Devrimci Sol Güçler kortejini alkışlarla kutluyorlar. Bayraklar sevinçle, gururla dalgalandırılıyor. TİYAD'lı analar beyaz başörtüleriyle, DEV-GENÇ'liler fularlarıyla ve bütün kortej göğsünde "Haklıyız Kazanacağız" yazan kokartlarda Mehmet'i taşıyarak geçiyor. Kenarda biriken yüzlerce emekçi "Mahir, Hüseyin, Ulaş, Kurtuluşa Kadar Savaş" sloganını coşkuyla sahipleniyor. Bilmeyen küçükler öğrenerek, yaşı 30'un üstündeki emekçiler ise duygulanarak katılıyorlar önderleri haykıran sese.

Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in yan yana çizilmiş portrelerinin altında "Yaşasın Sosyalizm" yazıyor. Devrimci önderlerin, devrim şehitlerinin portreleri yükseliyor kızıl bayrakların arasından.

Yol kenarında biriken çok sayıda insan korteje katılmaya çalışıyor. Fakat güvenlik zincirini ancak tanıdığı birilerini bulabilen "şanslı"lar aşabiliyor. Alana uzanan yol boyunca ve alanda onlarca kez korteje katılmaya çalışan, ancak kortejden kimseyi tanımayan insanların güvenlik nedeniyle geri çevrildiğine tanık oluyoruz. Tanıdıklarını kalabalığın içinde bulamayanlar ya da korteji görerek o anda katılma kararı veren çok sayıda insan korteje katılamıyor.

Devrimci Mücadelede Kamu Emekçileri, Devrimci İşçi Hareketi, Zeytinburnu'ndan, Beykoz'a kadar mahalleler, Liseli Dev-Genç, Devrimci Mücadelede Sanatçılar, ÖZGÜR-DER'liler sloganlarla yürüyorlar alana. Kenardan Grup Yorum'un "Türkülerimiz Kazanacak" yazan pankartını görenler "A.., bak Grup Yorum da burada" diye gösteriyorlar birbirlerine.

Haklar ve Özgürlükler Platformu'nun pankartında "Açlığa ve Zulme Karşı Birleşelim, Savaşalım, Kazanalım!" çağrısı yer alıyor. Bir başka pankart: "Biji Biratıya Gelân"

Alanın büyük bir bölümü dolmuş. Kürsüyü çevreleyen bölgeyi Türk-İş ve Hak-İş'e bağlı sendikalar kaplamış. Alana ilk girenler alanın sağına kaydırılıp gelenlere yer açmak yerine tersine alanın girişine yerleştirilmişler. Bunun, DİSK, kamu emekçileri ve çeşitli meslek odalarından sonra gelen devrimci grupları kürsüden uzak tutmak için yapıldığı açık.

Bilgesu Erenus Türkçe başladığı şarkılarına Kürtçe devam ediyor. Acıların ve direnişin türkülerini; "Megri"yi söylüyor. "Yiğidim Aslanım"ı Fikret Başkaya, İsmail Beşikçi, Haluk Gerger, Münir Ceylan ve Buca Cezaevi'nde 5 Nisan paketini protesto için açlık grevi yapan devrimci kardeşler için söylüyorum." diyor. Ve 1 Mayıs marşı... Bütün meydan birlikte söylüyor. "1 Mayıs İççinin Emekçinin Bayramı", Erenus Kürtçe tekrarlıyor, "Yek Gulan cejna karker û xebatkaran"...

1 Mayıs marşından sonra "Devrim şehitleri, 1 Mayıs'ta ölenler ve yurtseverler için" saygı duruşuna davet ediliyor emekçiler. Yaklaşık 100 bin kişi var alanda. Sol yumruklar yükselirken 100 bine yakın emekçi bir ağızdan "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür" diye haykırıyor.

Az sonra "İstiklal Marşı'nı söyleyeceğiz şimdi." diyor kürsüden birileri. Ancak Türk, Kürt ve azınlık halklardan onbinlerce emekçi ve devrimci için ırkçı-şovenist sözler yığınından başka bir anlamı yok bu marşın. Emekçiler Bayram Meral, Necati Çelik, Kemal Nebioğlu ve diğer "Demokrasi Platformu" yöneticilerini, marşlarıyla baş başa bırakıyorlar. Kimse katılmıyor ve kendi kendilerine söyleyerek zar zor sonunu getiriyorlar.

"UMUDUN ADI DEVRİMCİ SOL"

Bayram Meral'in adı anons edilir edilmez ıslıklar, yuhalamalar ve "Kahrolsun Sendika Ağaları" sloganıyla inliyor meydan. İşçilerden, kamu emekçilerinden, devrimcilere kadar hemen hiç kimsenin ciddiye almadığı Meral 5 Nisan paketinin zamlarını çoktan sineye çekmiş, yalnızca *"Kapattıracak mıyız?", "Sattıracak mıyız?"* diye sorup duruyor. Meydanda "İşçi-Memur El Ele Genel Greve" sloganı yükseliyor. Ancak Meral'in duymaya niyeti yok. Demagoji ustası parti liderlerinin seçim meydanlarında hep yaptığı gibi 100 bin emekçiyi *"Evet mi, Hayır mı?"* sorularıyla konuşmasına bağlamaya, istediği şekilde yönlendirmeye çalışıyor.

İSTANBUL-Kavganın alevli rüzgarı 1 Mayıs'ta Abide-i Hürriyet Meydanı üzerinde esti. Kavganın rüzgarı, emekçilerin sloganlarını ülkenin dört bir yanına götürdü. Ve emekçiler haykırdı: "Umudun Adı Devrimci Sol"

Ancak bunlar da pek fayda etmiyor. Meral: *"Bizim burada sergilediğimiz gücümüz onlara çeki düzen verecektir."* derken meydanın diğer ucundan bir slogan yükseliyor: *"Umudun Adı Devrimci Sol!"* 8 bini aşkın yürekten kopup gelen bu dört sözcük 1 Mayıs'ta canlanan işçi ve emekçilerin, gençlerin, kadınların bilincine yürüyor. Devrimciler 100 bin emekçiye, yüzbinlerce, milyonlarca emekçiye umudu gösteriyorlar. "Açlığa ve Zulme Karşı Ayağa Kalkalım!" diyorlar, "Birleşelim, Savaşalım, Kazanalım" diyorlar.

Meral'den sonra kürsüye gelen Hak-İş Başkanı Necati Çelik de aynı şekilde ıslıklarla, sloganlarla protesto ediliyor. Çelik, 1887'de idam edilen Amerikalı işçi önderlerinden söz ederek 1 Mayıs'a duydukları alerjiyi unutup, sahiplenmekte rakip sendikalarla yarışıyor. "Kahrolsun Sendika Ağaları" sloganını ve ıslıkları o da duymamayı tercih ediyor..

Devrimci Sol Güçler'in bulunduğu bölge alanın en hareketli yeri. Sürekli sloganlarla çınlayan bu bölgede konumlanıyor gazeteciler. Necati Çelik konuşurken bir kez daha dalgalanıyor ayrı bölge. Bir Devrimci Sol bayrağı dolaşıyor önce. Ardından bayrak "Haklıyız Kazanacağız" pankartının sağ üst köşesine yerleştiriliyor alkışlarla. Pankartı tutanlar bir tur dönerek Devrimci Sol bayrağıyla selamlıyorlar korteji. Kortejden yine aynı slogan top gibi patlıyor; "Umudun Adı Devrimci Sol"

Alanda büyük dergi pankartları göze çarpıyor. Ancak bu büyük pankartları alanda en "fotojenik" biçimde sergileyen sol, pek varlık gösteremiyor. Pankartların arkasındakilerin sayısı, solun belli başlı gruplarının bile 1 Mayıs'a ciddi bir katılımı sağlayamadığını ortaya koyuyor.

Bu arada 8-10 kişiyle "illegal" bir şekilde alana sızan ve sol grupların arasında kaynamaya çalışan darbecilerin yeri tespit ediliyor. Az sonra darbecilerin elinden aldıkları parçalanmış bir pankartla ve "Yaşasın Devrimci Sol" sloganlarıyla DEV-GENÇ'liler görünüyor. Gazete ilanıyla 1 Mayıs'a randevu veren, ancak randevu yerine gitmeyen(!) darbecilerin DEV-GENÇ'liler atlatmayı başaramadığı anlaşılıyor. Pankartları ellerinden alınıp dövülerek kovalanan darbeciler bir daha görünmüyorlar.

DİSK Genel Başkanı Kemal Nebioğlu ve KÇSP dönem sözcüsü İsmet Aktaş'ın konuşmalarından sonra 1 Mayıs mitingi sona eriyor.

Alanı yine topluca terk ediyor Devrimci Sol Güçler. Çağlayan Köprüsü'ne doğru sloganlarla yürünüyor. Pankartlar toplandıktan sonra Çağlayan Köprüsü önünde Devrimci Sol Güçler ve SİP kortejlerinin önünü kesen polis burada saldırmayı göze alamıyor. Ancak daha ileride polisin kendi otobüslerine giden SİP'lilere saldırdıklarını öğreniyoruz.

1 Mayıs, İstanbul'da 100 bin Mehmet'le kutlanıyor. Oligarşinin onca yıllık baskı ve yasağına öldürücü bir darbe indiriyor 100 bin Mehmet. 1 Mayıs, dipten gelen emekçi dalgasının ucunu gösteriyor herkese. İstanbul silkinirken Türkiye'yi de beraberinde sarsarak kendine getirmeye başlıyor. Emekçiler o gün zafere daha çok inanarak dönüyorlar evlerine. Umudun adını beyinlerinde ve yüreklerinde taşıyarak...

* * *

BURSA'DA 1 MAYIS COŞKUSU

1 Mayıs günü DİSK, Türk-İş'e bağlı sendikalardan Tek Gıda-İş ve Petrol-İş, KÇSP, DKÖ'ler ve bazı siyasi partilerin katılımıyla 8 bini aşkın insan Acemreis Camii önünde toplandı. Toplanma yeri ile mitingin yapılacağı Fomara Meydanı arasındaki 1 km'lik yol sloganlarla yürünmeye başlandığında saat 12'yi bulmuştu. "İşçi-Memur El Ele, Genel Greve", "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız"... sloganları arka arkaya atılıyor, kortejler büyüyordu.

"1 Mayıs alanlarında binlerce Mehmet'iz. Açlığa ve zulme karşı direniyoruz. Biz kazanacağız" Devrimci Sol Güçler bu sloganla katıldılar Bursa'daki 1 Mayıs mitingine. Yaklaşık 500 kişilik kortejleri ve TÖDEF'lilerden DLMK'lılara, Sağlık-Sen'lilerden Eğit-Sen Üniversite Temsilciliği'ne kadar pek çok pankartla ilk anda göze çarpıyorlardı.

Önde Mehmet vardı elinde taşlarıyla, yanında kavgasını sürdürenler, kadınlar, işçiler ve gençler. Türkiye halklarına reva görülen açlığa, zulme, sömürüye karşı iktidara, alanı çevreleyen zulmün bekçilerine karşı Mehmet'in öfkesini kuşanmış, saf tutmuşlardı alanda. Ve emekçilere sesleniyorlardı; "Ayağa Kalk"

Devrimci Sol Güçler'in "Açlığa ve Zulme Karşı Ayağa Kalkalım" çağrısı 1 Mayıs'tan önce duyulmuştu Bursa'da. Zümrütevler, Piremir Mahalles'nde, Teleferik'te, Kurtbasan'da duvar yazılamalarıyla, 29 Nisan'da Namazgah semtinde asılan pankartla çağrı kitlelere iletilmişti.

Alana gelince Yeniğün grubunun söylediği Enternasyonelle miting başladı. Konuşmalar ve sloganlarla yaratılan hava polisleri rahatsız etmeye yetti. Mitingin ortalarında kitle içine giren polislerin provokasyon çabaları ise, kitlenin kararlılığı ve tertip komitesinin gecikmeden müdahale etmesiyle önlendi. Gözleri dönmüştü adeta.

Polis, emniyet müdürlüğünün önünden geçen Devrimci Sol Güçler'e saldırdığında, saldırıyı ilk anda şehir dışından Balıkesir'den, Gönen'den gelenler göğüslediler. Çevik kuvvetin yetmediği saldırıda özel tim de çevik kuvvetin yardımına gelince çatışma büyüdü.. Yaralılar arasında polisler de vardı. Çatışma sona erdiğinde Mücadele gazetesi muhabirinin de aralarında bulunduğu 54 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan bir kısmı da İHD Yönetim Kurulu üyeleri ve Bandırma Halkevi Başkanı gibi DKÖ yöneticileriydi.

Gözaltına alınanlar 3 Mayıs günü mahkemeye çıkarıldıktan sonra serbest bırakıldılar. Gözaltındakiler serbest bırakılsa da Bursa polisi geleneğini sürdürmüş her miting sonrası olduğu gibi 1 Mayıs'ta da saldırmıştı.

* * *

SİLİFKE; 1 MAYIS TOROSLAR'DA

Artık gelenekselleşen 1 Mayıs mitingleri bu yıl Mersin'de yapılamadı. Oysa 1 Mayıs kutlamaları Liman-İş Sendikası Mersin Şubesi'nin de çabalarıyla son yıllarda sürekli olarak Mersin'de kutlanıyordu. Bu yıl 1 Mayıs için miting başvurusunün Adana'da yapılması ve bölgedeki işçi ve memur sendikalarının da güç vermesi ile daha kitlesel, daha görkemli bir miting düzenlenmesi konusunda karar alınmıştı. Ancak Adana Valiliği'nin 1 Mayıs mitingini "güvenlik" gerekçesi ile yasaklaması ve buna alternatif olarak Mersin'de bir başvurunun önceden yapılmaması nedeniyle bu yıl Mersin'de 1 Mayıs mitingi yapılamadı. Mersin'deki işçi ve memur sendikaları bu nedenle Silifke'deki mitinge katıldılar.

Silifke'de ilk kez kutlanan 1 Mayıs için miting alanı olarak eski belediye önü, yürüyüş güzergahı olarak da Kız Meslek Lisesi-Eski Belediye arası tespit edilmişti. Kız Meslek Lisesi önünden kortejler yürümeye başladığında saat 10:30'du. Devrimci Sol Güçlerin de katıldığı yürüyüş boyunca sık sık "Zam, Zulüm, İşkence İşte Faşizm", "Açlığa ve Zulme Karşı Ayağa Kalkalım!", "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek", "İşçi-Memur El Ele Genel Greve", "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız" ve "Yaşasın 1 Mayıs" sloganları atıldı.

Devrimci Sol Güçler ayrıca geçen yıl 2 Ağustos'ta Toroslar'da şehit düşen A. Tanık Koçoğlu ve Mustafa Sefer için "Yaşasın Toros Direnişimiz" sloganını atarlarken, miting alanına "Yaşasın Devrimci Sol" sloganıyla girdiler.

2 bin kişinin katıldığı mitingte ilk konuşmayı yapan Selülöz-İş Silifke Şubesi Başkanı Ahmet Demirtaş konuşmasını "Yaşasın 1 Mayıs" sloganıyla bitirirken, onun ardından kürsüye çıkan SHP, CHP ve İP temsilcilerinin konuşmaları yoğun protestolar ve atılan sloganlarla büyük oranda engellendi.

* * *

SIVAS, DİVRİĞİ: "YAŞASIN HALKLARIN KARDEŞLİĞİ"

1 Mayıs için yürütülen bu çalışmalar gerici faşistlerin ve polisin saldırganlığını ortaya çıkarırken, 1 Mayıs miting izni verilen Divriği ilçesinde kutlandı. Divriği'de yapılan kutlamaya Sivas'tan KÇSP ve DKÖ'ler de katılım sağladılar. 3 bine yakın insanın katıldığı kutlama devrim şehitleri için yapılan 1 dakikalık saygı duruşuyla başladı. Mitingde, "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "1 Mayıs Hakkımız Söke Söke Alırız", "Yaşasın 1 Mayıs", "İşçi Memur El Ele Genel Greve", "Sivas'ın Hesabını Sorduk Soracağız" sloganları atıldı.

Polis saldırganlığına protesto

1 Mayıs günü İstanbul'da SİP'lilere, Ankara'da Salman Kaya ve diğer göstericilere polis tarafından yapılan saldırı 2 Mayıs günü Haklar ve Özgürlükler Platformu ve SİP tarafından yapılan ortak basın toplantısıyla protesto edildi. SİP Genel Merkezi'nde yapılan toplantıya platform katılımcıları ve SİP MYK üyelerinin yanısıra yaralı parti üyeleri de katıldılar. Yaralılar arasında 83 yaşındaki eski kuşak komünistlerden gofor İdris de vardı.

Basın toplantısında, iktidarın saldırganlığına ancak mücadeleyle dur denebileceği belirtilirken 4 Mayıs günü yapılacak suç duyurusu içinde kamuyona ve mitingi düzenleyen ama sorumluluktan kaçan Demokrasi Platformu'na çağrı yapıldı.

4 Mayıs günü Sultanahmet Adliyesi'nde yapılan suç duyurusunda da saldırıyı belgeleyen fotoğraflar, TV haber görüntüleri ve gazete kupürleri ile yaralıların raporları savcılığa verildi. Ayrıca Ankara'da 1 Mayıs mitinginden sonra kitleye ve SHP milletvekili Salman Kaya'ya yapılan saldırının ardından Ankara Emniyet Müdürü Orhan Taşanlar'ın görevden alındığını belirten SİP'liler İstanbul Emniyet Müdürü Necdet Menzir'in de görevden alınmasını istediler ve sordular:

Taşanlar suçlu da Menzir suçsuz mu?

SIVAS-3 bine yakın emekçinin katıldığı Divriği'deki 1 Mayıs mitinginde, Sivas şehitleri de alandaydı...

Sivas'ta 1 Mayıs ve 1 Mayıs'a hazırlık coşkusu günler öncesinden başladı. DKÖ'lerde, okul kantinlerinde 1 Mayıs'a çağrılar yapan ve zamları protesto eden çeşitli etkinlikler yürütüldü, özel sayılar, kuşlamalar, paneller, söyleşiler de bunların bir kısmıydı. Bu etkinliklerden biri de 28 Nisan'da TÖDEF'li öğrencilerin kampuste düzenlediği panel oldu.

Cumhuriyet Üniversitesi Sosyoloji Bölümü kantininde yapılan konuşmalarda soygun paketinin üniversitelerde okumaya çalışan halk çocukları üzerindeki etkileri, hayat pahalılığı, üniversitelere özgü yaşanan sorunlar ve 1 Mayıs'ın bugün kazandığı anlam ve mücadele içindeki önemi üzerinde duruldu.

Polis ve jandarma baskısı altında gerçekleşen panelde sık sık, "Yaşasın Demokratik Üniversite Mücadelemiz", "Yaşasın TÖDEF", "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Biji Yek Gulan", "Zam Zulüm Işkence İşte Faşizm" sloganları atıldı. Panel sonrası üniversite çıkışında jandarma sivil polisin de yardımıyla kimlik tespiti yaparak 11 kişiyi gözaltına aldı. İki kişi aynı gün serbest bırakılırken, gözaltına alınan 9 kişi bir sonraki gün serbest bırakıldı.

Gözaltılara ek olarak, Sivas'ta devrimci demokrat insanların gittiği kafeteryalara baskınlar düzenleyen polis, 1 Mayıs öncesi tehdit ve gözdağı operasyonlarıyla 1 Mayıs'a yönelik coşkuyu kırmaya çalışıyordu. Tüm bu baskılara rağmen Emek Tuzluçöl, Alibaba ve Gökçebostan mahallelerinde Mücadele gazetesinin özel sayılarının dağıtımı ile kuşlamalar yapınca tahrikçiliğiye taninan yerel basın 1 Mayıs'a yönelik kışkırtıcı yazılar yazmaya başladı. Özellikle Hakikat gazetesi üniversiteden gözaltına alınanları kamuoyuna "PKK'lılar yakalandı" diyo lanse etmeye çalıştı.

* * *

ÇANAKKALE'DE 1 MAYIS

Çanakkale'de 1 Mayıs kutlamaları KÇSP, çeşitli sendikalar ve İHD'nin ortak olarak düzenlediği "Zamları ve Hayat Pahalılığını Protesto Mitingi" adı altında yapıldı.

Saat 2.30'da Salı Pazarı'ndan başlayan mitinge merkez ve çevre ilçelerden gelen yaklaşık 3 bin kişi katıldı. Mitingi düzenleyenlerin icazetçi yaklaşımının da etkisiyle polis sürekli olarak saldırgan tavırlar içindeydi. Polis özellikle öğrencilere yönelttiği saldırılarını...

Miting başlamadan önce polis Gençliğin Sesi ve Gençlik Yıldızı okurlarının taşıyacakları dövizlere zorla el koydu.

"Zam, Zulüm, Işkence, İşte Acı Reçete", "Açlığa ve Zulme Karşı Ayağa Kalkalım" sloganlarıyla başlayan yürüyüş sırasında öğrenciler ayrıca oluşturdukları kortejde "Gerici-Irkçı Şoven Eğitime Son", "Yaşasın Demokratik Üniversite Mücadelemiz" yazılı ortak pankartlarını açtılar. Polisin ilk saldırısı sırasında dövizlerini kaptırmayan TÖDEF'liler ise Uğur ve Şengül'ün, M. Akif Dalcı'nın resimlerini ve "1989 1 Mayıs şehidi M. Akif Dalcı: Ölümsüzdür", "Yaşasın 1 Mayıs, Biji Yek Gulan", "Paralı Eğitime Son. Yaşasın Demokratik Üniversite Mücadelemiz", "Yaşasın Birlik Dayanışma ve Mücadele Günümüz 1 Mayıs" yazan TÖDEF imzalı dövizlerini taşımaya başladılar. Başından beri kortejin yanından ayrılmayan polis müdahale etmekte gecikmedi. Polis kapatmaları için baskı yaptığı halde TÖDEF'li öğrenciler ne pankartlarını kapadılar, ne de dövizlerini indirdiler. Güvenlik kordonunu yararak öğrencilerin üzerine saldıran Terörle Mücadele Şubesi ekipleri ve çevik kuvvet "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek" sloganları ve zafer işaretleriyle direnen Erdal Gökoğlu, Ertem Zengin, Senem Adalı, Serpil Cin ve Nesrin Polat'ı yerlerde sürükleyerek gözaltına aldı. Tertip komitesinin hiçbir müdahalesinin olmadığı bu saldırıdan sonra öğrencilerle birlikte mitinge katılanların bir kısmı "Kahrolsun Faşizm", "Baskılar Bizi Yıldıramaz" sloganları atarak oturma eylemi yapmaya çalıştılar. Fakat kitle arasındaki kopukluk ve sarı sendikalar yüzünden oturma eylemine rağmen yürüyüş tekrar başladı. Öğrencilere yapılan saldırı sendikacıları ilgilendirmemişti anlaşılan. Mitingin yapılacağı Cumhuriyet Meydanı'na gelindiğinde ise TÖDEF'li öğrenciler bu kez "Tüm Emekçiler, Açlığa, Zulme ve Sömürüye Karşı Birleşelim Mücadele Edelim. Haklıyız Kazanacağız-TÖDEF" imzalı pankartlarını açtılar.

Miting alanında açılan TÖDEF pankartı tertip komitesinin duyarsızlığına ve polisin saldırganlığına verilen en güzel yanıt oldu. Devrim şehitleri için yapılan saygı duruşu ve çekilen halaylardan sonra, yapılan konuşmalarda genellikle 5 Nisan kararları ve ekonomik terör gündeme getirilirken, sendika temsilcilerinin konuşmaları sık sık sloganlarla kesildi. Miting biterken İHD'liler ve öğrenciler alınan arkadaşlarının serbest bırakılmaması halinde alanı terk etmeyeceklerini anons ederek miting alanında oturma eylemine başladılar. Oturma eylemi polisin kitle dağılırsa alınanları serbest bırakacağını söylemesi ve alandaki inisiyatif eksikliği yüzünden bitirildi ve toplu halde İHD'ye gidildi. Gözaltına alınanlar ise, serbest bırakılmak bir yana çıkarıldıkları mahkemece yasadışı slogan attıkları gerekçesiyle tutuklandılar.

* * *

1 MAYIS KAVGA GÜNÜDÜR, ALANLARA YAKIŞIR

Emekçilerin yıllarca kan bedeli yürüttüğü mücadeleler sonucu 1 Mayıs alanlara taşınırken 1 Mayıs'ın özünü boşaltanlar da vardı. Kars'ta 1 Mayıs kutlamalarını üstlenen Bayındırlık-İş, Yol-İş, Haberİş, Deri-İş ve Şeker-İş sendikaları 1 Mayıs'ı alanda kutlamak yerine emekçilerin coşkusunu salonlara hapsetmeyi yeğlediler.

Konuşmacıların 1 Mayıs'ın emekçiler için anlamına değinmektense yalnızca hayat pahalılığından yakınmayı tercih etmeleri bir yana, toplantı sırasında dinlenen müzikler ve kutlama anlayışı da toplantıyı düzenleyenlerin mücadeleden ne kadar uzak olduklarını sergilemeye yetti.

Toplantıya katılanlardan çok düzenleyenlerin kavraması gereken bir gerçek vardı oysa; 1 Mayıs kavga günüdür ve

Ankara'da 1 Mayıs cop darbeleri altında kutlandı

Ankara'da 1 Mayıs mitingi için yapılan başvuruya, miting alanı olarak Tandoğan Meydanı gösterilerek yanıt verildi. Herkes 1 Mayıs'a hazırlanıyordu. Sendikalar, DKÖ'ler, çeşitli gruplar ve polis... Sendikalar, devrimciler, dövizlerini, pankartlarını hazırlama telaşı içindeyken, polis de saldırı hazırlıklarını, provokasyon hazırlıklarını sürdürüyor, artık geleneksel leşmiş 1 Mayıs öncesi terörünü estiriyordu. 1 Mayıs'tan önce bir hafta içinde yaklaşık 600 kişi gözaltına alindi, tehdit edildi. Tehditler "Bu işlerle ilgilenmeyi bırak" ve "1 Mayısta kafanızı kıracağız" şeklindeydi. Hedefi ise izinli bile olsa 1 Mayıs'ta korkuyu, yılgınlığı hakim kılmaktı.

ESM çalışanlarının, Devrimci Gençlik'in ve miting için Konya'dan gelenlerin taşıdığı Haklar ve Özgürlükler Platformu pankartı vardı. Yoğun polis denetimi ve iki noktada yapılan aramada polis Kürtçe sloganların olduğu pankartları zorla alırken, Devrimci Gençlik'in pankartı da tüm çabalara rağmen polis barikatını aşamadı.

"Zam, Zulüm, Işkence, İşte Faşizm", "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür" ve "Mahir, Hüseyin, Ulaş Kurtuluşa Kadar Savaş" sloganları kitlenin genelini kavrayan sloganlar olarak Tandoğan Meydanı'na hakim oldu. Konya Haklar ve Özgürlükler Platformu imzalı "Mehmet Kavgayı Öğretiyor" pankartı, alanı saran slogan olmakta gecikmedi. Devrimci Sol Güçler alana disiplinlerini ve sloganlarını yerleştirmeye çalıştılar.

ANKARA- 1 Mayıs uzun yıllardır ilk defa böyle coşkulu kutlandı. Miting sonrası polis saldırısına kitle taşlarla cevap verdi.

Miting afişlerini asanlar Valiliğin ve savcılığın verdiği izin belgeleri olmasına rağmen neredeyse istisnasız gözaltına alındılar. Bir gün içinde miting afişlerinden dolayı gözaltına alınanların sayısının 200'ü bulduğu oldu. Polis diplerini biliyordu...

1 Mayıs sabahı miting alanına yürümek isteyen emekçilerin çoğu sabahın erken saatlerinde Sihhiye Köprüsü'nde toplandı, diğer yürüyüş kolu Hipodromun yanında toplanıp, Iskitler tarafından alana girecekti. Köprünün üzerinde toplanan kalabalığın sayısı 10 bini geride bıraktığında saat 11.00 olmuş ve kortejin yürüyüşe geçmişti. Yürüyüş sırasında işçi-memur sendikalarının imzalarını taşıyan çok sayıda pankartın yanında, zama, zulme karşı sloganların yer aldığı pankartlar taşınıyordu.

Kortejin içinde yer alan Devrimci Sol Güçler en önde Haklıyız Kazanacağız yazan BEM-SEN pankartı olmak üzere yürüyüşü sürdürüyorlardı.

Memurları, liseli öğrencileri coplamakta ustalaşan Ankara polisinin saldırısının yalnızca pankartlara yönelik olmadığı miting dağılırken ortaya çıktı. Polis miting sonrası bulvar üzerinde yürüyen kitleyi sürekli provoke etti ve saldırdı. Devrimciler saldırıya taşlarla karşılık verdiler. Polis saldırısında SHP Ankara Milletvekili Salman Kaya ile birlikte onlarca yaralandı. Polis 1 Mayıs'ın kitlesel kutlanmasını hazmedememişti.

Saldırılara, baskılara rağmen Ankara'da 1 Mayıs ilk defa böylesine kitlesel, coşkulu ve kararlılığın egemen olduğu bir havada geçti.

özüne uygun kutlanmalıdır. 1 Mayıs salonlara değil, kitlelerle kucaklaşacağı alanlara yakışır.

* * *

Kocaeli'nde 1 Mayıs

1 Mayıs Kocaeli Sendikalar Birliği'nin düzenlediği bir mitingle kutlandı. Baç kavşağında toplanıp Anıt Park'a kadar yürüyen yaklaşık 4000 kişi taleplerini, protestolarını yol boyunca attığı sloganlarla dile getirdi.

Miting alanında konfederasyon temsilcileri birer konuşma yaptılar. Genel olarak hükümeti ve zamları protesto eden sloganların yanında "Mahir, Hüseyin, Ulaş, Kurtuluşa Kadar Savaş", Devrim Şehitleri Ölümsüzdür" vb. sloganların da atıldığı görüldü.

* * *

14 YIL ARADAN SONRA SAMSUN'DA 1 MAYIS'A MERHABA

14 yıldır Samsun'da kutlanmayan 1 Mayıs, Samsun ve çevre illerden gelen yaklaşık 4 bin kişinin katılımıyla kutlandı.

1 Mayıs mitingine Kamu Çalışanları Sendikaları Platformu'na üye sendikaların Samsun, Sinop ve Amasya'daki şubeleri, İHD Samsun Şubesi, Trabzon, Bafra,Ordu ve Çerşamba'daki DKÖ'ler katıldılar. Miting öncesi Sanayi Mahallesi'nde toplanarak kortejler oluşturan ve "Yaşasın 1 Mayıs", "Biji Yek Gulan", "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız", "Kürdistan Faşizme Mezar Olacak", "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek", "Devrim Yürüyüşümüz Sürüyor" sloganlarıyla ilerleyen kitle Cumhuriyet Meydanı'na kadar yürüdü.

Alanda halayların çekilmesinden sonra sırasıyla Samsun İHD Şube Başkanı Savaş Karaduman, Eğitim-İş Şubesi adına Reşit Yılmaz, KÇSP adına Cemil Sakıl ve DISK Bölge temsilciliği adına Bekir Belovacıkı birer konuşma yaptılar.

Savaş Karaduman konuşmasında, "Bugün ülke gündemindeki sorunların başında Kürt sorunu gelmektedir. Çözüm ne özel ordu ne koruculuk sistemi ne de Kürt ve Türk halklarının birbirine kırdırılmasıyla sağlanabilir." derken "Yaşasın işçi ve emekçi sınıfların bayramı 1 Mayıs. Yaşasın Halkların Kardeşliği" sözleriyle konuşmasını bitirdi.

Diğer konuşmacıların hayat pahalılığına, devlet terörüne değinen konuşmalarının ardından, "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür", "Biji Yek Gulan", "Açlığa ve Zulme Karşı Ayağa Kalkalım!" sloganları atan kitle halaylarla kutlamayı bitirdi.

14 yıl sonra ilk kez kutlama yapılmasının da etkisiyle eksâdikler olsa da 1 Mayıs Samsun için bir adım oldu.

25 bin emekçi 1 Mayıs'ta alandaydı

1 Mayıs İzmir'de Cumhuriyet Alanı'nda düzenlenen mitingle kutlanırken, alanda devrimcilerin inisiyatifi vardı.

İzmir'de bu yıl yapılan 1 Mayıs gösterilerinde alana damgasını vuran disiplinliyle, sloganlarıyla Devrimci Sol Güçler oldu. Yaklaşık 25 bin civarında bir katılımla gerçekleştirilen mitingi Demokrasi Platformu düzenlerken alanda devrimciler vardı ve uzlaşmacı-sarı sendikacılara karşı "Kahrolsun Sendika Ağaları" sloganını haykırıyorlardı.

Cumhuriyet Alanı'nda yapılacak miting için yürüyüş Eski Balık Hali'nın önünden başladı. Yürüyüşün başlayacağı yere gelenler düzenli kortejleri, "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız", "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Yaşasın 1 Mayıs", "Yaşasın Devrimci İşçi Hareketimiz" sloganlarıyla sesini yükselten Devrimci Sol Güçler'i gördü. Aynı coşku, aynı kararlılık mitingin başlangıcından sonuna kadar tüm korteje hakim oldu. Birlerin, içi boşaltılmaya çalışılan 1 Mayıs'ı sahiplenmesinden rahatsız olanlar resmisi sivili ile binlerce polisini yürüyüşün yapılacağı güzergaha yığmıştı. Kitleye verilmeye çalışılan gözdağı sonuçsuz kalınca helikopterlerle havadan, motorlarla denizden denetim sağlamaya çalıştılar. Polis yasak olduğu bahanesiyle birçok dövize-pankarta el koymaya çalıştı. Bu arada Uğur ve Şengül'ün büyük portrelerinin olduğu "Uğur ve Şengül 1 Mayıs Alanlarında.... Bizi Tüketemezsiniz" yazan dev bir pankart da alana sokulamadı.

Eski Balık Hali önünden başlayan yürüyüş korteji ancak 2.5 saatte mitingin yapılacağı Cumhuriyet Alanı'na erişebildi. Yol boyunca sloganlar atan Devrimci Sol Güçler'in "Haklıyız Kazanacağız" sloganıyla alana girişi alkışlarla karşılandı.

Cumhuriyet Alanı'nda emekçilerin dışında düzen partileri de vardı. Emekçiler attıkları sloganlarla bunları protesto ederlerken atılan "Yaşasın Devrimci Sol" sloganları alanda bulunan herkese umudu ve geleceği kucaklayan Devrimci hareketin soluğunu taşıdı. Verilmeye çalışılan mesaj Dev-Genç'in "Savaşımız Her Mevzide Sürüyor" pankartıyla tamamlandı.

Demokrasi Platformunu oluşturan Türk-İş, Hak-İş, DİSK gibi kurumların temsilcilerinin konuşmaları zam ve zulüm altında ezilen emekçilerin sorunlarını kucaklayamadı, "Kahrolsun Sendika Ağaları", "Kahrolsun Sarı Sendikacılık" tepkinin ifadesi oldu. Sendikaların somut sorunlara değinmekten uzak konuşmalarının da etkisiyle miting bitiş saatinden erken dağıldı.

İzmir'de 1 Mayıs'ta devrimcilerin inisiyatifi vardı ve onların sesi yükseldi. 1 Mayıs özüne yaraşır bir havada kutlandı.

Dikili'de 1 Mayıs İşçi Kıyımına Karşı Öfke Oldu

İzmir'de bunlar yaşanırken Dikili'de de ANAP'lı Belediye Başkanı Yüksel Uçar'ın tehditleri vardı. "Kanlı Pazar mı İstiyorsunuz?" diyordu ANAP'lı başkan, işten attığı işçilerin 1 Mayıs kutlaması yapacaklarını duyduğunda. Tüm tehditlere rağmen Atatürk Park'ında toplanan emekçiler 1 Mayıs'ı, işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma gününü kutladılar. Belediyede yaşanan işçi kıyımının da etkisiyle 1 Mayıs işçi kıyımına karşı protestoya dönüşmekte gecikmedi. Mitingden sonra "İşçi Kıyımına Son", "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız", sloganlarıyla gelinen Dikili Belediyesi önüne siyah çelenk bırakıldı.

1 Mayıs Dikili'de işçi kıyımına karşı patlayan öfkeydi.

Devrimci Sol Güçler 1 Mayıs'ı Avrupa'da da kutladı

Devrimci Sol Güçler her yıl olduğu gibi bu yıl da 1 Mayıs'ı Avrupa'nın birçok şehrinde düzenlenen yürüyüşlere katılarak kutladılar. Londra, Viyana, Linz, İnsburg, Salzburg, Basel, Paris gibi Avrupa kentlerinde yapılan 1 Mayıs kutlamalarına katılan Devrimci Sol Güçler, Almanya'da ise Köln, Ulm, Hamburg, Berlin gibi belli başlı kentlerdeki kutlamalara katıldılar.

Londra'da Türkiyeli ve Kürdistanlı örgütler 3 ayrı bölgede 1 Mayıs yürüyüşleri düzenlediler. Devrimci Sol Güçler, Devrimci Gençlik, Alevi demekleri, ERNK taraftarları ile çeşitli yabancı grupların yer aldığı yürüyüşe katılırken TDKP tüm gruplardan ayrı olarak bir miting düzenledi. Diğer gruplar da ortak bir yürüyüşle 1 Mayıs'ı kutladılar. Devrimci Sol Güçler, "Mehmet Kavgayı Öğretiyor", "Haklıyız Kazanacağız", "Yaşasın 1 Mayıs" sloganlarıyla katıldıkları mitingten sonra yapılan festivalde de yaklaşık 300 kişiyle yer aldılar. Yaklaşık 10 bin kişinin katıldığı festivalde paylaşılan 1 Mayıs mitinginin coşkusu oldu.

Devrimci Sol bayraklarının ve şehitlerin resimlerinin taşındığı tek yer Londra değildi. Devrimci Sol Güçler Avusturya genelinde Viyana, İnsburg, Linz ve Salzburg'da da 1 Mayıs mitinglerinde bayraklarını dalgalandırırken, sloganlarıyla kitleye devrimci hareketin mesajlarını taşıdılar.

Hollanda'da Türkçe, Kürtçe, Hollandaca sloganlar davul-zurna seslerine katılıyor, omuz omuza çekilen halaylar emekçilerin coşkusunu yansıtıyordu.

Köln'deki kutlamalarda ise Alman polisinin provokatif tavrı 250 kişilik Devrimci Sol Güçler kitlesinin coşkusunu engellemekten uzaktı. Kitle yürüyüş boyunca ellerinde bayraklar ve sloganlarla yükselttiği coşkusunu davul-zurnalarla çekilen halaylara döktü. Ulm'da da aynı coşku vardı ve DGB platformunun kitleyi salona kapatma çabasını kabullenmedi. Alandan sonra salona gitmeyi reddettiler.

Aynı coşku aynı kararlılık Köln ya da Ulm'deki kadar kitlesel olmasa da Hamburg'a, Berlin'e de taşındı. Tıpkı İsviçre'ye, Basel'e olduğu gibi.

Avrupa'daki gösterilerde yalnız değildi Devrimci Sol Güçler. Avrupalı çeşitli örgütlerin yanısıra PKK'den TKP-ML'ye TDKP'ye kadar pek çok siyasi grup da vardı 1 Mayıs gösterilerinde.

Ülke pratiğinden uzak, mülteciliğin sarıp-sarmaladığı insanları aldatmak daha kolay olsa gerek ki darbeci ihanet çetesi solun da himayesiyle 1 Mayıs gösterilerinde ortaya çıktı. Türkiye'de bol paralarla verdikleri "gazete ilanı" marifetiyle 1 Mayıs'a katılmış numarası yapan darbeciler Avrupa'da ülkedekinden daha "kitlesildiler". İstanbul'da 8-10 kişiyle diğer sol grupların arasına saklanarak "Haklıyız Kazanacağız" pankartı açmaya çalışırlarken Avrupa'da da kimi yerlerde en fazla 15-20 kişiyi bir araya getirme başarısını(!) gösterebilmişlerdi.

Darbecilerin olmadığı yerlerde ise onlara hamilik yapanlar vardı Devrimci Sol Güçler'in karşısında, tıpkı Paris'teki mitingte olduğu gibi. TKP-ML Hareketinin, korteji öne sürerek yaratmaya çalıştığı provokatif ortama rağmen Paris mitingi coşkulu ve anlamlıydı. Fransa'nın en büyük işçi konfederasyonu CGT'nin düzenlediği miting Cumhuriyet Meydanı'nda başlayıp Ulus güzergahında sürerken 300'e yakın kitlesiyle Devrimci Sol Güçler 1 Mayıs'ı selamlayan ve uluslararası dayanışmayı haykıran sloganlarıyla miting içinde yer aldılar.

Aynı saatlerde Paris'ten de İstanbul'dan da çok uzak bir yerde, Avustralya'da Sydney'de yapılan 1 Mayıs kutlamalarında da "Haklıyız Kazanacağız" sloganları yükseliyordu. Mitinge katılım genel olarak düşük olmasına rağmen, mitingin sonunda hep birlikte atılan "Yaşasın Halkların Kardeşliği" sloganı dünyanın neresinde olursak olalım uluslararası dayanışmaya verilen önemi de göstermeye yetiyordu.

Kriz düzenin nefesini kesti

Ülkemizde sınıf çelişkisi öylesine derindir, oligarşi öylesine güçsüzdür ki, düzenin bulduğu her "çare", bir süre sonra yeni bir çaresizliği üretir. Ülkemizdeki kapitalizmin iç dinamiğinin zayıf olması ve egemen sınıfların güçsüzlüğü hem çelişkilerin keskinliğinin ortadan kaldırılamamasının, hem emekçi halkların yaşamında bir iyileşme sağlanamamasının, hem de oligarşinin açmazının temel noktasıdır. 5 Nisan kararları sonrası, bu durum bir kez daha görüldü. Bu kararlar çerçevesinde yaratılmaya çalışılan "milli mutabakat" havası çok çabuk dağıldı. Daha aradan bir ay bile geçmeden, oligarşi içinde had safhaya çıkmış çelişkiler ve içinde bulunulan kriz olanca ağırlığıyla kendini hissettirmeye başladı. 5 Nisan kararları ve bu kararlar sonrasında ortaya çıkan siyasi tablo, ülkedeki krizin derinliğini yansıtan bir ayna gibi.

Bu öyle bir tablo ki, iktidarın kendi deyişiyle "bir varlık yokluk" savaşına giriliyor, ancak bütün bir halk bu savaşın karşı cephesini oluşturuyor. İktidar, burjuva muhalefetiyle bile böylesine önemli bir konuda dahi birlik sağlayamıyor. "Ülkenin yüksek menfaatleri" de onları bir araya getiremiyor.

Bugün 12 Eylül'e ait anayasalar ve yasalar ve 12 Eylül partileri bile toplumsal muhalefetin ve devrimci mücadelenin gelişeceği korkusundan kendini kurtaramıyor. Bu mücadelenin gelişmesi karşısında oluşturulan "milli" politikalar bile, oligarşi açısından bu korkunun sürekli canlı kalmasını engelleyemiyor. O yüzden de iktidar bugün demokrasicilik oyunu çerçevesinde iç savaşı göğüsleyecek önlemler geliştirme çabasında. Bir yandan, aylardır "demokratikleşme paketi" tartışmaları yürütülürken, diğer yandan da iç savaş koşullarına uygun tedbirlerle örgütlenmenin üzerine titreniyor. Bu, ülkemize özgü faşizm gerçeğidir. Bu gerçek aynı zamanda düzenin açmazıdır.

"Felaket Geliyor"

1994 yılının sosyal patlamalar yılı olacağı korkusu daha şimdiden düzenin sözcülerini paniğe sevk ediyor. Telaşla "Yangın çatıyı sardı, hemen önlem alınmalı, yoksa felaket geliyor" açıklamaları yapıyorlar.

Onlara "gelen bir rüzgar değil kasırgadır" dedirten sadece ekonomik açmaz ve çıkmaz içinde kıvranmaları değildir. Asıl önemlisi 13 yıl önce sihirli bir reçete gibi krizden kurtulmak için sanıldıkları IMF damgalı 24 Ocak kararlarının ve ek kararların bilinen bütün yöntem ve araçlarını kullandıkları halde, iflas etmiş olmasıdır. 13 yıl sonra, kurtulmak için çıktıkları noktaya, kriz batağına daha da gömülerek geldiler.

IMF reçetelerinin, 24 Ocak kararlarının ve bunlar için 12 Eylül'ün aldığı her türlü tedbir ve uygulamanın iflası belgelenmiştir. Aslında iflas eden; borç batağından, enflasyon illetinden, devalüasyon açmazından, krizden yakasını kurtaramayan, kısır bir döngü içinde sıkışıp kalmış yeni sömürge ekonomisinden, çarpık kapitalizmden başkası değildir.

Bugün oligarşi, 12 Eylül öncesinden daha köklü ve işin içinden çıkılması çok zor sorunlarla baş başadır. Böyle bir süreçte, yani "ülke ciddi sıkıntılarla karşı karşıyadır" denildiği noktada devreye giren, yeni bir IMF programından başkası olmadı. Tıpkı onyıllardır yeni sömürge ekonomisinin çarkları "ekonomik durum ciddi" denildiği her noktada yeni bir IMF programının dayatılması idi.

Bugün iktidar açık açık ilk hedef olarak ücret ve maaşları aşağı çekmekten, ürün taban fiyatlarını sınırlamaktan, grevleri tehlikeli ilan etmekten söz ediyor. Gerektiğinde grevlerin ertelenebileceği, işyerlerinin kapanabileceği, işçi ve emekçi sınıfların haklarının tehdit edilebileceği söyleniyor.

Küçük üreticilerin, tefeci, tüccar ve büyük tekellerin insafına terk edildiği, KİT'lerin kapısına kilit vurmak için alelacele bütün yöntemlerin denendiği, tarım emekçilerinin idam fermanının çıkartıldığı, gelirler içindeki kâr, faiz ve rant oranlarının yüzde yüzleri aştığı, buna karşılık bu oranlar içindeki ücret payının yüzde 7'lere kadar gerilediği, TÜSİAD, TİSK, MESS gibi tekelci örgütlerin işçileri "yüksek ücret alıyorlar" diye suçlamalarına rağmen, dünyanın en ucuz işgücünün saatte 35 sentle Türkiye'de bulunduğu, yine tekelci örgütler tarafından kemer sıkma politikasına karşı gündeme getirilebilecek en küçük direniş ve grevin vatan hainliği ilan edildiği noktada, ekonomik krizin siyasi ve sosyal krizi de giderek derinleştirmesi kaçınılmazdır.

Çiller'in ABD Gezisi ve "İkinci Vatandaş" Olma Sorumluluğu

Yeni sömürgeciliğin bir gereği olarak, tüm TC Başbakanları ülkeyi ilgilendiren önemli ekonomik-siyasi kararların öncesinde, ya da sonrasında, ama her zaman, emperyalizmin desteğini ve onayını almak istemişlerdir. Son ekonomik "istikrar paketi"ni görkemli bir basın toplantısıyla kamuoyuna duyuran Çiller de bu geleneğin bozulmasını istemedi. Ve kendisinden öncekiler gibi, 5 Nisan paketinin açıklanmasından sonra, vakit kaybetmeksizin ABD'nin yolunu tuttu.

"Gelenek"ten kopmamaya özen göstermesine rağmen, Çiller'in gezisi, bu kez diğerlerinden farklılıkları da içeriyordu. Örneğin diğerlerinin gezileri gibi, Çiller'in gezisi borç-kredi bulmak için değildi. Ayrıca Clinton, Çiller'in beğendiği bir insandı. Böyle bir insanın eşinin alacağı ödül törenine katılmak, hem Çiller açısından, hem de ülke çıkarları açısından büyük önem taşıyordu ve bundan dolayı ABD gezisi "ödül törenine" katılmak için de olabilirdi. Nitekim Çiller'in ABD'ye gideceği duyulduğunda, gerekçe olarak ödül törenine katılacağı açıklanıyordu. Sonuçta, gezinin amacını gizleme çabalarına karşın, hatta giderayak yapmış olduğu "ABD'ye kredi için değil, Türkiye'nin para piyasaları ile bütünleşmesi ve gerekli bilgi akımını sağlayabilmek için" türünden açıklamaları da gezinin gerçek amacını saklamaya yetmedi. Gelinen noktada, Çiller'in 13 Nisan'da başlayan ve beş gün süren ABD gezisi, IMF ile yapılan stand-by kredi "anlaşmasıyla" son buldu.

Türkiye, Çiller'in ABD gezisi sırasında yapmış olduğu ilke anlaşmalarıyla IMF'nin ağır ve bağlayıcı yükümlülükleri altına girmiştir. Şimdiden 5 Nisan paketiyle stand-by anlaşmasının gereklerini yerine getirmeye başlayan Çiller, ABD gezisinde"istikrar paketi"ne IMF ve Dünya Bankası'ndan almış olduğu onay ve kredi sözü ile, resmi düzeyde de bu sürecin başladığını ortaya koymuştur. Ama gerçek anlamda stand-by anlaşması için gerekli resmi imzalar, şu an Türkiye'de bulunan IMF heyetinin teknik ayrıntılar üzerinde yapacağı araştırmalardan sonra gündeme gelecektir.

Çiller'in son gezisindeki özgünlükler, yalnızca kredi-borç arayışlarını gizlemekle sınırlı değildi. Türkiye'yi stand-by sürecine sokan imzada da farklılıkları içeriyordu. Örneğin, bugüne kadar ülke ekonomisini kurtaracak "istikrar paketleri" hep IMF tarafından hazırlanmış, TC hükümetlerince de imzalanmıştı. Bu kez stand-by sürecini içeren anlaşma prosedürü tam tersi bir biçimde işletildi. Tabana vuran ülke ekonomisini kurtarma gerekçesiyle hazırlanan 5 Nisan paketi, Devlet Bakanı Aykon Doğan'ın da dediği gibi, "kendi reçetemiz"... Sözde "ulusal" özellikler taşıyan 5 Nisan istikrar programı, Çiller ve kurmayları tarafından hazırlanıp uygulamaya sokulmuştu. Yıllardır IMF'nin isteyip de uygulanmasında güçlüklerin çıktığı ya da TC hükümetlerinin "kararsız" tavırlarından dolayı bir türlü uygulanamayan istikrar paketi bu kez, önceden hazırlanarak IMF'nin onayına sunulmuştu. Bu yaklaşım karşısında, IMF Başkanı sevincini gizleme gereği bile duymadan "IMF, tarihinin en hızlı anlaşmasını sizinle yaptı" diyerek işbirliğinde Çiller hükümetinin geldiği düzeyden duyduğu memnuniyeti ortaya koydu.

IMF Başkanı ne kadar sevinse azdır. Çünkü onayına sunulan "istikrar paketi", "ikinci vatandaş" sorumluluğuyla hazırlanmıştır. Bu özelliğiyle anlaşma sürecinin diğer yeni sömürge ülkelere de örnek oluşturması söz konusudur. Bu kadar açık ve fütursuzca bir işbirliği için oldukça "kararlı ve cesur" olmak gerekiyor. Çiller'in ülkeyi stand-by sürecine sokarken gösterdiği "cesaret ve kararlılık" övgüye değer niteliktedir. Nitekim, ABD, IMF ve Dünya Bankası, Çiller'in "cesareti ve kararlılığını" 5 Nisan paketine destek ve kredi sözü vererek ödüllendirmiştir.

Stand-by Teslimiyeti Simgeliyor

Sözlük anlamı, her an kullanılabilecek süreli kredi anlaşması olan stand-by IMF'nin kredi işlerinde kullandığı ekonomik bir terimdir ve üye ülkelerine açmış olduğu beş çeşit krediden biridir.

Stand-by IMF'nin ekonomik krizi derinleşmiş üye ülkelerine sözde krizlerini atlatabilmek için gerekli olan kredi olanağını sunan, ama özde emperyalist devlet ve uluslararası finans kuruluşlarının yeni sömürge ülkeleri borç batağına sokup, bu ülkelerin sömürüsünü sürekleştirecek bir anlaşmadır. Stand-by'ın en önemli özelliği, IMF ve diğer uluslararası finans kuruluşlarının, borç olarak kullandırdığı değişik krediler olmasına karşın, verilen kredi ya da borçların geri geleceğinden kaygı duyduğu ülkeler için öngördüğü bir anlaşma olmasıdır. Bu anlaşmanın diğer bir özelliği de, kredi isteyen, stand-by'a imza koyan ülkeler için, ağır ve bağlayıcı yükümlülükler getirmesidir.

Stand-by anlaşması, bir yıllık süreci kapsıyor. Ve toplam olarak üç yıllık bir "istikrar" programını içeriyor. Anlaşılan ilke kararlarına göre, bir yıllık stand-by sürecinde verilecek kredi miktarı 600 milyon dolar olarak belirleniyor. Şok ekonomik tedbirleri içeren ve bir yılla sınırlandırılan stand-by sürecinde belirlenen hedeflere ulaşılırsa, daha sonraki yıllarda yapılacak "Yapısal Uyum Anlaşması" ile, Türkiye'ye büyük miktarda kredi verilmesi söz konusu olacak. Tabii her şey, bir yıllık stand-by süreci için belirlenen "şok ekonomik tedbirlerin" uygulanabilmesine bağlı. Şu an bunun ilk adımı atılmış olmasına karşın, halkın tepkisi ve öfkesinin düzeyi belirleyici olacaktır.

Stand-by anlaşmasına göre, 5 Nisan paketinin uygulanabilirliği ve sonuçlarını denetleme görevinin IMF'ye bırakılması gerekmektedir. Ayrıca bu anlaşmaya göre, sürecin ilk yılında, Türkiye'nin vergi gelirleri, kamu harcamaları, büyüme oranları, işçi ve memur ücretlerinde yapılacak olan artış miktarı, KİT'lerin özelleştirilmesi ve kapatılması gibi birçok ekonomik kararın alınmasında, belirlenen hedeflerin denetlenmesinde, IMF ve Dünya Bankası'nın belirleyiciliği söz konusu olacaktır. Toplumsal muhalefet bastırılır, şok paket tutarsa, yepyeni iki yıllık bir süreç daha başlatılacaktır. Bu sürecin finansmanını da IMF ve Dünya Bankası karşılayacağından, iki yıllık bu yeni sürecin denetlenmesi de yine bu kuruluşların inisiyatifine terk edilecektir. Kısaca, stand-by anlaşmasıyla Çiller hükümeti ülke ekonomisini en az üç yıl, IMF ve Dünya Bankası'na ipotek etmiştir.

Bizlere Dayatılan Onursuzluk Belgesini Reddedelim

Osmanlı devletinin 19. yy. ortalarından başlayarak aldığı borçların ödenmesi için, kapitalist devletler tarafından oluşturulan Düyun-u Umumiye'yi çağrıştıran stand-by anlaşması, "ulusal onurum vardır" diyen hiçbir halk tarafından kabul edilemez. Emperyalizmin ekonomi ve siyasal yapılar üzerinde yıllardan bu yana var olan denetimi, bu anlaşmanın getirdiği yükümlülüklerle, "açık müdahale"ye dönüştürülmek istenmektedir. Halklarımız "açık müdahale"nin ilk adımlarının atıldığı bu süreçte, stand-by anlaşmasına tavır almalıdır. Ülkeyi bu duruma getirenler bizler olmadığımıza göre, ödenemeyen borç ve faizlerin yükünü omuzlamak da bizim işimiz olamaz. Bundan dolayı, zamlara ve zulme karşı yükseltilen mücadeleye omuz vermek, tepkilerimizi sokağa dökmek, hükümetin halklarımıza dayattığı onursuzluk belgesi olan stand-by anlaşmasını işlevsiz kılacaktır.

Tekel işçisi "özelleştirmeye hayır" dedi

Cibali mahallesi denince akla ilk olarak Sigara Fabrikası gelir. Çünkü 110 yıllık bu fabrika, tarihiyle, içinde çalışanlarıyla, Cibali semtiyle et ve tırnak gibi olmuş. Türkiye'de sigaranın ilk olarak üretildiği bu fabrika şimdi son ekonomik kararlar doğrultusunda kapatılma programına alınmış bulunuyor.

'94 yılının sonuna kadar kapatılması planlanan başka bir fabrika da Bomonti'deki Tekel Bira Fabrikası. Alkollü İçkiler Müdürlüğü'ne bağlı olan 104 yıllık bu fabrika, 15-20 yıl öncesine kadar Türkiye'de bira üretim ve pazarını elinde bulunduran tek işletme niteliğindeydi. Gerek Cibali, gerekse Bomonti fabrikaları Tekel'in kârlı işletmeleri olarak bilinir. Oysa siyasi iktidarın kapatmayı planladığı bu iki fabrika için söylediği şey farklı: **"Zarar ediyorlar"**

Her İki Fabrika Yıllar Öncesinden Kendi Kaderine Terk Edildi

Devletin KİT'lerde uyguladığı arpalık politikasından yıllardır bu iki fabrika da nasibini almış. Türkiye'de endüstrinin ilk ve önemli iki birimi olan bu işletmelerin ellerindeki olanakların zayıflatılması için bilinçli bir politika izlenmiş. Çünkü hem sigara hem de bira pazarına KİT dışında emperyalistler ve işbirlikçileri el atınca, bunların kalkınması için TEKEL'in pazarı daraltılmış, bilinçli olarak satış yapılmamıştır.

Bunun en somut örneğini bira satışında görebiliyoruz. Eski Tekel Genel Müdürlerinden Mustafa Güçlü, işbaşına geldiğinde Efes Pilsen'in üretimini yapan Yaşar Holding'in yönetim kurulunda üyelik yapıyordu. Güçlü'nün genel müdür olmasıyla birlikte bira pazarının %90'ını elinde tutan Tekel birasının bu payı kısa sürede %20'ye düştü. Şimdi bu oran ancak %3 civarında. Oysa Tekel birasının fiyatı 8.500 iken Efes birası 19 bin lira. Üstelik Tekel birasının yapımında hem son teknoloji hem de menba suyu kullanılırken, Efes birası terkos suyundan üretiliyor.

Bomonti'de bira üretiminde kullanılan ayrı işletme içindeki Malt Fabrikası ise şu anki müessese müdürü Nizamettin Gülle tarafından revizyona alınması gerekirken bu yapılmamış, fabrika geçtiğimiz günlerde kapatılarak burada çalışan 29 işçi diğer bölümlere gönderilmiştir.

Cibali Sigara Fabrikası ise birkaç makine hariç hala kurulduğu ilk yılların teknolojisiyle çalışıyor. Buna rağmen işçilerin randımanı hiç düşmeden devam ediyor. Önceden 6 işçinin çalıştığı makineyi şimdi 2 işçi aynı verimlilikte çalıştırıyor. Çünkü önceden 3 vardiya olarak 1000'den fazla işçinin çalıştığı Cibali Sigara Fabrikası'nda şimdi 711 işçi tek vardiya çalışıyor. Hiçbir yeni makine alımının, gerekli tadilatın yapılmadığı fabrikada, emekli olanların yerine işçi almayarak fabrikayı bilinçli olarak bitmeye terk ettiler.

Açıklanan rakamlara göre bugün bira fabrikası 32.5 milyar, sigara fabrikası ise 73 milyar zararda görünüyor. Bütün zamların başında Tekel ürünlerinin bulunduğu gözönüne alınırsa bunu mantıklı bulmak mümkün değildir. Bir paket Maltepe sigarasının fabrika maliyeti 2006 lira iken piyasada 11.500 liraya satılması bunun bir örneğidir. Bu nedenle işçiler zararın olduğuna abartıldığını belirtmenin yanında Ünkapanı'ndaki Tekel Genel Müdürlüğü'nün her türlü masrafının fabrikadan çıkanlarak zarara eklendiğini dile getiriyorlar. Genel müdürlükte camların değişmesinden, verilen kokteyllere kadar tüm masraflar sigara fabrikasındaki işçilerin yarattığı değerlerle karşılanıyor. Aynı durum bira fabrikası için de geçerli. Çünkü işletme müdürlüğünün her türlü masrafı bira fabrikası kaynaklarından karşılanıyor ve işletmenin zarar ettiği görüntüsü yaratılıyor. Müessese müdürlüğünde bulunan 90 büro çalışanı işçi kadrosunda gösteriliyor.

İşçiler "Mağdur Olmayacaksınız" Sözlerine İnanmıyorlar

Cibali Sigara Fabrikası'nın kapatılacağını duyan fabrika işçileri 6-7 Nisan'da fabrikadan çıkmayarak iki gün işgal eylemi yaptılar. "Ekmek teknemiz" dedikleri işyeri için alınan bu karar karşısında ilk tepkiler 2 gün işyerinden çıkmama şeklinde olmuş. Daha sonraki günlerde bira fabrikası işçileriyle birlikte vizite eylemi yaparak sorunları karşısında duyarsız kalan Tek Gıda-İş Sendikası'nın Levent'teki merkezine gelen işçiler sendikacıları protesto etmişler.

Fabrikaların kapatılmasıyla eğitimlerinin yarıda kalacağını bilen çocuklar, 23 Nisan bayramlarını babalarıyla, anneleriyle birlikte fabrikaların kapatılmaması için işyerlerinde kutladılar.

Bünyesinde bulunan işyerlerinin kapatılmasına karşı duyarsızlığını sürdüren Tek Gıda-İş Sendikası'nın bugüne kadar yaptığı çalışma, 1 No'lu ve 4 No'lu şubelerinin, fabrikaların neden "zarar" ediyor konusunda hazırladıkları raporları ilgili bakanlıklara göndermenin aracılığından öteye geçmemiştir.

İşçilerin tepkisi karşısında Tekel yetkilileri işçilere sakin olmalarını, çünkü hiç kimsenin mağdur edilmeyeceğini söyleyerek işçilerin tepkilerini durdurmaya çalışıyor. Bunun hiçbir inandırıcılığı olmasa da, işçilerin tepkisini bir süre için de olsa durdurmaya yetiyor. İşçilerin, "Nasıl mağdur edilmeyeceğiz?" sorusuna ise "Başka fabrikalara nakledeceğiz" yanıtını veriyorlar. İşçilerin aldığı ücreti dahi zarar nedeni gösterenlerin işçilere başka fabrikada iş vereceğine kimse inanmıyor. Bunun ötesinde işçiler, "Söyledikleri doğru olsaydı en azından nakil işlemlerine başlarlardı, oysa tek bir nakil bile olmadı" diyorlar. Üstelik işçiler "nakil" olayını asla bir çözüm olarak görmüyorlar. Cibali'de %80'i kadın olan işçilerin çoğunluğunun emekliliğine birkaç yıl hatta birkaç ay kalmış. Nakil durumunda gidebilecekleri en yakın fabrika Cevizli Sigara Fabrikası. Bunun dışında Tokat ya da Malatya'daki Tekel fabrikalarına gönderilecekleri söylentileri var. Henüz hiçbir şey belli değil. Ama söylenti şeklinde de olsa, konuşulanlar yetkililerin planlarına, programlarına, projelerine işçilerin güvenmediklerini gösteriyor. Anlatılan planlar da, ancak altı boş ve aldatmaca yanı güçlü olan bir plan.

"Tasfiye İşlemlerine Her An Başlayabilirler Stresi Altındayız"

Bira ve sigara fabrikası işçileri kapatılma kararından sonra sürekli bir gerginlik içinde bulunuyorlar. Bu gerginlik sadece o anda işsiz kalma gerginliğinden öte, dedelerinden babalarından kalma ve çocukları açısından da bir gelecek olan işlerini bir anda kaybetme tehlikesi. Cibali Sigara Fabrikası'nda işçi olan Güler Yüksel, "Kapatılma kararından sonra psikolojik olarak büyük bir gerginlik oluştu. Hemen eylemlere başladık. Burayı onlara bırakmayacağız. Çocuklarımıza ekmek götüremeden sonra kaybedecek hiçbir şeyimiz de yok demektir" derken, emekliliğine 3 ay kalmış olan Songül adlı bir işçi de, "Bize tazminat alın çıkın diyorlar. Sigorta primini dışarıdan ödeyin emekli olun diyorlar. Ben bunca yıl bunun için çalışmadım. Yapılan zamlarla zaten cebimizdeki dört kuruşun üçü gitti. Bu durumda ben nasıl tazminat öderim?" diye soruyor.

Bununla birlikte emekliliğine 4 yıl, 5 yıl kalmış işçiler, emekliliğine 3 ay kalmış olan işçileri kendilerine göre nispeten rahat görüyorlar. 14 yıllık işçi Hayriye Çevik, "Öyle bir stres içindeyiz ki, her an gelip tasfiye edecekler gerilimini yaşıyoruz. Nasıl geçineceğimizi bile bu durumda unuttuk. İşten çıkarsalar 5 yıl prim ödersem emekli olacağım. Yoksa bütün emeklerim bir anda hiç edilmiş olacak" diyor.

"Babamın İşi Varsa Bana Her Gün 23 Nisan"

İşyerlerinin kapatılması işçiler kadar onların ailelerini de derinden etkiledi. Cibali'deki işçilerin çocukları anne-babaları fabrikayı işgal ettiğinde hemen işyerinin önüne koşarak ne olup bittiği konusunda işçilerden bilgi almışlar. Bira fabrikasındaki işçilerin çocukları ise 23 Nisan'da okuldaki törenlere katılmayıp fabrika önünde işçilerin düzenlediği alternatif 23 Nisan programına katılmışlar. Ellerinde "Babamın İşi Varsa Bana Her Gün 23 Nisan", "Babama İş İstiyorum", "Babalar İşsiz Çocuklar Aç Kalmasın" vb. dövizler taşıyan çocuklar orada anne ve babalarını dahi duygulandıran konuşmalar yaparak, "Fabrika kapatılırsa bizler öğretmen olamayız. Doktor olamayız" dediler.

Bira fabrikasında emekliliğine 1 yıl kalmış olan Ayşe Can, "Benim iki çocuğum var. Biri meslek lisesinin elektronik bölümünde okuyor ve bana şimdi şunu söylüyor: Anne beni okutmak için niye bu kadar gayret gösteriyorsun ki, fabrikalar kapatıldıktan sonra biz nerelerde iş bulacağız?" Şimdi tüm işçiler Ayşe Can'ın çocuğunun sorusuna yanıt arıyor.

İşçiler Teslimiyet Değil Direnişi Canlı Kılma Hazırlığındalar

Yaşanılan strese, sendikanın vurdumduymazlığına rağmen işçiler, "Buraları onlara kolay kolay teslim etmeyeceğiz." diyerek yeni direnişler örgütleme hazırlığındalar. Tekel Genel Müdürlüğü'nün oluşturduğu Tasfiye Komisyonu'nun 20 Nisan'da Bira Fabrikası'ndaki inceleme çalışmasının işçilerce engellenmesi işçilere belli ölçüde moral kazandırmış. Sendika soruna bugüne kadar duyarsız kaldı. Buna rağmen işçiler onlarla karşı karşıya gelmek yerine maddi, manevi ve hukuki anlamda onlardan yardım almaya çalıştıklarını söylüyorlar. Her yıl beklenenin üzerinde üretimin yapıldığı Cibali Sigara Fabrikası işçileri de aynı şekilde işyerlerini terk etmeyeceklerini, bunun için yeni direnişler örgütleyeceklerini açıklıyorlar.

Yüreğir Belediyesi'nde işçi kıyımı

Adana-27 Mart yerel seçimlerinden sonra Yüreğir Belediye Başkanlığını kazanan ANAP'lı Ömer Topçu seçimlerden önce verdiği bütün vaatlerini unutarak belediyede çalışan kadrolu kadrosuz işçi kıyımına başladı. Ömer Topçu işten attığı işçilerin protestosu karşısında "Bugün yarın geri alacağım" oyalamasıyla direnişi engellemeye çalışıyor.

7 Nisan günü "ekonomik kriz ve kadroda işçi fazlalılığı var" gerekçesiyle 56 kadrolu işçi işten atıldı. İşten çıkartılan işçiler aileleriyle birlikte 9 Nisan'da belediye binası önünde oturma eylemine başladılar. DİSK Genel-İş Sendikası'nda örgütlü bulunan işçiler sendika temsilcisinin de devreye girmesiyle Belediye Başkanı Ömer Topçu'yla görüşebildiler. Belediye Başkanı'nın bütün işçilerin geri alınacağı ve bütün aylıklarının ödeneceği konusunda teminat vermesi üzerine direniş bitirildi. Geçici olarak direnişi engellemeye ve işçiler arasında ikilik yaratmaya çalışan Topçu, bu sözünde durmadığı gibi belediyede çalışan geçici işçileri de işten çıkartarak, atılanlara da geri alınmayacaklarını açıkladı. İşçi kıyımını bununla da sınırlı tutmayan Ömer Topçu 22 Nisan günü de belediyede 6 yıldan beri çalışan 9 kişinin daha işine son verdi. İşçiler, Nisan'da atılanlarla birlikte belediye binası önünde yeniden oturma eylemine başladılar. 23 Nisan günü bir kez daha "geri alma" sözü veren Topçu, direnişi geçici olarak ertelemeyi "başarmış" oldu. İşçilere geri alacağı sözü veren, daha sonra başkanla görüşmeye gittiklerinde ise "ya ücretsiz çalışırsınız ya da durumunuza razı olursunuz" sözleriyle karşılaşan işçiler, bir kez daha aldatıldıklarını anladılar. 25 Nisan günü aileleriyle birlikte yeniden belediye binasının önünde oturma eylemine başlayan işçilere temizlik işçileri de katılacaklarını açıkladılar. Uzun zamandan beri aylıklarını alamayan temizlik işçilerinin de direnişe katılacağız açıklaması yapması üzerine Başkan Topçu temizlik işçilerinin bir maaş aylıklarını vererek direnişin yaygınlaşmasını engelledi. Temizlik işçilerinden de direnişe öncülük yapan 10 işçiyi daha işten atan Topçu, daha kapsamlı bir kıyıma hazırlanıyor. Belediyeden atılan işçilerden 55'inin belediye binası önünde aileleriyle birlikte sürdürdüğü direnişin 10. gününde, 5 Mayıs'ta işçilerden bazılarına tazminat ödeneceği, bazılarının da belediyenin diğer birimlerinde işe başlatılacağı sözü üzerine bitirildi.

İşçi kıyımlarının sıkça yaşandığı Yüreğir Belediyesi'nde kıyımların önüne ancak direnişle geçilebilir.

Liman işçileri iş bıraktı!

Limanlarda çalışan 5 bin işçi Nisan ayı ikramiyelerinin ödenmesi için 5 Mayıs'ta Türkiye genelinde 2 saatlik iş bırakma eylemi yaptı. Türkiye'nin 7 büyük limanında örgütlü bulunan Liman-İş Sendikası'nın önderliğinde gelişen eylem Mersin, İskenderun, Bandırma, Derince, İzmir ve İstanbul Haydarpaşa limanlarında yüzde yüz katılımla gerçekleşti. İşyerlerinde vezne kuyruğu oluşturan işçiler haklarını alıncaya kadar direneceklerini açıkladılar.

İstanbul Haydarpaşa Limanİş İstanbul Şubesi Başkanı Muzaffer Alapınar eylemleri hakkında şu açıklamayı yaptı. "Limanımızda 1050 kişi çalışmaktadır. Bütün arkadaşlar eyleme katılıyor. Bir günde buranın kazancı 4.5-5 milyardır. Yani 3 günde yalnızca burada Türkiye genelindeki bütün limanlarda çalışan insanların ikramiyesini rahatlıkla ödeyebilecek bir kazanç sağlamaktayız. Bizim kendi kazandığımız paralarımızı bizlerden saklıyorlar. Sendikamız önderliğinde hakkımızı alıncaya kadar eylemlerimizi sürdüreceğiz."

Liman-İş genel merkezinden yapılan basın açıklamasında iktidar uyarılarak, "Demokrasilerde fedakarlık tüm toplum kesimlerine gücü oranında yansıtılır. Ancak bugün siyasi iktidar çalışanlar ile sermaye sınıfı arasında tek yönlü tercihlerde bulunarak yükü çalışanların sırtına yıkmaya çalışıyor. Çok açık ve net olarak son kez uyarıyoruz. Devleti de, batan bankalara gösterdiği ilginin bir kısmını, altına imza attığı sözleşme konusunda da göstermeye davet ediyoruz." denilivordu.

Garipoğlu Tekstil sahibi, hem işçileri hem hükümeti dolandırıyor

Adana-5 Nisan soygun paketinin açıklanmasından sonra fabrikasında çalışan 600 işçiyi zorunlu ücretsiz izne çıkartan Kazım Garipoğlu pamuk alım fiyatlarının çok yükseldiğini, işçilerin ücretlerini ödeyemediğini açıklayarak işçi kıyımını gölgelemeye çalışıyor. Kazım Garipoğlu geçen sene de fabrikasında sendikal çalışma yapıldığı ve bunu önleyemediği için fabrikasını kapatarak işçileri atmıştı. İşçi çıkarmayı gelenek haline getiren Garipoğlu fabrikayı kapatmadan önce işçileri her gün zorunlu mesaiye tutarak mallarını stoklamaya başladı. İşçilerin aylıklarını ve mesai paralarını ödemeyen Garipoğlu elinde de yeterli stok malı bulunduğu için "makinelerin bakımı yapılacak, zarar ediyorum" gerekçesiyle fabrikayı kapatıp işçileri zorunlu izne çıkarttı. Zorunlu izne çıkartılan işçiler Garipoğlu'nun sürekli böyle oyunlar oynadığını belirterek şöyle dediler: "Geçen sene de fabrikada sendikal çalışma yapıldığı gerekçesiyle fabrikayı kapatmıştı. Şimdi de makineler eskidi, paralarımızı ödeyemiyorum gerekçesiyle hizleri işten çıkarttı. Garipoğlu makinelerini başka bir şehre götürerek yeni iş sahası kuruyorum deyip kredi alıyor. Fabrikayı faaliyete geçirmeden makineleri bu sefer başka bir şehre taşıyarak aynı krediyi buradan da alıyor."

İşçiler Garipoğlu'nun bu oyununa alet olmamak için toplu halde işverene giderek tazminatlarını isteyip işten ayrılmak istediler. Garipoğlu Tekstil patronu şimdi de benzer gerekçelerle işçilerin maaşlarını ödemek istemiyor.

Çukobirlik'te işçi kıyımı devam ediyor

Adana-Ceyhan Çukobirlik'te çalışan 200 geçici işçi, iş akitleri askıya alınarak işten atıldılar. İşten çıkarılmaların nedeni olarak "5 Nisan ekonomik kararlarının uygulanması" gösterildi. İşten atılmalar karşısında sendikanın tavırsız kalmasını eleştiren işçiler "Burada asgari ücretle çalışıyorduk. Şimdi de kapı dışarı edilerek tamamen açlığa mahkum ediliyoruz. Bugüne kadar işçinin hakkını savunuyoruz diyen sendikalar acaba o sıcak koltuklarından kalkıp bu işçi ve emekçi yığınlarıyla ne zaman ilgilenecekler" diyerek tepkilerini dile getirdiler.

◆ ◆ ◆

Cey-Kon'da katmerli sömürü

Adana-Ceyhan Konfeksiyon'da (Cey-Kon) işçi sömürüsü gün geçtikçe artıyor. 1.5 yıl önce faaliyete geçen Cey-Kon Tekstil Fabrikası'nda 34 işçi çalışıyor. İşe başlarken işçilerine yemek, servis ve bazı işçilere sigorta sözü veren işveren, verdiği sözlerini unutarak işçilerin çalışma koşullarını günden güne ağırlaştırıyor. Fabrikada günde 3 defa çay molası verilirken bugün bunları ortadan kaldıran işveren çay molalarında dahi işçileri zorla çalıştırıyor. Günlük mesai saatlerini ise sabah 8'den akşam 7'ye kadar uzatan işveren, deneme mahiyetinde aldıkları işçileri de 3 hafta çalıştırarak ücretlerini ödemeden işten çıkartıyor. Giderek ağırlaştırılan çalışma koşulları karşısında hakkını arayan işçilere de "Dışarıda çalışmak isteyen binlerce insan var, ya böyle çalışırsınız ya da çıkarsınız." tehditlerini savurarak işçiler üzerinde sömürüsünü sürdürmek istiyor.

◆ ◆ ◆

Uludağ Üniversitesi çalışanlarından protesto

Bursa Uludağ Üniversitesi'nde çalışan personelin servis ücretlerinin çalışanlardan alınmasını kararlaştıran Uludağ Üniversitesi Rektörü Ayhan Kızıl 29 Nisan günü EĞİT-SEN ve TÜM SAĞLIK-SEN'li memurlar tarafından protesto edildi.

29 Kasım günü üniversitenin kampüs girişinde toplanan memurlar "Sendika Hakkımız Engellenemez", "Memuruz Haklıyız Kazanacağız", "Servis Yoksa İş de Yok" sloganlarını atarak rektörlük binasına kadar yürüdüler. Rektörlük binası önünde "Döner sermayeden elde edilen gelirlerle özel harcamalar yapacaklarına bunlarla sorunlarımızı çözümlemeyebilirler. İşyeri idaresi şu sıralarda servis ücretlerini sırtımıza yıkmanın çalışmalarını yapıyor." diyerek bir açıklama yapan memurlar, taleplerini içeren bir dilekçeyi de rektörlüğe verdiler. Memurlar taleplerinin kabul edilmemesi halinde eylemlerini sürdüreceklerini de belirttiler.

◆ ◆ ◆

Tütün üreticileri öfkeli ve kararlı

Çiller hükümetinin çıkardığı bir yasayla tütün ekim alanlarını daraltması Adıyaman'da tütün emekçileri tarafından protesto edildi. Hükümetin aniden aldığı bir kararla geçim kaynakları iyice daraltılan tütün emekçileri 3 Nisan'da polisle çatışarak haklarını koruyacaklarını açıkladılar.

3 Ekim'de Tekel Yaprak Tütün İşletme Müdürlüğü önünde toplanan yaklaşık 500 kadar tütün üreticisi Atatürk anıtına doğru sloganlarla yürüyüşe geçtiler. Yürüyüş esnasında yol üzerinde bulunan DYP ve SHP binalarının camlarını tahrip eden tütün üreticilerininn önü valiliğe yaklaşınca polisler tarafından kesildi. Polislerin, dağılmaları için sık sık tehdit savurduğu üreticiler, dağılmayarak haklarını savunacaklarını açıkladılar. Tütün üreticilerinin dağılmaması üzerine saldırmaya başlayan polis bu kez de taşlı sopalı direnişle karşılaştı. Üreticilerin saldırıya karşılık vermesi üzerine aralarında çevik kuvvet şube müdürü Erdal Aydın'ın da bulunduğu 9 polisi yaralayan üreticiler coplanarak yerlerde sürüklenip gözaltına alındılar.

Deniz, Yusuf, İnan...

Oligarşi 6 Mayıs 1972'de darağaçlarında katletti onları.

Darağaçlarının önünde kimse gözlerinde teslimiyeti okuyamadı. Sloganları, son sözleri halkları içindi, devrim içindi.

Ne o gün, ne daha sonra yenemediler onları. Sinsice "ehlileştirmeye" çalıştılar. Bir on yıl daha geçti aradan. Bu kez "ehlileştirmeye" çalışanlar "eski dostları"ydı.

"Eski dostları", içi geçmiş 68'liler unutabilirler, ama biz unutmuyoruz; kavganın insanıydı onlar, teslimiyetin değil. Elde silah atılmışlardı kavgaya; halklarımızın kurtuluşuna uzlaşmayla değil halk savaşıyla ulaşılacağına inanıyorlardı. Bu inançla atıldılar devrim yoluna.

Teslimiyeti, uzlaşmayı seçenler, "nostalji"lerinin içinde boğulup, devrim mücadelesinin bugününden uzak duranlar, Deniz'lerin kararlılığının, cesaretinin, özverisinin onda birini, binde birini bile gösteremeyenler, çekin ellerinizi, çekin dillerinizi onların savaşçı anılarından. Onların bayrağını taşıyamıyorsanız bile çiğnemeyin.

Devrim uğruna savaşarak düşenler şehitlerimizdir. Onlar devrimci hareketin mücadelesinde yaşıyorlar ve yaşayacaklar.

Şehitlerimizi anıyoruz, onları yaşatıyoruz

Duvara kanlarıyla inancı işleyen Güven'ler, ölürken "kalleşlik etmeyin" diye düşmana haykıran Uğur'lar kavga sürdükçe yaşamlarıyla örnek olmaya devam ediyorlar. Mezarları başında, okullarında yapılan anmalarda onların yarattığı güzel değerler anlatılıyor.

Adana Çifteminare'de 30 Nisan 1992'de katledilen Güven Keskin 3 Mayın'ta mezarı başında anılırken, atılan sloganlar, söylenen marşlar onun geleneğinin yaşatıldığının bir ifadesi oldu.

Uğur Yaşar Kılıç ve Şengül Yıldıran da 30 Nisan 1993'te katledildiler. Ölüm yıldönümü İYÖ-DER'li öğrenciler için kavganın daha da öfkeye büründüğü bir gündü. 29 Nisan'da İstanbul Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi'nde yapılan anmaya Militan Gençlik ve Yeni Demokrat Gençlik de pankartlarıyla katıldılar. İYÖ-DER'lilerin orman yürekli yoldaşı kendi okullarında anıldı.

Üniversite öğrencisine ölüm tehdidi

Semir Erkal kaçırıldıktan sonra, 4 Mayıs günü bir kez daha jandarma tarafından gözaltına alındı ve 6 Mayıs'ta serbest bırakıldı.

Sivas - Sivas'ta Semir Erkal adlı öğrenci üniversiteden jandarma tarafından kaçırılarak ölümle tehdit edildi. 29 Nisan günü kaçırılan Semir Erkal olaya ilişkin İnsan Hakları Derneği Sivas Şubesinde bir açıklama yaparak siyasi polis, jandarma ve Tıp Fakültesi Hastanesi'nde acilde görevli doktor hakkında suç duyurusunda bulundu.

29 Nisan günü Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi önünde arkadaşlarıyla gezen Semir Erkal takip edildiğini anlayarak, yanındaki arkadaşlara zarar gelmesin diye yanlarından uzaklaştı. Üniversite yemekhanesinin önüne gelen Erkal'a 6-7 jandarma jipten inerek saldırdı. Semir Erkal bunun üzerine "Kahrolsun İşkenceciler", "Jandarma Kışlası Değil Üniversite İstiyoruz" sloganları atarak direndi. Adını bağırarak çevresindekilere söyleyen Erkal, rektörlüğün önündeki jandarma noktasına göttürdü, burada döverek kimliği alındı.

Erkal kaçırılma olayını şöyle anlattı: "Ellerimi ve gözlerimi bağlayarak çeşitli sorular sormaya başladılar. Noktada yarım saat kadar tutuktan sonra sivil polislerle birlikte jipe bindirilerek dağlık bir yere götürdüler. Burada da Vanlıdere'ye götürüyoruz' dediler. Psikolojik olarak yapratmaya çalışıyorlar, boğazıma bıçak dayayarak 'keselim' diyorlardı."

Gece saat 22.30'da gözleri ve elleri bağlı olarak göttürüldüğü yerde bırakılan Semir Erkal bağlarını çözdükten sonra şehre geldi. Ertesi gün rapor almak için doktora giden Erkal'a doktor da polisten ve jandarmadan farklı davranmadı. Siyasi polis, jandarma ve doktorlar hakkında suç duyurusunda bulunan Erkal, başına gelecekleri Sivas emniyeti ve jandarmayı sorumlu tutacağını belirterek, devrimci-demokrat insanları dayanışmaya çağırdı.

Gazetemizin yazı işleri müdürünün tutukluluğu sürüyor

Yaklaşık 8 aydır tutuklu bulunan Sinan Yavuz ile birlikte toplamı 10 tutsağın duruşmalarına 2 Mayıs günü İstanbul 2 No.lu DGM'de devam edildi.

Duruşmaya tanık olarak çağrılan Terörle Mücadele Şubesi'nde çalışan polisler katılmadılar.

Gazetemizin yazı işleri müdürü Sinan Yavuz ise yaptığı savunmada aleyhlerinde hiçbir delil bulunmadığını, yaklaşık 9 aydır özgürlüklerinin gasp edildiğini belirterek tahliyesini talep etti.

Tutuklulardan Kadir Aksoy ve Tülay Keskin tahliye olurken, diğer 8 tutsak tekrar cezaevine gönderildi.

◆ ◆ ◆

"Genç-yaşlı hepimiz sizin yolunuzdayız"

Şehit anası Sabiha Doğan'ı tutuklayarak cezaevine atan polisler ona sahip çıkılmasına tahammül edemiyorlar. Şehit ve tutsak aileleri bir şehit anasının tutsak edilmesini kabul etmeyerek Sağmalcılar Cezaevi önünde toplandılar. Öğlen saatlerinde yapılacak açıklamayı engellemek için sivil, resmi birçok polis sabahın erken saatlerinde cezaevinin önündeydi.

4 Mayıs günü cezaevindeki evlatlarıyla görüşen tutsak ailelerinin görüşten çıkmasıyla bir araya toplanan TİYAD'lı ailelere polis müdahale etti. Ailelerin ellerindeki "Tutsak Aileleri", "Şehit Aileleri", "TİYAD'lı Aileler" adına basına verilmek üzere hazırlanmış olan basın açıklamalarına ve pankarta saldıran polis itiş-kakış sonucu zorla aldı. Tartaklanarak minibüslere bindirilmeye çalışılan aileler, polisin tüm zorlamalarına rağmen kendilerine gösterilen minibüse binmediler.

Cezaevi Önünden Mezarlığa

Şehit ve tutsak aileleri cezaevi önünden Silivrikapı Mezarlığı'na giderek orada 18 Mart'ta şehit düşen Mürsel Göleli'yi ziyaret ettiler. 4 Mayıs Mürsel Göleli'nin şehit oluşunun 40. günüydü. Bu nedenle Mürsel'in ailesiyle birlikte yapılacak olan mezar ziyaretinden sonra ailesinin verdiği yemeğe katılacaklardı. Cezaevi önündeki polisle tartışmalar nedeniyle geciktikleri için ailesinden sonra ziyaret ettikleri mezarda bir anma düzenlediler.

Daha sonra Örnektepe Mahallesi'ndeki evine gittiler. Mahalle halkının da yoğun olarak katıldığı yemekte mahalleden gençler türküler söyledi. Dersim şehitleri anıldı.

◆ ◆ ◆

Basın açıklamasına saldırı: 27 gözaltı

Bağcılar Dr. Kemal Naci Ekşi Lisesi'nde son dönemde öğrenciler üzerinde yoğun bir baskı politikası uygulanıyor. Son olarak okulların kapanmasına bir ay kala 8 öğrenci sudan sebeplerle okuldan uzaklaştırıldı.

Bu uygulamaları protesto etmek isteyen öğrenciler, veliler, demokratik kitle örgütleri ve siyasi parti temsilcileri 4 Nisan günü lisenin önünde bir basın açıklaması yapmak istediler.

Açıklama yapmak isteyenlere saldıran polis; öğrenci, veli ve siyasi parti temsilcilerinden oluşan 27 kişiyi gözaltına aldı.

Gözaltılar üzerine Bağcılar SHP'de yapılan açıklamada öğrencilerin okuldan atılmalarından ve gerici, baskıcı uygulamalardan okul müdürü Kadir Kuş, Md. Baş. Yrd. Nermin Seyraltı, Md. Yardımcısı Hüseyin Kılıç sorumlu tutulurken, "Biz istiyoruz ki, öğrencilerimiz bu haklı talep ve kararları yüzünden okuldan atılmasınlar. Baskıcı ve gerici eğitim sisteminin en iyi savunucusu ve uygulayıcıları ber zaman olduğu gibi öğrencilerle beraber bizleri de karşılarında bulacaklardır." dediler.

Oligarşinin kentlerdeki açmazı "gecekondular"

Anadolu'nun çeşitli illerinden gelen yoksul emekçi halkın oturduğu gecekondu bölgeleri siyasi iktidarlar için karabasana dönüşmüş durumda. Gecekondu sorunu sistemin yaşadığı ekonomik krizin, çarpık kapitalizmin bir sonucu olarak büyümeye devam ediyor. Kırsal alandan göç eden insanların rahat görmek bir yana, düzenle olan çelişkileri giderek artıyor. Bu bölgeler düzeni siyasi olarak da korkutuyor.

Siyasi iktidarlar için kabus haline dönüşen gecekondu sorunu, egemenler açısından en önemli tehditlerden birini oluşturuyor. Gecekondu bölgelerini merkezi denetim ve kontrol altına alamayan oligarşi, dinsel gericilikten sivil faşist harekete, lümpen kültürel yozlaşmadan yıkıma kadar her yolu kullanarak gecekondu bölgelerini kontrol altına almaya, düzen için tehdit olmaktan çıkarmaya çalışıyor. Baskı altına alabilmek, denetimi sağlayabilmek için gecekondu bölgeleri "terör yuvası", yoksul gecekondu halkı da "terörist" olarak gösteriliyor. Halkın en temel sorunlarından biri olan konut sorununu çözmek gibi bir derdi olmayan egemenler, basın ve TV'ler aracılığıyla sürekli olarak gecekonduları hedef gösterirken kaçak villalarından, koruların içinde yükselen yabancı ortaklı otellerden, kıyıların yağmalanmasından hiç söz etmiyorlar bile.

Yıllar öncesinden kendi canavarını kendisi yaratan oligarşi, terör ve baskısını artırdıkça batağa biraz daha saplanmaktan kurtulamıyor. Bir taraftan yerinden yurdundan göçe zorlanan ve evleri yakılıp yıkılarak kentlere sürülen insanlarımız, diğer taraftan kentlerde de alabildiğine açlığın, sefaletin ve yoksulluğun içine itiliyor. Seçim dönemlerinde vaat edilen pembe tablolar, dağıtılan mavi boncuklar seçim sonrası emekçi halk için bir kabus haline geliyor.

Sistemin çarpıklığı kentlerdeki çarpık yapılaşmada da kendini gösteriyor. Büyük kentler imarsız, plansız, programsız bir şekilde daha da büyüyerek birer hilkat garibesi haline geliyor. Kaynağında durdurulamayan, hatta Kürdistan'da zorla dayatılan kırdan kente göç nedeniyle kentler milyonlarca insanı alamayacak bir hale geliyor. Kentlerdeki çarpık yapılaşma sonucu su, hava ve çevre kirliliği artıyor. Gecekondular bunun bir parçası olmakla birlikte, bunu yaratan yoksul halk değil, düzenin kendisi oluyor. Öte yandan ekonomik nedenlerle ya da devlet baskısı yüzünden yerini yurdunu bırakan ve başını sokacak bir yer arayan gecekondu halkı, hem devletin hem arsa spekülatörlerinin, hem de faşist arazi mafyasının saldırıları ile karşı karşıya kalıyor. Arazi mafyasının yağmasına, hazine arazilerini işgal ederek parsel parsel satmasına göz yumarak ses çıkarmayan devlet, emekçi halkın yaptığı tek odalı evleri yıkmakta tereddüt etmiyor.

Kırdan kente göçün temelinde ise dışa bağımlı çarpık bir şekilde gelişmiş olan kapitalizm ve ulusal taleplerin devlet tarafından baskıyla yok edilmesi yatmaktadır. Devlet yerinde, yurdunda işsizlikten, açlıktan kurtulamayan kır insanının sorunlarını çözmek bir yana, Kürdistan'da köyleri yakıp yıkarak, belirli bölgeleri boşaltarak göçü hızlandırıp sorunu daha da ağırlaştırmaktadır. Suçlu işsizlikten kırılan, açlıkla yüz yüze gelen, yurdundan sürülen insanlar değil, düzendir, devlettir.

Sermayenin çıkarlarını koruyan iktidarlar gecekondu sorununu çözmek bir yana, daha da ağırlaştırmaktadırlar. Yerel yönetimleri ve merkezi politikaları çözüme değil, çözümsüzlüğe hizmet ediyor. Sorun halkın örgütlü mücadelesiyle aşılabilir. Halk kendi sorunlarını çözebilecek örgütlülüklerini yaratamadığı, iktidarı sermaye uşaklarının elinden alamadığı sürece gecekondu sorununun, halkın barınma ve konut sorununun çözümlenmesi bir hayal olarak kalacaktır.

Gülensu'da polis-mafya işbirliği

Dönem dönem çatışmalara, polis baskısına sahne olan Gülensu Mahallesi'nde 14 Nisan günü yine benzeri gelişmeler yaşandı. İstanbul Kartal-Maltepe Belediyesi sınırları içinde yer alan Gülensu Mahallesi'nde son olarak meydana gelen çatışmaların nedeni halkın faşistlerin saldırılarına uğramasıydı. Polis-faşist işbirliği giderek yoğunlaşırken bundan güç alan faşistler halka yönelik saldırılarında silahla tehdide ve doğrudan silah kullanmaya kadar her yöntemi denemeye başladılar.

Yerel seçimlerden önce Gülensu Mahallesi halkına gecekondu yapması için izin veren ve bu gecekondulara tapu dağıtarak emekçi halkın oylarını "avlamaya" çalışan belediye başkanı, umduğunu bulamayınca seçimlerden sonra ilk iş olarak gecekonduları yıktırdı. Seçimlerde Gülsuyu ve Gülensu mahallesinden kendisine 19 oy çıktığını gören ANAP Belediye Başkanı Adayı Bahtiyar Uyanık "Benim sizlere verecek hizmetim yok. Verdiğim tapuları da iptal ediyorum" diyerek gecekonduların yıkıldığı bölgeye faşistleri yerleştirdi. Yıkımın yapıldığı 13 Nisan günü çevreye yerleşen faşistler mahallenin tepe kısmında bulunan arazinin etrafını tel örgülerle çevirdiler.

Faşistler daha sonra mahalledeki insanları silahla tehdit etmeye başladılar. Savcılığa ve karakola başvurarak suç duyurusunda bulunan Gülensu halkı 14 Nisan tarihine kadar faşistlerin bölgeyi terk etmesini istedi. Verilen sürenin bitiminde 14 Nisan günü saat 12.30'da mahalle halkı faşistlerin işgal ettiği tepeye toplanmaya başladı. Tepede toplanan halk faşistler tarafından silahla tehdit edilince "Gülensu Faşizme Mezar Olacak" sloganlarıyla karşılık vererek faşistleri taşlamaya başladılar. Bunun üzerine faşistler hedef gözetmeksizin halkın üzerine ateş açtılar. Açılan ateş sonucu 3 kişi yaralandı. Gecekondu halkı da öfke ve kinle faşistleri kovalarken faşistlere ait 4 araç ateşe verildi. 5 araba da kullanılmaz hale getirildi.

Olaylardan sonra mahalleyi saran polis insanları gözaltına almaya başladı. Yaklaşık 150 kişiyi gözaltına alan polis, silahlı faşistleri koruma ve denetimi altında bölgeden dışarı çıkarmayı da ihmal etmedi. Gözaltına alınanlardan 4 kişi tutuklanırken, 6 kişi hakkında gıyabi tutuklama kararı çıkarıldı.

Görüştüğümüz Gülensu emekçileri gelişmeleri şöyle özetlediler: Mahallede tepede bulunan arazi, mafya tarafından işgal edildi. Arazinin işgal edilmesine polis göz yumdu. Köymenler İnşaat Şirketi mahalle halkının su almak için de geçmesi gereken bu arazide top oynamak için yer hazırlamaya başladılar. Faşistler mahallenin gençlerini vazgeçirmek için silahla tehdit ettiler. Daha sonra ise su almak için araziden geçmek isteyen halka izin vermek istemeyen faşistler her yola başvurmaya başladılar. Çatışmadan üç dört gün önce polis göstermelik olarak arama yapıp 3-4 silaha el koydu. Yapılan bu arama bile polislerin faşistlerle işbirliği içinde olduğunu gösteriyordu. Çatışmanın olduğu gün faşistlerin açtığı ateş sonucu yaralananlardan biri Kartal Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Yaralanan kişi daha sonra yaralı haldeyken "sorgulanmak" üzere Esentepe Karakolu'na götürüldü. Aynı gün mahallede terör estiren polis yaklaşık 150 kişiyi gözaltına aldı.

Gözaltına alınanlar içinde Maltepe SHP meclis üyesi ve delegeler de bulunuyordu. Ne var ki, SHP Maltepe ilçe merkezindekiler sorunu kendi kişisel olanaklarıyla çözeceklerini söyleyerek, sahip çıkmak bir yana avukatları engellemeye çalıştılar.

Diğer yandan Esentepe Karakolu'na götürülen insanların durumunu öğrenmek için karakola giden avukatlara polisler tam bir gayri-ciddilikle çatışmadan sonra "rastgele" insan aldıklarını söylüyorlardı. Ayrıca bu baskılara ortak olan savcılık yaralı insanın gözaltına alınması nedeniyle suç duyurusuna giden avukatlara "Ben doktor değilim" diye karşılık veriyordu.

Afiş yasal, asmak suç

Halkın Gücü gazetesinin çıkardığı 1 Mayıs afişleri yasaklanmadı. Ama afişi asanlar tutuklandı.

Yasal başvurusu yapılan ve İstanbul'un hemen bütün semtlerinde asılan 1 Mayıs afişlerine herhangi bir yetkili(!) merciden yasaklama emri gelmemişti. Ama afiş asanlar bütün semtlerde polis terörüyle karşılaştılar ve gözaltına alındılar. Cuma Ali Koyun, Düzgün Başaran ve İsa Durbaba da İkitelli'de afiş asarken gözaltına alınanlardandı.

İki gün sonra çıkarıldıkları mahkeme tarafından tutuklanarak Metris Cezaevi'ne gönderildiler. Tutuklanmayı gerektiren hiçbir maddi zemin yoktu. Bunun üzerine bir açıklama yapan Halkın Gücü gazetesi gözaltı ve tutuklamanın keyfi olduğunu, afişlerine ne o gün ne de sonrasında herhangi bir yasaklama getirilmediğini söyleyerek bu durumu protesto etti ve okurlarının serbest bırakılmasını istedi.

Türkiye'den Almanya'ya "rest"

Efendilerine söyledikleri halkı yumuşatmaya, zevahiri kurtarmaya yöneliktir. Ekonomisi sıfırı tüketmiş, siyasi itibari yok olmuş oligarşinin Alman emperyalizmine kafa tutacak takati de yoktur.

"GÜREŞ'TEN ALMANYA'YA REST"-Gazeteler böyle yazdı. Oysa ne Güreş'in, ne oligarşinin emperyalizme rest çekecek ekonomik, siyasi gücü yok... Rest bir aldatmaca.

"Bana verdiğin Leopard tankları Trakya'da, Trans-Ali uçağı, F-4 uçağı verdin. Bende F-16 var yahu. Onları ne yapayım?"

"Başka ne verdin? Doğu Almanlarını eski püskü BTR-60 tanklarını verdin, bozuldu. Jandarma gitti Rusya'dan daha iyisini, BTR-80 satın aldı."

Gazeteler, Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş'in NATO Askeri Komite Toplantısı'na gittiği Brüksel'de Alman Genelkurmay Başkanı Naumann'a bunları söylediğini yazdı.

Bilindiği gibi bir süre önce Almanya hükümeti Türkiye'ye yaptığı askeri malzeme sevkiyatını, "Sivil Kürt halkına karşı kullanıldığı" için ikinci kez durdurma kararı almıştı. Ve bazı çevrelerde bu "tavır" Alman Hükümeti'nin Ortadoğu politikaları bütün olarak dikkate alınmadığından olumlu karşılanmıştı. Ne yazık ki, Alman hükümetinin bu kararı alışının gerçek nedenleri görülmemişti.

Bu karar Alman hükümetince, kendi kamuoyunda ortaya çıkan tepkileri nötralize etmek için göstermelik olarak alınan bir karardan öteye gitmiyordu. Çünkü, bu zamana kadar askeri malzemelerin sevkiyatının büyük bir bölümü tamamlanmış ve "önemsiz" denilen bir bölümü kalmıştı. Egemen sınıflar "Bundan sonra gelecek malzeme önemli değil" sözleriyle, Alman hükümetinin aldığı kararın, Türkiye'yi etkilemeyeceği açıklamasını yapma ihtiyacı duyuyorlardı.

Oligarşinin üzerinde durduğu konu; bu kararın siyasi bir karar olmasıydı. Bu zamana kadar tüm isteklerini yerine getirdikleri efendilerinin böylesi bir kararı, "zorlarına" gitmişti. Ve tepkilerini doğal olarak açığa vuruyorlardı.

Çiller'in Alman hükümetine yönelik "tehdit" içeren, "Onlar vermezse başka alacak yer buluruz" sözleri, Güreş "abi"sinin NATO Askeri Komite Toplantısı'nda söylediği sözler dikkate alındığında, efendilerine ne kadar "içerledikleri" ortaya çıkıyor.

Ve elbetteki bu sözler, sahibinin sesi medya tarafından "Ağzına sağlık Doğan Paşa" gibi övgülerle şişirilerek kamuyouna yansıtılıyordu. Medyaya göre, egemen güçlerin "haklı" tepkileri Alman yetkililere iletilmiş ve onlar tarafından da "haklı" bulunmuştu. Bir anlamıyla Türkiye'nin çektiği "rest" karşısında Alman hükümeti "geri adım" atıyordu. Alman Genelkurmay Başkanı Naumann, "Bu karar siyasi bir karardır. Ama, bizim Dışişleri Bakanı iyi adamdır. Endişe etmeyin" diyerek durumu düzeltecektiklerini söylüyordu.

Emperyalizme yaranmak için halkı sefaletin kucağına atan, her türlü zulmü, zorbalığı reva gören oligarşiyi asıl üzen ve "tepki" göstermesine neden olan şey, düzenin kendini onaramayacak kadar yıprandığı bu süreçte, Alman emperyalizminin bu "tavrı" gündeme getirmesiydi. Siyasi olarak bu kadar yıpranmışlığın üzerine, pratikte hiçbir etkisi olmasa da, bu yıpranmışlığı daha da derinleştiren bu karar egemen güçleri rahatsız ediyordu. Ama iköyzülü Alman Hükümeti önce kendi çıkarlarını gözetiyor. Ve elbette oligarşinin açmazları ikinci planda kalıyordu. Zaten emperyalistlerin farklı bir bakışlarının olmasını beklemek mümkün değildi.

Çiller'in ve Güreş 'abi'sinin Alman hükümetine söylediklerı sözlerin hiçbir hükmü yoktur. Ekonomik-siyasi kriz içinde boğulan ve her şeyiyle emperyalizme bağımlı, onun yardımına muhtaç olan oligarşinin hayıflanmaktan başka yapabileceği yoktur. Efendilerine söyledikleri sözler, halkı yumuşatmaya, zevahiri kurtarmaya yöneliktir. Yoksa, ekonomisi sıfırı tüketmiş, siyasi itibarı yok olmuş oligarşinin Alman emperyalizmine kafa tutacak takati de yoktur. Düzenin kredi notunun, bir diğer ifadeyle kredi itibarının bir kez daha düşürülmesi dikkate alındığında, Çiller'in "Onlar vermezse, başka alacak yer buluruz" sözlerinin ne kadar ciddi olduğu açıktır. Bu gayri-ciddi söze Alman hükümeti de itibar etmiyor. Sadece devletin çıkardığı kuru gürültünün ardından onu sakinleştirmeye çalışıyor.

"Dışişleri Bakanı iyi adamdır. Endişe etmeyin" sözleri Alman hükümetinin oligarşinin sözlerini ne kadar ciddiye aldığını ortaya koyuyor.

Yıllarca ülkenin yeraltı ve yerüstü zenginliklerini emperyalizme peşkeş çeken, tüm varlık şartını onun politikalarına bağlayan oligarşinin, içinde bulunduğu ekonomik-siyasi krizin boyutu ortadayken, hele ki dış itibarı da dikkate alındığında "rest"inin ne kadar itibar göreceği ve gerçeği yansıtacağı ortadadır. Düzenin bu "rest"i çekebilecek ne siyasi ne de ekonomik gücü vardır. Emperyalistlere resti ancak ezilen halklar çekebilir. Ve bugün Türkiye halkları bu resti çekebilecek dinamiklere sahiptir. Yeter ki devrimciler üzerlerine düşen görevi yerine getirsinler. Bu görev; tüm Türkiye halklarının tepki ve taleplerini devrim yoluna kanalize edebilmek, emperyalizme ve oligarşiye karşı bağımsızlık ve sosyalizm savaşını, emekçi halklarımızı da katarak yükseltmektir.

Mezropotamya yine sahnede

"Mezropotamya" adını kullanarak eylem yapan kontrgerilla bu faaliyetlerini sürdürüyor.

En son 23 Nisan günü Adana Büyükşehir Belediyesi'nin yanındaki çocuk parkına ses bombası yerleştirilmiş ve gazeteler aranarak eylem "Mezropotamya Ordusu" adına üstlenilmişti. 1 Mayıs'tan bir hafta önce gerçekleştirilen bu eylemin "Mezropotamya" tarafından üstlenildiği ise Hürriyet gazetesinde haber yapılmıştı.

Kontrgerillanın amacı açıktı. 1 Mayıs öncesinde kaos ortamı yaratarak, bir yandan halkta paniğe yol açmak, öte yandan Valiliğe 1 Mayıs kutlamalarını yasaklama zemini yaratılmak isteniyordu. Nitekim Valilik 1 Mayıs mitingini "olaylar çıkabilir" gibi bir gerekçeyle yasakladı. Ancak bu hesapları da tutmayınca, çılgına döndüler. 1 Mayıs'ı kutlamakta ısrarlı olan Devrimci Sol Güçlere ateş açarak saldırmaları bunun ürünüydü.

Kontrgerillanın provokasyon girişimleri bununla da kalmadı. Adana Mücadele bürosunu 2 Mayıs günü Mezropotamya Ordusu adına arayan kontrgerilla, büro muhabirine "Siz bize beceriksizliğinizden dolayı kontrgerilla diyorsunuz" diyerek tahrik etmeye çalışmış, ancak başarılı olamamıştı.

Mücadele bürolarına ve okurlarına baskılar

***Diyarbakır'da** 29 Nisan gecesi operasyon düzenleyen siyasi polis, dört evden ve Mehmet Akif Ersoy Kız Öğrenci Yurdu'ndan toplam 27 kişiyi gözaltına aldı.*

Gözaltına alınanlar arasında Diyarbakır Mücadele muhabiri Bedii Yıldız, Tavır dergisi çalışanı Okay Bircan, Sağlık-Sen eski Başkanı Hasan Gürlek ve eşi Güler Gürlek, üniversite öğrencileri, hemşireler ve evlerdeki misafirler bulunuyor. Gözaltına alınıp bırakılanlar gözaltındakilere çevik kuvvet müdürlüğünde yoğun işkence yapıldığını anlattılar.

Ayrıca muhabirlerden el koydukları anahtarlarla Mücadele bürosuna giren polis faks cihazını, kitapları, teyp ve fotoğraf makinelerini hiçbir tutanak tutmadan aldılar. Gözaltına alınanlardan ikisi 4 Mayıs günü serbest bırakılırken serbest bırakılanlar arasında Mücadele muhabiri Bedii Yıldız da bulunuyor.

***Gaziantep** Mücadele bürosu da 28 Nisan günü toplatılma bahane edilerek basıldı. Büroda bulunan 4 okur gözaltına alındı. Gözaltına alınan okurlardan üçü 3 Mayıs günü çıkarıldıkları mahkeme tarafından salıverilirlerken, Sultan Koyuncular adlı okur keyfi olarak tutuklandı. 26, 27 ve 28 Nisan günleri üst üste üç gün büro basan polisler 28 Nisan günkü baskında bürıoyu talan ettiler.*

***Adana** Osmaniye'de ise 22 Nisan günü Başmahalle'ye siyasi polisler tarafından baskın düzenlendi. Keyfi ve gerekçesiz olarak gözaltına alınan 13 kişi bir gün sonra serbest bırakıldılar. Gözaltına alınıp bırakılanlar 28 Nisan günü Adana İnsan Hakları Derneği'nde bir basın açıklaması yaparak, şöyle dediler. "Bizleri hiçbir gerekçe göstermeden gözaltına aldılar. Şubede yoğun işkenceden geçirildik. Suçlamaları kabul etmemizi istediler ve ölüm tehdidinde bulundular."*

Ayrıca başlarına gelecek herhangi bir saldırıdan Osmaniye Emniyet Müdürlüğü'nün sorumlu olacağını belirttiler...

Kars'ta jandarma baskısı

Kars'ın Eşmeyazı (Görhane) Köyü'ne 1 Mayıs günü baskın yapan jandarma 30'un üzerinde köylüyü gözaltına aldı. Baskının köyde bulunan İlkokul Müdürü Mehmet Sarcan'ın "Türk bayrağı yakıldığı ve yazılamalar yapıldığı" şeklindeki ihbarı üzerine gerçekleştiği öğrenildi.

Önce 6 kişiyi, daha sonra ise 30'un üzerinde köylüyü gözaltına alan jandarma köy okuluna topladığı erkekleri daha sonra Kars Jandarma Alay Komutanlığı'na götürdü. Köylüler, gözaltına alınanların köy ilkokulundaki sıralara zincirlerle bağlandıklarını ve sadece kadın ve çocukların bulunduğu evlerin aramalar sırasında talan edildiğini söylediler. Jandarmaların kadınlara sarkıntılık ettiğini söyleyen köylüler gözaltına alınanların çoğunun yaşlı olduğunu ve başlarına gelecek her şeyden Kars Jandarma Alay Komutanlığı'nın sorumlu olacağını belirttiler.

Ayrıca, köye yapılan baskın sırasında İstanbul'da olan köy muhtarı Ali Güneşsu da köyüne döndükten sonra gözaltındakilerin durumunu öğrenmek üzere gittiği Kars Jandarma Alay Komutanlığı tarafından gözaltına alındı.

Kıbrıs'ta çözüm süreci Rum ve Türk halklarının Atina ve Ankara'dan yönlendirilmeyi, emperyalizmin üssü olmayı reddettikleri anda başlayacaktır...

Ya "ver kurtul" ya da "ver kurtul"

Geçtiğimiz günlerde yapılan Kıbrıs görüşmeleri hiçbir gelişme sağlanamadan sona ererken, ardından bir dolu tartışma bıraktı.

Tartışmalara neden olan görüşmelerin odağını; BM tarafından hazırlanan ve Kıbrıs'ta yaşayan iki toplumun temsilcilerinin de ilke olarak kabul ettiği "Güven Artırıcı Önlemler Paketi" oluşturuyordu. Türkiye kamuoyu için çok fazla önemi olmayan ve içeriği yeterince bilinmeyen GAÖP'nün getirdiği yeni maddeler Türkiye halklarının aksine, ada halkları için büyük önem taşıyordu. GAÖP'e göre; şu an Türk tarafının elinde bulunan Maraş yaygınlaştırılmasında güçlü bir araç olarak kullanılan Kıbrıs sorunu, Türkiye'de küçümsenemeyecek bir duyarlılık yaratmıştı. Bu duyarlılık, mektup ve ABD'den yapılan açıklamalarla "kuşku"ya dönüşse de, Çiller'in bu konuda somut adımlara yönelmesine kadar açığa çıkmadı. Nitekim, mektup sonrasında açıklanan 5 Nisan Paketi ve ardından pakete destek ve onay için yapmış olduğu ABD gezisi, gezi dönüşünde de Kıbrıs konusunda vermiş olduğu demeçler, kamuoyundaki kuşkuların bütünüyle tepkiye dönüşmesi için yeterli oldu. Gezisinde ve mektupta belirtilen talimatlara uyacağını taahhüt eden Çiller'in ilk açıklaması "Bu mesele 20 yıldır önümüzde duruyor, her yerde her fırsatta önümüze çıkıyor, ayağımıza dolanıyor. Çözümsüzlükten en çok zararı Türkiye görüyor" oluyordu. İkinci açıklaması da, kamuoyunu ısındırmak ve sorunu "çözmek" için elinden geleni yapacağı yönündeydi. "... Ben bu çözüm doğrultusunda gitmeye kararlıyım. Salı günü (26 Nisan- bn) çıkıp mecliste bunu söyleyeceğim" diyen Çiller, "ikinci vatan"ına karşı olan sorumluluğunu yerine getireceğini ortaya koyuyordu.

Çiller'in, 5 Nisan paketini uygulamaya koyarken ve ABD ve IMF'den onay ararken gösterdiği rahatlığı, Kıbrıs konusunda da gösterebileceğini sanmasına karşın, yanıldığı kısa sürede ortaya çıktı. Bu, ne "terör"dü, ne de ekonomik paketti. Bu olay, yıllardır kitlelerin bilinçlerinin çarpıtıldığı "milli" bir sorundu. Zaten kısa sürede Çiller'e yönelik tepkiler yüksek sesle ifade edilmeye başlandı. İlk tepki "Kıbrıs Fatihi" Ecevit'ten geldi. Dünün "sosyal demokratı", bugünün milliyetçilik ve muhafazakarlıkta Türkeş'in pabucunu dama atmaya hazırlanan Ecevit'i "Bosna-Hersek, Azerbaycan gibi konular dururken, ABD'nin ve BM'nin Kıbrıs'la uğraşmasını anlayamadım." diyordu. Ortada anlaşılamayacak bir şey yoktu. Ancak o şimdi Kıbrıs "fatihi" bir başbakan değil, yalnızca muhalefette olan bir siyasiydi. Aynı tepkiler bu kez daha ciddi bir biçimde TBMM'den de geldi. GAÖP'nün görüşmelerinin sürdüğü bir ortamda, TBMM'nin ortak bir bildirisi açıklandı. Bildirinin içeriği, Çiller'in bu konuda rahatlıkla adım atamayacağını gösterir niteliktedir. Meclis her ne kadar emperyalizmin işbirlikçiliğini de yapsa, daha Çiller'in düzeyine ulaşamamıştı.

Halkların özgür, kardeşçe bir arada yaşama isteği hiçbir zaman emperyalizmin ve işbirlikçilerinin işine gelmemiştir. Bu noktada TBMM'nin yayınlamış olduğu bildirgede vurguladığı, "çözüme her iki halkın özgür iradesiyle ulaşılacaktır" söylemleri de samimi değildir. Bugüne kadar Kıbrıs görüşmelerinde Türk ve Rum halklarının görüşleri masalara taşınmamıştır. Halklar kendi iradelerini dayatmadıkça da taşınmayacaktır.

Çiller'in en çok güvendiği çevrelerden istediği desteği bulamaması, sonucu geri adım atarak "taviz vermedim", "bizim politikamız ver kurtul değil ver aldır" türünden açıklamaları yaptı ve her konuda olduğu gibi dış siyasette de işbirlikçiliğini gizleyemedi. Emperyalizm karşısında Türk dış politikası, ya ver kurtul, ya da ver kurtul üzerine kurulmuştur. Buna rağmen suni düşman ülkeler yaratılarak, ülke içinde sınıf mücadelesinin önüne dikme çabalarının dezavantajları olduğu ortaya çıkmıştır. Son görüşmelerde, tavizler sözlü olarak verilmiş olmasına rağmen, yoğun tepkiler karşısında somuta geçirilememiştir. Milliyetçilik-şovenizm Kıbrıs konusunda Çiller'in ayak bağı, görüşmeler için dezavantaj oluşturmuştur.

"Hırpalanmamak" İçin Emperyalizme Tavır Almak Gerekir

Kıbrıs konusunda yapılan görüşmelerin sonuçsuz bitmesi, ABD ve BM'nin istemlerinin şimdilik yerine getirilmemiş olması, bundan sonra da istemlerin karşılanmayacağı anlamına gelmiyor kuşkusuz. Ekonomik bağımlılığın siyasi bağımlılığı da geliştireceği gerçeği böylesi bir yaklaşımı reddeder. İki buçuk yıldır hiçbir çıkarı yokken salt ABD istedi diye BM'nin Irak ambargosuna katılan Türkiye'nin Irak halkının öfkesini üzerine çekmenin ve ilişkileri yıpratmanın dışında, ABD emperyalizminin çıkarlarını korumak için, göz göre göre 20 milyar dolarlık bir ekonomik kayba uğradığı biliniyor. Salt bu tavır alışta bile, Türkiye'nin ekonomik ve siyasi bağımlılığını açıkça görmek mümkündür. Petrol boru hattının açılıp-açılmayacağına ABD'nin karar verecek oluşu, "siyasi bağımsızlığımızın" nerelerde bittiğini açıklamaya yeter de artar bile. Kıbrıs sorunu da bu genel politikaların dışında değildir. Görüşmelerin tıkanmasının ardından Denktaş'ın vermiş olduğu demeç, bu genel politikalara örnek niteliğindedir. "... bu durumda herhalde düşünecekler ve yeni bir rapor hazırlayacaklar ve bu raporda biz yine hırpalanırız." Denktaş'ın hırpalanmakla anlatmak istediği şey; işbirlikçiliğin yerine getirilmesiyle halkın çıkarları arasındaki çelişkiden doğan sıkıntıları içermektedir. Hırpalanmak, emperyalizme karşı bağımsızlığını koruyamayan ülkelerin "kaderi"dir. Diğer konularda olduğu gibi Kıbrıs konusunda da hem Türkiye hem de Kıbrıslı Türkler emperyalizm istekleri karşısında her zaman "hırpalanan" taraf olacaktır.

Çözüm; Emperyalizme Karşı Halkların Ortak Mücadelesindedir!

Gelinen noktada ilk GAÖP'e sıcak bakan ve sorunun çözümü konusunda Çiller'den taviz sözü alan BM ve ABD, ilk paketi revize ederek ve soruna tek taraflı bir çözüm arayışını dayatarak yaklaşmıştır. ABD bu tavrıyla iki yeni sömürgesi arasında yaşanan bu sorunda, tercihini Yunanistan ve Rum toplumundan yana yapmıştır. Ve daha çok kendisiyle ilişkileri iyi olan bu kesimlerin çıkarları ön planda tutulmuştur. Sorunun çözümü noktasında imzaların atılması için tüm hazırlıklar tamamlanmışken, Türkiye'den gelecek tepkilerin hesap edilememesi, kamuoyunun yeterince hazırlanamaması Çiller'in eksikliğini ortaya koymuştur. Nitekim bu eksiklik Kıbrıs görüşmelerinin herhangi bir görüşme olmaksızın bitirilmesine de neden olmuştur. Artık tarafların beklentileri, özellikle de Türkiye'ye göre uluslararası desteği daha güçlü olan Yunanistan'ın beklentisini sorunun BM sekreterinin raporuyla Güvenlik Konseyi'ne sunulması oluşturmaktadır. Güvenlik Konseyi'nin sorunları çözmedeki yöntemi ve başarısı ise; Irak'ta, Bosna-Hersek'te, Ruanda'da görülmektedir. Kısaca sorunun Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne havale edilmesi, çözümsüzlüğün derinleşerek Rum ve Türk halklarının birbirinden daha da uzaklaştırılması anlamına gelmektedir.

BM ve ABD'nin halklar arasında yaşanan sorunlara yönelik her müdahalesi, çözümden çok çözümsüzlüğün derinleştirilmesi olarak şekillenmiştir. Emperyalizmin bugüne kadar çözdüğü hiçbir sorun yoktur. Çözdüm dediği sorunlarda ise halkların kanı ve yoksulluğu vardır. Bugün Kıbrıs'ta yaşanan sorunlar da, emperyalizmin masasında çözülmeye çalışılmaktadır. Biz biliyoruz ki, Kıbrıs halkının hiçbir istemi ve talebinin bu masada yeri yoktur. Halkların özgür, kardeşçe bir arada yaşama isteği hiçbir zaman emperyalizmin ve işbirlikçilerinin işine gelmemiştir. Bu noktada TBMM'nin yayınlamış olduğu bildirgede vurguladığı, "çözüme her iki halkın özgür iradesiyle ulaşılacaktır" söylemleri de samimi değildir. Bugüne kadar Kıbrıs görüşmelerinde Türk ve Rum halklarının görüşleri masalara taşınmamıştır. Halklar kendi iradelerini dayatmadıkça da taşınmayacaktır.

Kıbrıs'ta Kıbrıs halklarının çıkarlarını da gözeten bir barış, ancak iki halkın Atina ve Ankara gibi başkentlerin gölgesini Ada'dan atacak, emperyalizmin üssü olmayı reddedecek politikalarla, yani "Emperyalizme Hayır, Yaşasın Halkların Kardeşliği" sloganıyla ifadesini bulan yaklaşımla olacaktır.

Irak ambargosu deliniyor

Açıkça görüldü ki, ABD kendi ekonomik çıkarlarının gereği olan her türlü adımı atarken, Irak'a yönelik politikasını, yükünü Türkiye'ye yıkarak sürdürmekte ısrar ediyordu. Türkiye'deki işbirlikçi egemen sınıflar ise, ne ABD'li efendilerine yaranabildiler, ne de ekonominin zarar görmesini engelleyebildiler. Bağımlı ve sömürge bir ülkenin onursuz ve uşak ruhlu tavrıyla, kıyıdan köşeden adım atmaya çalıştılar.

ABD'nin ve Birleşmiş Milletler'in aldığı karar gereği üç yıldan bu yana Irak'a uygulanan ambargo, Irak'tan sonra belki de en fazla Türkiye'yi etkiledi. Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'in ifadesine göre toplam zarar 20 milyar doları geçti. Türkiye'nin Ortadoğu'ya yaptığı ihracat içinde, ambargodan önce, Irak'ın önemli bir payı vardı. Ambargoyla birlikte, ihracat ve inşaat-müteahhitlik işleri durdu. Ayrıca Kerkük-Yumurtalık boru hattından yapılan petrol sevkıyatı da kesildi. Türkiye'nin bugün zarar gösterdiği gelir kaynakları, esas olarak buralardan elde edilen döviz girdisiydi.

Ambargo kararı siyasi açıdan da farklı bir rahatsızlık yarattı. Eskiden beri Türkiye'yi bölgede en fazla tedirgin eden gelişme Kürt halkının ulusal hareketlenmeleri olmuştu. Ve yine eskiden beri Türkiye Kürt ulusal hareketlerinin bastırılması için, İran ve Irak'ı gönülü işbirlikçi olarak yanında bulmuştu. Çünkü bu devletlerin de aynı "sorun"u vardı. Ambargo Türkiye'nin Irak ile Kürt sorunu karşısında bölgesel statükonun korunması için işbirliği yapması koşullarını ortadan kaldırdı. Bu da ambargonun, TC için istenmeyen ama fazla ifade de edilmeyen sonuçlarından biriydi.

Saddam rejiminin 1990 Ağustos'unda Kuveyt'e girmesiyle başlayan körfez savaşı sürecinde, dönemin başbakanı Özal, Türkiye'nin tavrını ABD politikalarına endeksledi. Bunu yaparken bir yandan "kıraldan çok kralcı olmayı" aktif dış politika diye yutturmaya çalışmış, bir yandan da o ünlü tezini ortaya atmıştı: "Türkiye bir koyup üç alacaktır."

Buna göre Irak'a uygulanan ambargo, Türkiye'nin belli bir zarar görmesine yol açacaktı. Ama bu Saddam devrilene kadar sürecek ve daha sonraki süreçte, Türkiye aktif tutum almasının karşılığı olarak pastadan fazlaca pay alacaktı. "Kazanmak için riske girmek gerekir"di.

Özal'ın ömrü ABD'ye endeksli sözde aktif dış politikanın sonuçlarını görmeye yetmedi. Türkiye'nin zararı her yıl biraz daha artti. Bir-iki değil yirmi konuldu ama ne Saddam devrildi, ne de pastadan pay alındı.

Ambargoya Rağmen İlişki Arayışı Başladı

Ekonomik krizin derinleşmesi, egemen sınıfları, ambargodan doğan zararı azaltmak için harekete geçirdi.

Birbuçuk milyar dolarlık harcama yapılan Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattının "bakımı" için Irak ile anlaşma yapıldı. Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Özdem Sanberk'in Bağdat'a giderek yaptığı anlaşmaya göre 986 kilometrelik hattın bakımı için, borunun içindeki petrol Türkiye'deki depolara pompalanacak, bu pompalama birkaç kez tekrar edildikten sonra, boru hattı, ambargo kalktığı takdirde faaliyete hazır hale gelmiş olacaktı. Türkiye'deki depolara çekilen petrol ise Irak adına satılmayacak -böylece ambargo delinmemiş olacak- ama Irak'ın Türkiye'ye olan borçlarının karşılığı sayılacak ve Türkiye'de kullanılacaktı. Ayrıca ambargo kalktığı takdirde Türk işadamlarının Irak'ın yeniden imarında neler yapacakları da şimdiden konuşulanlar arasındaydı. Türkiye böylece kendini Saddam'lı Irak ile yeniden ilişki kurmaya alıştırıyordu. Ambargo kararı da kıyısından köşesinden delinecek, zarar yavaş yavaş telafi edilirken, ambargo sonrası için de şimdiden ilişki kurulmuş olacaktı. Bu politika Özal döneminde belirlenen politikaya konulan son noktaydı.

ABD Fena Kızdı

Türkiye hükümetinin bu politika değişikliğine ABD sert tepki gösterdi. Amerikan yönetimi vakit geçirmeden Washington Büyükelçisi Nüzhet Kandemir'i çağırarak bir nota verdi. Notada "Uluslararası anlayışa karşı hareket ettiği ve ambargoyu delici adımlar attığı takdirde, Türkiye'nin bunun olumsuz sonuçlarına katlanmak zorunda kalacağı" belirtildi. Amerikan yönetiminden bir yetkili de "Türkiye ambargoyu fiilen delerse bizim ne yapacağımızı değil, ne yapmayacağımızı düşünsün" diyerek ekonomik yardım ve kredi sözlerinin askıya alınması tehdidinde bulunuyordu. ABD yönetimi ayrıca TC hükümetinin gerekçesini ortadan kaldırmak için, petrol-boru hattının bakımı konusunda kendilerinin farklı bir proje önerisi getireceklerini açıkladı.

Bu tehdit ve öneriler sorunu çözmeye yetmedi. Çünkü ortada boru hattının bakımından daha ötede ekonomik çıkarlar ve buna bağlı yeni politik tutumlar vardı.

Ama bundan daha da ilginç olan durum, Türkiye'nin ambargoyu delme girişimine sert tepki gösteren ABD'nin, kendisinin de ambargoyu delen ilişkilere girmiş olmasıydı. ABD Temsilciler Meclisinde yapılan ve basına yansıyan bir tartışmaya göre, ABD Ürdün'den ucuz petrol alıyor ve Ürdün'ün de Irak'tan petrol almasına göz yumuyordu. Öte yandan Amerikalı, İngiliz, Fransız işadamları Bağdat'ı mekan tutmuş, şimdiden ambargo sonrası yapacakları yatırımlar için bağlantılar peşinde koşuyorlardı.

Açıkça görüldü ki, ABD kendi ekonomik çıkarlarının gereği olan her türlü adımı atarken, Irak'a yönelik politikasını, yükünü Türkiye'ye yıkarak sürdürmekte ısrar ediyordu. Türkiye'deki işbirlikçi egemen sınıflar ise, ne ABD'li efendilerine yaranabildiler, ne de ekonominin zarar görmesini engelleyebildiler. Bağımlı ve sömürge bir ülkenin onursuz ve uşak ruhlu tavrıyla, kıyıdan köşeden adım atmaya çalıştılar. Süreç Saddam rejiminin gidici olmadığını kabullenen Türkiye'nin önümüzdeki günlerde Irak'la ilişkilerini yavaş da olsa geliştireceğini gösteriyor. Bunda ekonomik çıkarlar kadar, bölgesel duruma ilişkin siyasal çıkarlar da etkili olacaktır.

Öteden beri Güney Kürdistan'da feodal-milliyetçi Kürt hareketleri ile işbirliğini güçlendirmeye çalışan oligarşi, buna rağmen buradaki federasyon oluşumuna kuşkuyla yaklaşmıştı. Güney Kürdistan'da devletleşme yönünde atılan adımın Kuzey Kürdistan'da kendini zor durumda bırakmasından çekinmişti.

Şimdi Irak'la geliştirmeye çalıştığı ilişkiler zemininde, kendi çıkarlarını daha net bir şekilde savunup, Kürt feodal milliyetçilerini daha açık ve etkili bir işbirliğine zorlayacaklardır.

Ayşe Önal ve devrimci düşmanlığı

"Bir çocuk, DGM heyetine hafif yükseltiği sesiyle yalvarıyor. 'Beni sakın tahliye etmeyin. Ben cezaevinde kalmalıyım. Can güvenliğim yok. Eğer tahliye ederseniz, ölümünden sorumlu olursunuz.'

DGM heyetinin zaten tansık-sanık küçük kızı tahliye etmeye niyeti yok. Kız terörist, kız eli silahlı kanlı katil, kız on sekiz yaşındaki iki arkadaşının öldürüldüğü olayın tanığı olarak geldiği DGM'de deşifre oldu ve tutuklandı. Düzeni değiştireceği kesindi küçük kızın..."

Yukarıdaki satırların sahibi, devrimcilere çamur atmayı görev haline getiren Nokta dergisi Genel Yayın Yönetmeni Ayşe Önal. Mafyayı aklamak için Küçükarmutlu'ya gecekondu yapmaya çalışan, cezaevindeki tutsaklarla yaptığı görüşmeyi çarpıtarak "derin psikolojik tahliler" yaptığı Ayşe Önal'ın marifetlerini daha önce birçok kez yazmıştık. Ancak bu seferki sadece çamur atmakla sınırlı kalmıyor. Bu kez "Editörden" başlığı ile yazdığı yazıda 30 Nisan 1993 tarihinde Şengül Yıldıran ve Uğur Yaşar Kılıç'ın katledilmesinin tanığı Ergül Uzundiz'i önce kendisi yargılıyor ve "terörist" ilan ediyor, ardından da oligarşinin tehdidini tekrarlıyor; "Öfkeni ertele, yaşamalısın."

Katliamın üzerinden bir yıl geçti. Ayşe Önal bugüne kadar köşesinde bir kez olsun neden katillerin yakalanmadığını, tanık Ergül Uzundiz'in nasıl sanık sandalyesine oturtukluğunu sormadı. Üstüne üstlük bir kez olsun mahkemeyi izleme gereği dahi görmedi. İzlemeye bile gitmediği durumada, Ergül'ün ağzından yazdıkları ile mahkemeye yalvardığını söyledi. Oysa duruşmayı izlese, Ergül'ün yalvarmadığına, hakimlerin suratına onlara güvenmediğini haykırdığına tanık olacaktı. Ama o kafasında senaryoyu yazmıştı ve ona göre Ergül'ün yalvarması gerekiyordu. Aslında bunları yazarken, yaptığı "Aynı durumda ben olsaydım ne yapardım?" sorusuna verdiği cevapların satırlara döküllmesiyli. Mafyacıların karşısında ölüm korkusu altındayken kahramanlık yapabilirdi ama mahkeme heyetinin karşısında aynı kahramanlığı yapması mümkün değildi. Geçtiğimiz günlerde bir gazete haberi de bunu bir kez daha ortaya koydu; yazılan yazıdan işten çıkarttığı eski yazı işleri müdürünü sorumlu göstermeye çalışıyordu. Söylediğini savunacak cesareti bile yoktu.

Geçtiğimiz günlerde Ayşe Önal bir kez daha gazetelere haber oldu. Bu haber de Ayşe Önal'ı tanıyanları hayal kırıkhğına uğrattı. Cumhuriyet gazetesi tarafından düzenlenen Bülent Dikmener Haber Ödülü'nün Ayşe Önal'a verildiğinin açıklanmasının ardından, Cumhuriyet'in telefonalarına çeşitli protestolara tanık oldu. Onu tanıyanlar "Nasıl bu ödülü bir faşiste veriyorsun., Dikmener'in kemikleri sızlayacak" diyerek tepkilerini dile getiriyorlardı.

Ayşe ÖNAL

İşte aynı Ayşe Önal bu kez de Ergül'e katliamlar karşısında sesini çıkarmaması gerektiğini söylüyor. Ardından da Allaha şükrediyor; Demirel'in, kendisinin ve Ergül'ün aynı şeyleri söylediğini belirterek. Evet Demirel ve sen aynı şeyleri söylüyorsunuz, her ikiniz de katliamları savunuculuğunu yaptıyorsunuz. Ama Ergül, katillerin tehditlerine, senin gibi işbirlikçilerin yalanlarına rağmen katliamları karşı sessiz kalmayacağını söylüyor.

Ve Ayşe Önal yazısını "Anayasal vatandaşlıktan, demokratik Türk Cumhuriyetine kadar bir dizi değeri yeni mokratik Türk Cumhuriyetine kadar bir dizi değeri yeni anlayanlara hoş geldiniz diyoruz. Ergül'e de öfkeni, kederlerini ertele. Ölümlerden duyduğun acıları, senin ölümüne yol açacak biçimde haykıma... Sen düşünceleri uzun bir zaman dilliminde değişecek ve yerine oturacak sürecin henüz başındasın... Yaşamalısın." diyerek bitiriyor. Önal için önemli olan yaşamak. Ama nasıl, düzenin her türlü pisliği ile içiçe, katillerle kol kola yaşamak.

Yayın yönetmenliğini yaptığı Nokta dergisinde "Bu dergide bundan böyle faşist demokrasi uygulanacak" deyip çalışma arkadaşlarını tazminatsız kapı önüne koyan Önal bilmelidir ki, düzenle birlikte olup devrimci düşmanlığı yapanlar, hak ettikleri şekilde düzenle birlikte bitecekler.

Açlığa ve zulme karşı ayağa kalkalım

Faşizmin bizden çaldıklarını geri almak için direnelim

- **Soygun paketine karşı tepkiler sürüyor... Öğrenci gençlikten "Zamlara Hayır" eylemleri.**
- Kriz düzenin nefesini kesti... Gündemdeki yeni stand-by teslimiyeti simgeliyor. 5 Nisan paketinin uygulanmasını IMF denetleyecek.
- **Bankalar batıyor, her gün bir başka bürokratın, bankanın yolsuzlukları açığa çıkıyor... Egemenler har vurup harman savururken, halktan daha fazla çalmanın hesabı yapılıyor.**
- 5 Nisan soygun paketini, yeni stand-by anlaşmasını, halkımıza dayatılan bu onursuzluk belgesini reddedelim. Açlığa ve zulme karşı mücadeleyi yükseltelim.

Yazısı sayfa 6'da

★

Kitle hareketi ve devrimci politika

- **Emekçilere yönelen ekonomik ve siyasi terörün yoğunlaştığı bugün, hemen herkes, yaygın kitle hareketlerinin beklentisi içinde.**
- Egemenler böylesi bir gelişmeyi engellemek için ellerinden geleni yapıyorlar ve yapacaklar... Devrimciler de beklemek yerine kitle hareketini açığa çıkarmak için politikalar geliştirmek zorundalar.
- **Kendiliğinden kitle hareketlerine devrimci müdahale; kitle hareketini politikleştirmeyi, radikalleştirmeyi, örgütlü güce dönüştürmeyi ve kitle hareketine süreklilik kazandırmayı hedeflemelidir.**

Yazısı sayfa 7-9'da

KIBRIS: YA "VER KURTUL" YA DA "VER KURTUL"

☆ **Geçtiğimiz günlerde yapılan Kıbrıs görüşmeleri yine "çözümsüz"lükle bitirildi. 'Güven Artırıcı Önlemler Paketi' ancak yeni güvensizliklerin kaynağı olacak.**

☆ Halkların özgür, kardeşçe bir arada yaşama isteği hiçbir zaman emperyalizmin ve işbirlikçilerinin işine gelmemiştir... Bugüne kadar Kıbrıs görüşmelerinde Türk ve Rum halklarının görüşleri masalara taşınmamıştır. Halklar kendi iradelerini dayatmadıkça da taşınmayacaktır. Emperyalizmin önerdiği her "çözüm" paketi bunun önünde engeldir.

Yazısı sayfa 22'de

IRAK AMBARGOSU DELİNİYOR

☆ **Körfez krizi sırasında "bir koyup üç alma" üzerine kurulu Türkiye dış politikası iflas etti. Türkiye yirmi koyup, hiç alamadığını itiraf ediyor...**
Irak'la Petrol Boru Hattı Anlaşması bu iflasın belgesi ve zararın bir ölçüde telafi edilme çabası oluyor.
ABD "ambargoyu delmek isteyen" Türkiye'ye kızdı. Oysa ABD yıllardır Irak'tan petrol alımını sürdürüyor.

☆ KONTRA DÜZENİNİN ADALETİ

Öğretmen Siddik Bilgin'i Bingöl'ün Genç ilçesi Doğanlı Köyü'nde 1985 yılında işkence yaparak öldüren subay ve astsubaylar en sonunda beraat etti.
Kürt halkı üzerindeki baskıları dile getiren ve kınayan Diyarbakır Demokrasi Platformu üyelerinden 15 kişiye ise ikişer yıl hapis ve 50'şer milyon lira para cezası verildi.
Bu iki mahkeme kararının aynı sürece denk gelmesi bir tesadüf değil, süreci anlatan küçük bir örnektir.

Yazısı sayfa 23'te